

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO HEZKUNTZA LEGE PROIEKTUA

ZIOEN AZALPENA.....	7
ATARIKO TITULUA.....	17
Definizioak.....	17
I. TITULUA: XEDAPEN OROKORRAK.....	19
I. kapitulua.– Legearen xedea eta Euskal Hezkuntza Sistema.....	19
1. artikulua.– Legearen xedea.....	19
II. kapitulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren printzipio, xede eta balioak.....	19
2. artikulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren printzipioak.....	19
3. artikulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren helburuak.....	20
III. kapitulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren balioak.....	22
4. artikulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren balioak.....	22
5. artikulua.– Izan.....	23
6. artikulua.– Jakin.....	23
7. artikulua.– Elkarrekin bizi.....	24
IV. kapitulua.– Ikasketen antolamendua.....	24
Lehen atala: Ikasketen antolamendua eta curriculum akademikoa.....	24
8. artikulua.– Ikasketen antolamendua.....	24
9. artikulua.– Curriculuma eta oinarrizko kompetentziak.....	24
Bigarren atala: Araubide orokorreko ikasketak.....	25
10. artikulua.– Haur Hezkuntza.....	25
11. artikulua.– Oinarrizko Hezkuntza.....	25
12. artikulua.– Lehen Hezkuntza.....	26
13. artikulua.– Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza.....	26
14. artikulua.– Batxilergoa.....	26
15. artikulua.– Helduentzako hezkuntza.....	27
Hirugarren atala: Araubide bereziko ikasketak.....	27
1. azpiatala: Hizkuntzen ikasketak.....	27
16. artikulua.– Hizkuntzen ikasketak.....	27
2. azpiatala: Arte-ikasketak.....	27
17. artikulua.– Arte-ikasketak arautzea.....	27
3. azpiatala: Kirol-ikasketak.....	28

Este documento es una representación del original disponible a través del **localizador** y la **sede electrónica** indicados al pie de página.
Dokumentu hau jatorrizkoaren irudikapen bat da, orri-oinean adierazitako **localizatzailearen** eta **egoitza elektronikokoaren** bidez eskuragarri dagoena.

18. artikulua.– Kirol-ikasketak arautzea.....	28
Laugarren atala: Hezkuntza ez-presentziala.....	28
19. artikulua.– Hezkuntza ez-presentziala.....	28
V. kapitulua.– Ikastetxeen tipologia.....	28
20. artikulua.– Ikastetxeen tipologia.....	28
21. artikulua.– Ikastetxe publikoak.....	29
22. artikulua.– Itunpeko ikastetxe pribatuak.....	29
23. artikulua.– Ikastetxe pribatuak.....	30
II. TITULUA.– HEZKUNTZARAKO ESKUBIDEA ETA ELKARBIZITZA POSITIBOA.....	30
I. kapitulua.– Hezkuntzarako eskubidea.....	30
24. artikulua.– Hezkuntzarako eskubidea.....	30
25. artikulua.– Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoa.....	30
II. kapitulua.– Eskaintzaren programazioa eta Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoa osatzen duten zentroetarako sarbidea.....	31
26. artikulua.– Programazioa eta sarbidea.....	31
27. artikulua.– Eskolatzeko inklusiborako bermeak.....	32
28. artikulua.– Funtz publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeetan plazak eskuratzeko prozesua eta irizpideak.....	32
29. artikulua.– Doakotasun-bermea.....	34
III. kapitulua.– Elkarbizitza positiboa.....	35
30. artikulua.– Elkarbizitza positiboa, askotariko eskola baten ardatz egituratzaile gisa.....	35
31. artikulua.– Inklusioa eta berdintasuna.....	35
32. artikulua.– Elkarbizitza, hezkidetzeta eta kulturartekotasuna.....	35
33. artikulua.– Familien, hezkuntza-eragileen eta beste agente batzuen erantzunkidetasuna, hezkuntzan elkarbizitza zaintzeari dagokionez.....	36
34. artikulua.– Aniztasunari buruzko neurriak.....	37
III. TITULUA.– HEZKUNTZA-SISTEMAREN GOBERNANTZA.....	38
I. kapitulua.– Gobernantza, plangintza eta programa-kontratua.....	38
35. artikulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren gobernantza.....	38
36. artikulua.– Plangintza estrategikoa eta programa-kontratua.....	38
II. kapitulua.– Ikastetxeen gobernu eta zuzendaritza profesionala. Ikastetxeetako zuzendaritzen lidergo pedagogikoa.....	40
1. atala: Ikastetxe publikoetako gobernu-organismoak.....	40
37. artikulua.– Ikastetxe publikoetako gobernu-organismoak.....	40
38. artikulua.– Ikastetxe publikoetako zuzendaria.....	40
39. artikulua.– Zuzendaritza-taldea.....	41

40. artikulua.– Ikastetxeko zuzendaritza hautatzeko, sartzeko eta kargutik kentzeko eta bertako langileak eta karguak hautatzeko prozedura.....	43
41. artikulua.– Zuzendaritza-eginkizuna aitortzea.....	43
42. artikulua.– Irakasleen klaustroa.....	43
43. artikulua.– Koordinazio didaktikorako eta tutoretzarako organoak.....	44
44. artikulua.– Ikastetxeko eskola-kontseilua.....	44
2. atala: Itunpeko ikastetxeen gobernu.....	45
45. artikulua.– Gobernu-organoak eta irakaskuntza-koordinazioko organoak.....	45
46. artikulua.– Itunpeko ikastetxeen zuzendaria.....	45
47. artikulua.– Irakasleen klaustroa itunpeko ikastetxeetan.....	46
48. artikulua.– Itunpeko ikastetxeetako eskola-kontseilua.....	46
3. atala: Itundu gabeko ikastetxe pribatuak.....	47
49. artikulua.– Gobernu-organoak eta irakaskuntza-koordinazioko organoak.....	47
50. artikulua.– Ikastetxe pribatuen zuzendaria.....	47
51. artikulua.– Irakasleen klaustroa.....	48
III. kapitulua.– Eskola-kontseiluak eta Euskal Hezkuntza Sistemaren parte hartzea.....	48
1. atala: Irakaskuntzaren programazioan parte hartzea.....	48
52. artikulua.– Irakaskuntzaren programazio orokorrean parte hartzea.....	48
53. artikulua.– Irakaskuntzaren programazio orokorraren eremuak.....	48
54. artikulua.– Aplikagarria den araudia.....	49
2. atala: Euskadiko Eskola Kontseilua.....	49
55. artikulua.– Izaera.....	49
56. artikulua.– Euskadiko Eskola Kontseiluaren osaera.....	50
57. artikulua.– Euskadiko Eskola Kontseiluaren eginkizunak.....	50
3. atala: Euskal Eskola Publikoaren Kontseilua.....	51
58. artikulua.– Euskal Eskola Publikoaren Kontseilua.....	51
4. atala: Udal hezkuntza-kontseiluak.....	52
59. artikulua.– Udal hezkuntza-kontseiluak.....	52
IV. kapitulua.– Hezkuntza-komunitatea.....	52
1. atala: Hezkuntza-komunitatea. Arau orokorrak.....	52
60. artikulua.– Hezkuntza-komunitatea.....	52
2. atala: Hezkuntza-komunitateko eragileak.....	53
61. artikulua.– Ikasleak.....	53
62. artikulua.– Irakasleak.....	53
63. artikulua.– Familiaren parte hartzea hezkuntza-komunitatean.....	53

64. artikulua.– Administrazioko eta zerbitzuetako langileak. Hezkuntza-arretako langileak.	54
IV. TITULUA.– HIZKUNTZAK EUSKAL HEZKUNTZAN.	54
I. kapitulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren esparru eleaniztuna eta kulturartekoa.	54
65. artikulua.– Esparru eleaniztunaren ezaugarriak.	54
66. artikulua.– Hizkuntza ofizialak eta atzerriko hizkuntzak.	54
II. kapitulua.– Hizkuntza-proiektuak Euskal Hezkuntza Sistematan.	55
67. artikulua.– Hizkuntza-proiektuak hezkuntza-sisteman.	55
68. artikulua.– Hizkuntzen tratamendu integrala eta integratua. Metodologiak.	56
69. artikulua.– Euskal Autonomia Erkidegotik kanpoko ikasleak. Atzerriko jatorria duten ikasleen hizkuntzak eta kulturak.	56
III. kapitulua.– Irakasleak eta irakasle ez diren langileak.	56
70. artikulua.– Irakasleen hizkuntza-gaikuntza hobetzeko prestakuntza.	56
71. artikulua.– Irakasleen prestakuntza hizkuntzen irakaskuntzan.	57
72. artikulua.– Irakasle ez diren langileen prestakuntza.	57
IV. kapitulua.– Euskararen ingurune-erabilera.	57
73. artikulua.– Euskararen ingurune-erabilera eta gizartearen erantzukizun partekatua.	57
V. TITULUA.– BERRIKUNTZA, EBALUAZIOA ETA ETENGABEKO HOBEKUNTZA.	57
I. kapitulua.– Hezkuntza-berrikuntza eta prospektiba.	57
74. artikulua.– Hezkuntza-berrikuntza.	57
75. artikulua.– Berrikuntzarako eta etengabeko hobekuntzarako egiturak.	58
76. artikulua.– Prospektiba.	58
II. kapitulua.– Euskal Hezkuntza Sistema ebaluatzea eta hobetzea.	59
77. artikulua.– Ebaluazioa Euskal Hezkuntza Sistematan.	59
78. artikulua.– Ebaluazioaren printzipioak.	60
79. artikulua.– Hezkuntza-ebaluazioko prozesuen eremuak.	60
80. artikulua.– Ebaluazioaren helburuak.	62
81. artikulua.– Ebaluazioa eta ikastetxeak. Kontuak ematea.	62
III. kapitulua.– Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Institutua.	63
82. artikulua.– Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Institutua. Izaera eta adskripzioa.	63
83. artikulua.– Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Institutuaren eginkizunak.	63
84. artikulua.– Ebaluazio- eta prospekzio-jarduerako lankidetzak.	64
85. artikulua.– Jokabide profesionalaren kodea.	64
IV. kapitulua.– Hezkuntza Sistemaren ikuskaritza.	64
86. artikulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren ikuskaritza.	64

V. kapitulua.– Hezkuntzarako laguntza-zerbitzuak.	64
87. artikulua.– Hezkuntzarako laguntza-zerbitzuak. Ezaugarri orokorrak.	64
88. artikulua.– Laguntza-zerbitzuen oinarritzko eginkizunak eta aplikazio-eremua.	65
VI. kapitulua.– Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua.	66
89. artikulua.– Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutuaren sorrera, izaera eta helburuak.	66
VII. kapitulua.– Lankidetzeta-prestakuntza berri baterantz. Irakasleen hasierako prestakuntza eta etengabeko prestakuntza. Laguntzako langileak.	67
90. artikulua.– Irakasleen hasierako prestakuntza.	67
91. artikulua.– Irakasleen prestakuntza jarraitua ikastetxeetan.	67
92. artikulua.– Irakasleen zeregina hezkuntza-sistemaren eraldaketan.	68
93. artikulua.– Irakaskuntza-eginkizunean laguntzeko langileak.	68
VI. TITULUA.– IKASTETXEEN AUTONOMIA.	69
I. kapitulua.–Xedapen orokorrak.	69
94. artikulua.– Ikastetxeen autonomia.	69
95. artikulua.– Kudeaketa-autonomiako tresnak ikastetxeetan.	70
II. kapitulua.– Hezkuntza-proiektua.	70
96. artikulua.– Hezkuntza-proiektua.	70
97. artikulua.– Ikastetxeen autonomia eta kalitatea.	71
III. kapitulua.– Ikastetxeen autonomia.	71
98. artikulua.– Autonomia pedagogikoa.	71
99. artikulua.– Ikastetxe publiko eta funts publikoz finantzaturako ikastetxeen antolaketa-autonomiaren eremua.	72
100. artikulua.– Ikastetxe publiko eta funts publikoz finantzaturako ikastetxeen kudeaketa-autonomia.	73
101. artikulua.– Ikastetxe pribatuen antolaketa eta gestio-autonomia.	74
XEDAPEN GEHIGARRIAK.	75
Lehenengo xedapen gehigarria.– Euskal Hezkuntza Sistema kudeatzeko eta ikastetxeei laguntzeko egiturak indartzea eta arrazionalizatzea.	75
Bigarren xedapen gehigarria.– Ikastetxeak sare publikoan sartzea.	75
Hirugarren xedapen gehigarria.– Eskola-segregazioaren aurkako Ituna.	75
Laugarren xedapen gehigarria.– Lan-baldintzei buruzko Aholku Batzordea eratzea.	76
XEDAPEN IRAGANKORRAK.	76
Lehenengo xedapen iragankorra.– Euskadiko Eskola Kontseilua.	76
Bigarren xedapen iragankorra.– Euskal Eskola Publikoaren Kontseilua.	76
XEDAPEN INDARGABETZAILE BAKARRA.	76
AZKEN XEDAPENAK.	76

Azken xedapenetako lehenengoa.– Legearen arauzko garapena.....	76
Azken xedapenetako bigarrena.– Indarrean jartzea.	77

ZIOEN AZALPENA

I. ANBIZIO KOLEKTIBOA

Hezkuntza herrialde baten apustu estrategikorik garrantzitsuena da, gizarte aurreratu baten balio demokratikoen esparruan kohesio soziala, berdintasuna eta garapen ekonomiko harmonikoa lortu nahi baditu. Aurrean dugun hau zereginik zoragarriena da, erantzukizunik handiena; alegia, pertsonak heztea, mundu garaikidearen erronkak gaindi ditzaten eta egungo gizarteek behar dituzten eraldaketa handiak gauza ditzaten.

Badakigu munduak ziurgabetasun handiko aro bat bizi duela, ez soilik pandemiaren berehalako ondorioengatik eta haren ondorio ekonomiko eta sozialengatik, baita klimalarrialdia, migrazio-mugimenduak eta iraultza teknologikoa sorburu duten erronka itzelengatik ere, eragin saihetsezinak izango baitituzte enpleguaren eta lan-merkatuaren berrantolaketan. Horrek guztiak ondorio nabarmenak izango ditu hezkuntzan. Aurreko guztiari biztanleriaren zahartzea gehitu behar zaio, Euskal Autonomia Erkidegoan bereziki kezkatzekoa dena, aldaketa demografiko oso garrantzitsuak ekarriko baititu, eta horrek eragina izango du hezkuntza-sistemaren plantillan. Halaber, bizi-itxaropena luzatzearen ondorioz, baliabide publikoak berrantolatzea ere eskatuko du, eta zaintza soziosanitarioetan inbertsio handiagoa ez ezik, bizi-aldia osoko ikaskuntzan ere jarriko du arreta, lege honen xedeari dagokionez. Hezkuntza eta hezkuntza-sistema ezin izango dira joera horietatik kanpo geratu. Garapen Jasangarrirako laugarren helburua «kalitatezko irakaskuntza inklusiboa eta ekitatiboa bermatzea» da, eta «guztiontzat etengabeko ikaskuntzarako aukerak sustatzea». Lege hau sortu da hezkuntza-komunitateak eta euskal gizarteak partekatzen duten sinesmen batetik: aldaketen inpaktua jasotze hutsaz etsi beharrean, hezkuntzak aukera handia du tresna erabakigarri bat izateko, aldaketa horiek hobekuntza itzela ekar baitezakete gure gizartean eraketan.

Hezkuntzak ezin du galdu etorkizuneko testuinguruak eskatzen duen eraldaketa- eta egokitze-prozesu atzeraezinaren arrastoa. Garai berriak dira; pentsatzeko, ekiteko eta harremanetan sartzeko modu berriak dakartzaten garaiak. Ikuskera humanistak gidatu behar du, halaber, gizarte analogiko batetik beste gizarte berri batera igarotzeko prozesu hori, non harmonikoki biziko baitira mundu analogikoaren kontaktu fisikoa eta errealitate presentziala, batetik, eta teknologia digitalak eskainitako komunikazio-aukerak eta espazio berri horrek ahalbidetuko dituen harreman-moduak, bestetik. Oreak hori funtsezkoa da hezkuntza-esparruan, erabakigarriak baitira kontaktu zuzena eta harreman afektiboa, baina alde batera utzi gabe interakzio telematikorako aukera gero eta handiagoak.

Espazio publiko digital berri horiek informazioa eta kultura eskuratzeko modu berri batzuk ekarri dituzte, aurreko belaunaldiek eduki ez zituztenak, baina nahaste- eta banalizazio-arazoak ere sortu dituzte. Hori dela eta, hezkuntza-prozesuak oso zeregin garrantzitsu hartu behar du bere gain: irizpide propioa, gaitasun kritikoa eta aurreko gizarte-ereduak baino pluralagoak diren gizarteetan bizitzeko baliabideak dituzten pertsonak prestatu behar ditu; izan ere, jadanik ez dago garapen pertsonalerako esparru indartsurik, rol eta funtzio eztabaidaezinak esleitzen dituenik. Gertatzen ari diren kultura-aldaketa emankorretako bat bizitzeko erabakiak hartzeko askatasun eta sormen handiago baten nahikaria da, eta horrek, zalantzarik gabe, balio pertsonal sendoagoak eta ez hain konbentzionalak izatea eskatuko du. Azken urteotan nabarmen aldatu da gure testuingurua, bai balioei dagokienez, bai

informazio-inguruneari, aukera teknologikoei eta gizarte-harremanei dagokienez ere, eta liluragarria da, testuinguru horretan, eskolak garapen- eta heltze-prozesu pertsonala bideratzeko duen funtzioa. Bestalde, hezkuntza da gutxiengoaren hizkuntza oro indarberritzeko eremu zentraletako bat: izan ere, berma dezake belaunaldi berriek behar bezalako kompetentzia eskuratzen dutela, eta, gainera, funtsezkoa da gizarte-kohesiorako.

Hezkuntza eraldatzailea da ikasleak protagonistatzat hartzen dituen eta haien ikasmina indartzen duena; ikasleak beren betebeharren aurrean jartzen ditu, gizartearekiko, naturarekiko eta besteekiko. Eta arreta berezia jarri behar du hezitzaileengan. Nahi dugun gizarte-aldaketa hori egin ahal izateko, guztiz ezinbestekoak ditugu kualifikazio handiko irakasleak: gizarteak zinez aintzat hartzen dituen irakasleak, egiten duten funtsezko lan hori behar bezala onetsita ikusten dutenak.

Eraldaketa-prozesu horrek tentsioa eta zailtasunak ekarriko ditu, eta, beraz, gizarte demokratikoaren, hezkuntza-sistemaren eta erakunde politikoen betebeharra da errealitate berrietarako egokitzapena ahalbidetzea eta inor atzean ez dela geratzen bermatzea; Hori da lege honek bultzatu nahi duen funtsezko helburua. hori da lege honek bultzatu nahi duen funtsezko helburua –eta ez da inola ere huskeria–, hau da, eredu berri horretarantz pluraltasun-, justizia- eta oreka-irizpideen arabera igarotzea, eraldaketa horren erdigunean hezkuntza-sistema jarritz.

II. LEGE BERRI BATEN ZERGATIA

Euskal hezkuntzak, batez ere euskalduntzeari eta inklusio-politikei dagokienez, errealitate berri baten funtzio eraldatzailea eta egituratzailea bete du azken hamarkadetan, gure *habitus* edo kultura-jokabidean txertatzen den Euskal Hezkuntza Sistema osoaren ondasun komuna eta partekatua bilakatu arte. Erakundeen eta gizarte-eragileen ekintza konbinatua gakoa izan da, eta hala izaten jarraitu behar du. Azpimarratzekoa da Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Legearen garrantzia, lege hori oinarritzko lege-tresna bihurtu baitzen euskararen normalizazio-prozesua bultzatzeko, euskarak hizkuntza gisa dituen funtzio sozial guztiak bete zituzan. Lege horren 2. artikuluan adierazten da euskara dela Euskal Herriko hizkuntza propioa. Euskal Herriko mapa soziolinguistikoek eta inkesta soziolinguistikoek erakutsi dute euskara, gaur egun, gutxiengoaren hizkuntza eta hizkuntza gutxitua dela, erabilera-eremu formal eta informal gehienetan. Legea onartu zenetik euskarak izan duen biziberritze-prozesuan, funtsezkoak izan dira euskal hezkuntzak ekarri dituen hiztun berriak.

1992ko Ituna ere gogoratu behar dugu, oinarritzkoa izan baitzen euskal hezkuntzarako. Gaur arte gurekin izan ditugun lehen oinarriak finkatu zituen akordio horrek: Euskal Eskola Publikoari buruzko otsailaren 19ko 1/1993 Legea eta Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakasleen kidegoei buruzko otsailaren 25eko 2/1993 Legea adostasun politiko eta sozial zabalean onartu ziren, eta behar genuen esparrua eman digute 28 urte hauetan. Otsailaren 19ko 1/1993 Legeak, Euskal Eskola Publikoari buruzkoak, Euskadik hezkuntzaren arloan dituen eskumenen berezitasuna azpimarratzen du zioen azalpenean; eta horri gehitu behar zaio, gainera, autonomia-erkidego honek kultura-ezaugarri propioak dituela, hezkuntza-sistemak aintzat hartu beharrekoak, eta bi hizkuntza ofizial ere badituela, hezkuntza-sistemak bultzatu beharrekoak.

1993ko Euskal Eskola Publikoaren Legea ia hogeita hamar urtez egon da indarrean. Aldi horretan, aldaketa garrantzitsuak gertatu dira gure gizartean eta, bereziki, hezkuntzaren ingurune hurbilenean. Arau-esparru horrek, mugak muga eta Estatuko oinarritzko legediak

ezarri izan dituen murrizketak murrizketa, aukera eman zuen hezkuntza-sistema parte-hartzailea, plurala eta aniztasuna integratzen duena garatzeko, bai eta euskara hizkuntza propio gisa indartzeko ere, aurreko belaunaldiek ilusio handiz baina bitarteko gutxirekin ekin baitzioten langintza horri. Badakigu, hala ere, asko aldatu direla mundua eta gure gizartea bera, eta aldaketa horren neurriak berariaz eskatzen dituela diagnostiko partekatu berriak eta, batez ere, tresna berriak, bereziki hezkuntzaren esparruan, beste erronka batzuei aurre egiteko eta prestakuntza hobea eta elkarbizitzarako gaitasun handiagoak emateko. Behar objektibo bat dago, hezkuntzaren une honetako egoera eta etorkizuneko aztertuko dituen arau-esparru berri hau lantzeko. Lege honen helburua da, hain zuzen ere, bidezko hezkuntza-trantsizioa ahalbidetzea; euskal hezkuntza-sistema bat eraikitzea, zeina gai izango baita une bakoitzeko beharretara egokitzeko eta doitzeko, eta, batez ere, sistema hori prozesu inklusibo baten bidez gauzatzeko, ekitatean, gizarte-kohesioan eta bikaintasunean oinarritua.

Lege hau onartzen da oinarri hartuta Euskal Autonomia Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 16. artikulua, Konstituzioaren lehenengo xedapenaren arabera, Euskal Autonomia Erkidegoari aitortzen dion hezkuntzaren arloko eskumena. Euskal Autonomia Erkidegoko Hezkuntzaren Legeak, aurreko 1/1993 Legeak ez bezala, hezkuntza publikoa eta, zehazki, titulartasun publikoko ikastetxeak arautzeaz gain, ikuspegi holistikoagoa hartzen du, Euskal Hezkuntza Sistemaren erregulazio integral baten bidez; horrek esan nahi du diru-funts publikoen bitartez finantzatzen diren ikastetxe guztietara heda daitezkeela Legearen printzipio asko eta agindu batzuk, eta erreferentzia puntual batzuk ere egiten dizkiela ikastetxe pribatuei. Lege honek, hala ere, ez du ahazten Euskal Hezkuntza Sistemaren euskal eskola publikoari dagokion protagonismoa, ikasleen sarbide unibertsala bermatzen duen oinarritzko erreferentzia baita. Hezkuntza publikoak finantzaketa nahikoa jasoko du, eta itunpeko irakaskuntzarekin batera biziko da, lege honetan ezarritakoaren arabera; izan ere, itunpeko irakaskuntzak, funts publikoek elikatzen denez —nahiz eta beraren ikastetxeek titulartasun publikorik ez izan—, Legeak ezarritako printzipioak eta helburuak bete beharko ditu, eta bere gain hartuko ditu Legeak ezartzen dizkion konpromisoak eta betebeharrak.

III. HEZKUNTZA-SISTEMAREN BALIOAK

Lege honek proposatzen duen Euskal Hezkuntza Sistema bizikidetzaren, irakaskuntzaren eta ikaskuntzaren ardatz diren balioetan oinarritzen da, eskola inklusiboaren esparruan, non ikasle guztiek izango duten aukera kalitatezko hezkuntza izateko eta bizitzarako kompetentziak ahalik eta gehien garatzeko. Balioak haurtzarotik lantzen ez dituen gizarte bat porrot egitera kondenatuta dago. Balioak, alde batetik, hezkuntza-sistemaren zutabeak dira, eta, bestetik, itsasargia ere badira, hau da, pertsona ikastetxeko bizitzan eta gizartean behar bezala txertatzeko eta gainerako herritarrekiko elkarreraginean jarduteko gidariak.

Lege honek hainbestearainoko garrantzia ematen die balioei, ezen hezkuntza-proiektu orok balio jakin batzuen arabera hartzen baitu zentzua eta, balio horiek gabe, trebetasunen transmisio hutsa bihurtuko bailitzateke, gaikuntza teknologiko edo doktrinamendu hutsa. Hezkuntzaren handitasuna pertsonak —eta ez automatak— prestatzean datza, eta prestakuntza hori balio jakin batzuetan oinarritzen da, zeinak lege honetan hiru ardatzotan laburbiltzen baitira: «izan», «jakin» eta «elkarrekin bizi». Pertsona hezia zera da, pentsatzen duen pertsona, bere jakintza-gaitasunak egoera konplexuetan aplikatzen dakiena, inguratzen duen errealitatea ikuspegi kritikoz aztertzen duena, nortasun propioa garatzen duena eta gizartean beste batzuekin bizitzen dakiena.

Hezkuntza-sistemaren lehen ardatza «izateari» dagokio. Hezkuntza-sistemak beren kabuz pentsatzen duten pertsonak prestatu behar ditu, eta hori erabakigarria da historiako une honetan, zeren ziurgabetasunak gaur egun beste garai batzuetan baino ugariagoak baitira, baina, aldi berean, norberaren sormenerako aukera gehiago sortzen baitira. Oraingo eta etorkizuneko arazoak konpontzeko ez baita nahikoa iraganeko formulak besterik gabe transmititzea; etenak, hausturak eta krisiak tai gabe ugaritzen baitira; horregatik, beharrezkoa da irizpide propioak dituzten pertsonak prestatzea, arazoei konponbidea emateko eta, neurri handi batean, ezezagunak diren esparruak aztertzeo gai direnak. Pertsona izateak esan nahi du norberaren ezaugarriak lantzea, hala nola autonomia eta erantzukizuna, baina baita ere besteenganako jarrera positiboak garatzea, adibidez enpatia eta errespetua, zeren eta ezaugarri horiek guztiak norberaren ezagutza sakon baten bidez soilik eskura baitaitezke. Krisi-garai hauek agerian utzi dute norberaren eta besteen zaugarritasunaren arteko lotura, eta ez dagoela balio partikularrak eta erantzukizuna onartzerik eta zaintzerik bakoitzaren funtsezko izatea partekatu gabe.

«Jakitea» da Euskal Hezkuntza Sistemak sustatzen duen bigarren ardatza. Gaur egun, gizateriaren historiako une honetan, ezagutzaren mobilizazio masiboa behar da, aurrean ditugun arazo nagusiak konpontzeko. Eskola funtsezkoa da ezagutzarekiko estimua sustatzeko, ezagutza gizakiek munduan bizitzeko duten berealdiko tresna baita, bereziki XXI. mende honetan, pentsamenduak desafio itzelak baititu aurrean. Ez dago gizarte heldurik jakintzaren balioa eta jakintza hori handitzeaz eta hedatzeaz arduratzen direnen balioa aitortzen ez duenik. Jakintza eta haren ondorioak —era arrazoituan argudiatzeko gaitasuna, gertakariak eta ebidentziak errespetatzea, ziurtasun ororen mugez jabetzea, norberaren ikaskuntza-prozesuaz jabetzea— gizakiari bere garapenean lagundu dioten balioak dira, gure askatasunaren adierazgarri behinena. Jakitearen abenturari esker, belaunaldi berriek aurkikuntza zoragarriak egin ahal izango dituzte, eta gura genuke horien protagonistak gure ikasgeletan sortzea, bai eta halaber, inolako asmo elitistatik gabe, euskal gizartean kultura zientifiko zabala, teknologiarekiko estimua eta haien inplikazio etiko, sozial eta ingurumenekoez hausnartzeko gaitasun kolektiboa zabaltzea.

Hezkuntzak elkarbizitzarako prestatu behar ditu ikasleak, bizi diren gizartearen parte izateko eta hura hobetzen laguntzeko. «Elkarrekin bizitzea» da hezkuntza-sistemaren hirugarren ardatza. Ikastetxeetan areagotu egiten da pertsona desberdinekin bizitzeko esperientzia; izan ere, ikastetxean eraikitzen dira errespetuzko eta berdintasunezko loturak, elkarriketak izaten ikasten da, gatazkak arazoibidez konpontzen, eta demokraziarako hezkuntza jasotzen da, bizitza osorako erabakigarria izango duguna. Lege honek gizartean bizitzeko balioak eta esperientziak transmitituko dituen eskola baten aldeko apustua egiten du; hor dira balio zibikoak, elkartasuna, publikoa eta komuna den ororekiko kezka eta naturaren zaintza. Euskal Hezkuntza Sistemak konpromiso berezia hartzen du euskararekin —Euskal Herriko hizkuntza propioa baita— eta kulturarekin eta haren transmisioarekin, euskara eta euskal kultura identitate-, adierazpen- eta elkarbizitza-tresnatzat hartzen dituen heinean, baita beste hizkuntzekin ere. Eskola identitate irekiak eraikitzeo espazioa da, norberaren dimentsioa eta dimentsio unibertsala uztartzen ikasteko espazioa. Eskolan, ikasleek beren etorkizun pertsonal eta kolektiboa eraikitzen ikasi behar dute, eta, aldi berean, ikusiko dute eraikuntza horrek batzuetan zenbateraino inplikatzeko dituen guztiz bestelako beste nortasun-esperientzia batzuk. Eskolan, azken batean, gizakiek pluraltasunaren eta berdintasunaren balioa deskubritzen dute.

IV. HEZKUNTZA ELEANIZTUNA ETA KULTURARTEKOA

Komunikazio- eta hizkuntza-kompetentzia garatzeko, irakaskuntzaren kalitateak garrantzi berezia du ikasleen garapen pertsonalean eta akademikoan, tresna horrek lagunduko baitie errealitatea ulertzen, pentsamenduak eta emozioak adierazten, ezagutzak transmititzen, espiritu kritikoa aktibatzen, mundua arrazoitzen, sortzen, ikusten eta ulertzen eta besteekin harremanetan jartzen. Egungo testuinguruan, hizkuntzen arteko harremanean eta elkarrekintzan oinarritu behar da kompetentzia hori, ezagutza eskuratzeko eta sortzeko, nazioarteko esparruetan eta ingurune digitaletan jarduteko, gizartean parte hartzeko eta lan-integrazioarako tresna izateko.

Euskal hezkuntza euskara ardatz duen sistema eleaniztun gisa egituratzen da, eta bi hizkuntza ofizialen bidez eta atzerriko hizkuntza baten bidez, gutxienez, antolatzen da, gizarte-kohesioa eta herritarrek bi hizkuntza ofizialetan komunikatzeko gaitasuna bermatzeko. Lege honek posible egin nahi du ikasle guztiek, familia-jatorria edozein dutela ere, ikasketak amaitzean bi hizkuntza ofizialak maila berean ezagutzea eta, horretaz gain, gutxienez atzerriko hizkuntza baten ezagutza izatea.

Hezkuntza-komunitate osoaren ardura da ikasleei profil eleaniztuna eta kulturartekoa, multimodala, garatzen laguntzea, mundu global eta kulturantzun batean integartzeko eta euskararen erabilera aktiboarekin konprometitzeko, euskal kultura ezagutzeko eta hura garatzen eta eguneratzen laguntzeko, eta, aldi berean, beste hizkuntza eta kultura batzuk ezagutzeko jakin-mina eta motibazioa lantzeko. Lege honek hezkuntzako profesionalen komunikazio- eta metodologia-gaitasuna hobetzea bilatuko du bereziki, eta hizkuntzen ikaskuntza eta haien erabilera bideratzeko modu berriak ikertzea eta garatzea sustatuko du.

Era berean, lege honen bitartez, euskarak hezkuntza-komunitate osoan duen presentziak jauzi kuantitatiboa eta kualitatiboa egingo du, hezkuntza-sistemaren erreferentzia-hizkuntza gisa duen zeregina indartu nahi baita, eta ikasleek hezkuntza-testuinguru formalean eta ez-formalean modu aktiboan erabil dezatela sustatu. Halaber, atzerriar jatorriko ikasleen hizkuntzak eta kulturak agerrarazi nahi ditu ikastetxeetan, aintzakotzat hartzea bultzatu, aniztasunaren balio kulturala eta ekonomikoa nabarmendu eta hezkuntza-integrazioa sustatu, ikasleengan beste hizkuntza eta kultura batzuekiko jakin-mina pizteko eta hizkuntza eta kultura horien ezaugarriei eta funtzionamenduari buruzko ezagutza emateko.

Azken batean, gazteak mundu plural eta global baterako prestatu nahi ditu Legeak. Gai lokalak, globalak eta kulturartekoak interpretatzen ikasi behar dute, eta mundua ulertzeko beste pertsona, kultura eta ikuskera batzuen ikuspuntuak balioetsi. Horretarako, ikastetxeen nazioartekotzea bultzatu eta nazioarteko lankidetzaproiektuen garapena sustatu behar da, bai ikasleen aldetik, bai irakasleen aldetik.

V.- LEGEAREN EDUKIA

Lege honek sei titulu ditu. Hau da, laburbilduta, haien edukia:

I. tituluaren helburua xedapen orokor batzuk adieraztea da, eta horien artean I. kapituluak nabarmentzen da, non Legearen xedea arautzen baita, hau da, hezkuntza-eraldaketako prozesu mailakatu eta ordenatu baten oinarriak ezartzea, oraingo hamarkada honetan eta hurrengoetan gure gizarteak gainditu beharko dituen erronketara egokitzeko Euskal Hezkuntza Sistema. II. kapituluak Hezkuntza Sistemaren printzipioak eta helburuak garatzen ditu; printzipio eta helburu horiek zeharkako elementuak dira Lege osoa arautzean, eta haren erregelamendu bidezko garapenaren berri emango dute, EAEren arau-sistemari hezkuntza-esparruan behar duen koherentzia emateko. Hala, printzipioen artean, eta aipatutakoez

gain, arreta berezia jarri behar du ikasle guztientzako kalitatezko eta bikaintasunezko hezkuntzan, elkarbizitza positiboaren aldeko apustuan, aukera-berdintasunean eta pluraltasunarekiko eta sinesmen-askatasunarekiko errespetuan, edozein indarkeria eta diskriminazio prebenituz eta hezkuntza-erakundeen autonomia sustatuz. Helburuei dagokienez, hezkuntzarako eskubidearen berme eraginkorra izan behar du sistemaren zutabe nagusiak, askotariko ikasleen garapen integrala eta ikaskuntza malgua bultza dadin; hezkuntzak, bereziki, irizpide propioa eskuratzeko behar dituzten ezagutzak eman behar dizkie ikasleei, horrela ondo oinarritutako erabaki libreak hartu ahal izateko, ikuspegi kritiko bat emanez jasotzen duten informazioa errealitatearekin alderatu ahal izateko. Ildo horretan, garrantzi berezia du III. kapituluak, zeren hezkuntza-sistemaren balioak hiru ardatz edo zutabe funtsezkoen inguruan antolatzeaz arduratzen baita: izan, jakin eta elkarrekin bizi. Esan gabe doa: balioetan gero eta ahulago ageri den gizarte garaikide honetan, eta orain hastera doan eraldaketa-prozesu mailakatuan, funtsezko helburua da Euskal Hezkuntza Sistema gidatu behar duten ardatzak edo erreferentziak bilatzea. Bestalde, IV. kapitulua ikasketen antolamenduari buruzkoa da, baina ez ditu lanbide-heziketako ikasketak jorratzen (ez baita lege honen xedea), ez eta bizialdi osoko ikaskuntza ere. V. kapituluan, berriz, ikastetxeen tipologiari heltzen zaio. Kapitulu horretan, ikastetxeen tipologia ezartzen da, eta oinarritzko bereizketa bat egiten da diru-funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeen eta finantzaketa pribatua soilik duten ikastetxeen artean, baina aldi berean ikastetxe publikoei eta itunpeko ikastetxe pribatuei bakoitzari bere berezitasunak aitortzen dizkie, zeren eta, biak ala biak baliabide publikoz finantzatzen diren arren, zenbait elementu bereizgarri baitituzte, nahiz eta Legearen xedea izan eskubide eta betebeharreri dagokienez haien esparru arautzailea hurbiltzea, bai batak bai besteak Autonomia Erkidegoaren aurrekontuetan baitute baliabide-iturria. Era berean, itundu gabeko ikastetxe pribatuen berezitasunak ezartzen dira.

II. tituluaren xedea hezkuntzarako eskubidea eta elkarbizitza positiboa arautzea da. Hezkuntzarako eskubidea lege honen I. kapituluan arautzen da. Hezkuntza prestazio-izaerako eskubide bat finkatzen duen zerbitzu publiko gisa eratzen da, bereziki doako ikasketei dagokienez, nahiz eta irakaskuntza-askatasuna aitortzeak unean-unean modulatzeko duen eskubide hori. Hala ere, Legearen egituraren aldetik eta ekonomiaren aldetik, baita haren hedapen praktikoaren aldetik ere, eskubide hori baldintzatuta dago; alegia, derrigorrezko eta doako irakaskuntza oinarritzko bat bermatzeko aginte publikoen betebeharrak modu aktiboan gauzatzearen baitan dago, eta halaber erregelamendu bidez zehaztu litezkeen betebeharrak hertsiki betetzearen baitan ere. Elkarbizitza positiboa, lehen adierazi denez, II. kapituluaren ardatz nagusia da, eta gizarte kohesionatu batean askotariko eskola baten ardatz egituratzailea da, inklusioaren eta berdintasunaren alde egiten baitu, baita hezkidetzaren eta kulturartekotasunaren alde ere. Zeregin garrantzitsua esleitzen dio Legeak familien eta gainerako hezkuntza-eragileen erantzunkidetasunari, elkarbizitza sustatzearen eta babestearen aldetik. Era berean, aniztasunari buruzko neurriak arautzen dira, eta arreta berezia jartzen zaie berariazko hezkuntza-laguntzaren premia duten ikasleei. III. kapituluaren xedea —garrantzi handikoa bera— hezkuntza-sistemaren plangintza eta sarbidea da, zeinak bateragarri egin nahi baititu eskaintza-eskariak eta eskolatze inklusiboaren bermeak, diru-funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeetako plazak eskuratzeko prozesua eta irizpideak ezarri. Gerora zehaztuko dira, erregelamendu bidez, prozesu eta irizpide horiek, bai eta udalek joka dezaketen eginkizun garrantzitsua ere. Irakaskuntzaren doakotasuna ere aurreikusten da, doakotasun horrekin loturiko bermeen inguruko neurri garrantzitsu batzuekin batera, eraginkortasuna lortzeko eta desberdinkeriak saihesteko xedez.

Lege honen III. tituluak garrantzi eta hedapen bereziko esparru material bat du xede: Euskal Hezkuntza Sistemaren gobernantza instituzionala. Bertan, hainbat alderdi garrantzitsu

lantzen dira, hala nola plangintza estrategikoa, programa-kontratuak, ikastetxeen gobernua eta zuzendaritza, gobernu-organoak ikastetxeen tipologiaren arabera zehaztuta, eskola kontseiluen arkitektura gobernantza-eredu batean parte hartzeko bide instituzional gisa, eta, azken batean, hezkuntza-komunitatearen beraren eginkizuna, bereziki ereduaren eragile nagusi diren ikasle, irakasle eta familiena.

Ikasleek ikaskuntzaren subjektu aktibo gisa betetzen duten posizio zentralak berekin dakar lidergoen eta gobernantza-ereduen ikuspegi eraldatzailea, bai eskola-antolamenduan, bai Euskal Hezkuntza Sistema osoan ere. Hala, eskola-antolamenduan premisa hau hartzen da abiapuntutzat: zuzendaritza eta zuzendaritzaren eginkizun espezifikoak betetzen dituen pertsona-taldea arrakasta-faktore erabakigarria da ikastetxearen kudeaketa eta hezkuntza-proiektua bera bultzatzeko, baita ikastetxean eta ikastetxetik kanpo lankidetzak praktikak sustatzeko eta sinergiak sortzeko ere. Esparru instituzional horretan, hezkuntza-komunitatea da, ikastetxearen beraren bitartez, hezkuntza-proiektuetatik eratorritako aberastasuna islatzen duena, ikasleen errealitatera gardentasunez egokituz, kontuak emanez eta proiektu berritzaile batez, ikasleek kompetentzia-mailarik gorena lor dezaten. Laburbilduz, hezkuntza-komunitateak ingurune gero eta konplexuago batean jardun behar du, eta esparru horretan etengabe sortuko dira aldaketak eta ziurgabetasunak; globalizazioak eduki eta kompetentzia asko markatuko ditu; digitalizazioa gero eta zabalagoa eta gero eta disruptiboagoa izango da, eta klima-aldaketa, gainera, gizadiak aurrez aurre izan duen desfiorik handienetako bat izango da, hezkuntza-sisteman ere inplikazio zeharo garrantzitsuak izango dituena.

I. kapituluak plangintza estrategikoko tresnen alde egiten du, Euskal Hezkuntza Sistema modu ordenatu eta arrazionalen eraldatzeko eta egokitzeko bide gisa. Horretarako, planak txertatzen ditu, eta, horietatik abiatuta, ikastetxeekin egiten diren programa-kontratuak adostu ahal izango dira. Programa horiek taldekatu egin ahal izango dira eta, hala badagokio, berezitasunak txertatuko dira, ikastetxe bakoitzaren ezaugarrien arabera. Lankidetzak gobernantza, hain zuzen ere, lau urteko tresna estrategiko horretan oinarritzen da, ekitatea eta hezkuntza-bikaintasuna areagotzeko lan-ildo nagusiak zehazten baititu. Plan horiek Legebiltzarrari aurkeztuko zaizkio, ezagut ditzan, eta, horrela, ekarpenak bilduko dira, eta eztabaida sustatu. Plangintza-oinarri horren gainean funtsatzen da programa-kontratuak, halakorik bada, plangintza estrategikorako tresna juridiko, ekonomiko eta finantzario gisa, planaren gidalerroak gauzatzen laguntzeko. Urrats erabakigarria da hori, irakaskuntzak datozen urte eta hamarkadetan dituen erronka eta desafio itzelei erantzun egokia ematerakoan, ziurgabetasunez eta tirabira endogeno eta exogeno sakonez jositako egoera batean. II. kapituluak nabarmentzen du nolako eginkizun baliotsua betetzen duten zuzendaritza-organoek lidergo pedagogikoan eta ikastetxeei etengabeko eraldaketa- eta egokitzapen-prozesu hori bideratzeko tresna egokiak emateko moduan. Prozesu horretan, zuzendaritzaren zeregina erabakigarria izango da, eta hala azpimarratzen da Legean. Azken helburua, erregelamendu bidez bideratuko dena, ikastetxeen zuzendaritza-egiturak ardatz hauetan oinarritzea da: autonomia, eskumen propioen erabilera, kudeaketaren erantzukizuna eta ebaluatzeko gaitasuna. Horretarako, zuzendaritza eta haren azpiko maila guztiak osatzen dituzten pertsonak errendimendu handikoak izango dira, baliabide nahikoak eta aintzatespen profesionala edukiko dituzte, eta pizgarri ekonomikoez gozatuko dute. Gainera, ikastetxeen kudeaketa hobetzeko aukera eraginkorrak sartzen dira, zuzendaritzaren zeregin burokratikoak murrizteko laguntza administratiboaren bidez; horretarako, *back office* jarduerak ematen dituzten zerbitzu-egitura komunak erabiliko dira, efikazia, efizientzia eta kudeaketa-emaitzen hobekuntza aplikatuz, eta horrek hezkuntza-sistemaren beraren prestazio sendoagoak ekarri behar ditu. Jorratzen ditu, era berean, hezkuntza-komunitateak ikastetxeen jardueran parte hartzeko kide anitzeko organoak, eta desberdintasunak ezartzen ditu ikastetxeen tipologiaren arabera. III. kapituluak eskola-

kontseiluen erregulazioa jasotzen du, garrantzitsua baita, eta haien egitura instituzionalean aldaketa nabarmenak txertatzen ditu; izan ere, Euskadiko Eskola Kontseiluak bere horretan jarraitzen badu ere, Legearen lehenengo xedapen iragankorrean ezarritakoarekin bat, helburua da berregituratze instituzional bati ekitea, zeina, aipatutako jarraibideen arabera, Legearen ondorengo erregelamendu-garapenean gauzatuko baita. Hezkuntzako gobernantza-sistemaren osagai berezi bat Euskal Eskola Publikoaren Kontseilua da, zeina parte hartzeko erakunde gisa eratzten den, ikastetxe publikoen lana eta hezkuntza-lorpenak ikusaraztea helburu, eta haren eginkizun nagusia eskola publikoaren solaskide aritzea izango da, aginte publikoei ikastetxe publikoak ingurunean integratzeko gomendioak egiteko xedez. Udal hezkuntza-kontseiluak sortzen dira, eginkizun garrantzitsuz hornituta, ikastetxeek beren hurbileko jarduera non hedatzen duten, lurralde horri lotuta. Horrela, familien, ikastetxearen eta udalaren arteko lankidetzaz-girotik abiatuta, hezkuntza erantzukizun partekatu bat izan dadin lortu nahi da, ikastetxea eta gizarte-ingurunea elkarreraginean jarritz, baliabide komunitarioak antolatuz ikasleen ongizatearen eta hezkuntzaren mesedetan —besteak beste, gizarte-ekimeneko entitateak eta hirugarren sektorekoak—, eta hezkuntza formalaren eta ez-formalaren arteko uztarketa sustatuz. IV. kapituluak jorratzen du zer-nolako zeregina betetzen duten hezkuntza-komunitateko eragileek (ikasleek, irakasleek, familiek) ezarri nahi den gobernantza-ereduan, zeren aipatutako eragileek hezkuntza-sistema osoaren funtzionamenduan parte hartzea funtsezko osagaia baita gobernantza-eredu horretan.

IV. tituluak, berriz, hizkuntzek Euskal Hezkuntza Sistemaren duten tokia arautzen du, gai garrantzitsua inondik ere. Gai hau zioen azalpen honetan jada jorratua dago, batez ere Legeak finkatzen duen sistema eleaniztun eta kulturartekoaren ardatz gisa euskarak duen zereginari dagokionez. Horri buruz ari da I. kapituluak, eta bertan jasotzen dira orobat komunitate eleaniztun eta kulturantzunaren inguruko arau-aurreikuspen jakin batzuk, baita euskal hezkuntzan hizkuntza ofizialek eta atzerriko hizkuntzek elkarren artean duten harremanari buruzkoak ere. II. kapituluak Euskal Hezkuntza Sistemako hizkuntza-proiektuen gaiari eta hizkuntzen tratamendu integratuari eta haien alderdi metodologikoei heltzen die, eta, amaieran, Autonomia Erkidegotik kanpoko ikasleei aplikatu dakizkiekeen arau espezifikoak batzuk jorratzen ditu, baita ikasleen hizkuntzak eta kulturak sustatzeko neurri espezifikoak ere, testuinguru kulturantzun nabarmena duen hezkuntza batean. III. kapituluak irakasleen eta irakasle ez diren langileen hizkuntza-gaikuntza indartzeko modua aztertzen du. Irakasleei dagokienez, hizkuntza-gaikuntza hobetzeko neurriak proposatzen dira, baita atzerriko hizkuntzen irakaskuntzarako duten gaikuntza hobetzekoak ere. Eta, azkenik, IV. kapituluaren xedea da ikastetxeetan eta pertsonen arteko harremanetan euskararen erabilera soziala eta ingurunekoa bultzatzeko zenbait printzipio eta neurri ezartzea.

Ekitatea eta bikaintasuna hezkuntza-eraldaketako prozesuaren funtsezko bi alderdi dira. Gizarte-kohesioa abagune bat da, lege honek euskal eskola inklusiboaren alde egiten duen apustuaren ildotik. Bikaintasuna, halaber, Euskal Hezkuntza Sistemaren zutabeetako bat da. Euskal Hezkuntza Sistemaren mailakako eraldaketaren oinarriak ezartzea helburu duen lege baten esparruan, V. tituluak giltzarria da, zeren xedea baitu tresna eta lanabes instituzionalen multzo bat antolatzea, hezkuntza-eredua hobetzeko eta testuinguru bakoitzari etengabe egokitzeko prozesuari begira. Beraz, I. kapituluak ibilbide eraldatzaile horri ekiteko behar den premisetako bati heltzen dio: hezkuntza-berrikuntza eta, horrekin batera, sailaren plangintza estrategikoa behar bezala prestatzeko bide gisa prospektibak duen garrantzia. II. kapituluak bultzatu nahi den hezkuntza-ereduaren funtsezko elementuetako bat jorratzen du, hau da, hezkuntza-sistemaren ebaluazioa. Gaur egun jadanik aplikatzen bada ere, indartu, zabaldu eta hezkuntzako esparru eta jarduketara guztietara orokortu nahi da, sistemaren ebaluazio integral baten esparruan, hezkuntza-politiken efikazia- eta efizientzia-maila etengabe aztertzeko bitarteko den aldetik, zentzurik zabalenean hartuta. Kapituluak ebaluazioaren

proiektzioak jorratzen ditu (alegia, zein esparrutan balia daitekeen), printzipioak, xedeak eta ebaluazio-prozeduraren arauak, arreta berezia jarrita ikastetxeen ebaluazioan; bereziki zentratuko da programa-kontratuetan, halakorik badago, eta sailaren plangintza estrategikoan. Ebaluazio-prozesuan garrantzi handiko osagai instituzionala da, zalantzarik gabe, Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Institutua, titulu honen III. kapituluaren arautzen dena. Kapitulu horretan jasotzen dira institutu horren egituraren, eginkizunen eta ebaluazio- eta prospektzio-jarduerako lankidetzaren eremuaren ildo nagusiak, eta amaieran bertako jardueraren profesionala arautuko duen jokabide-kodea aipatzen da. Gai horiek guztiak erregelamendu bidez garatuko dira, dagokien unean. Ereduaren funtzionamenduan erakunde tradizionalik bada, hori Hezkuntza Sistemaren Ikuskaritza da. Legearen IV. kapituluaren arautzen dira ikuskaritzaren oinarritzko elementuak, erregelamendu bidez erabakiko baitira alderdi zehatzagoak. V. kapituluak laguntzako hezkuntza-zerbitzuei buruzkoa da, oinarritzko zeregina betetzen baitute hezkuntza-sistema eraldatzeko palanka gisa, nahiz eta Legeak laguntzako zerbitzu horien ezaugarri orokorrak, oinarritzko funtzioak eta aplikazio-eremua baino ez dituen arautzen, gai horien gaineko zehaztapena hezkuntzaren arloko eskumena duen saileko buruak dekretu bidez erabakitzen duenaren baitan uzten baitu. VI. kapituluaren, halaber, Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua arautzen da berariaz, hizkuntza-metodologiak lantzeko eta irakasleak prestatzeko behar den tresna gisa. Azkenik, Euskal Hezkuntza Sistemaren palanka eraldatzailerako moduan jarduten duten bitartekoen zerrenda trinko honetan, ezin da ahaztu, inola ere, irakasleek duten ezinbesteko rola, eragile oso garrantzitsuak baitira —garrantzitsuena ez bada— egokitzapen- eta aldaketa-prozesuen arrakastarako eta irakaskuntzaren eta beraren emaitzen bilakaerarako. Testuinguru horretan, premia existentziala da prestakuntzaren eta ikaskuntzaren bidez konpetentzia profesionalak garatzea, eta hezkuntza-sistemak berak ezin dio inola ere horri ezikusia egin. Horrela, esparru horretan, VII. kapituluak «Lankidetzaren prestakuntza berri baterantz» du izenburu, eta irakasleen hasierako prestakuntzari eta etengabeko prestakuntzari dagozkien alderdiak lantzen ditu. Horien helburua da arreta jartzea, ez soilik hasierako gaikuntzaren premian —zinez garrantzitsua berau—, bai, halaber, etengabeko ikaskuntzaren premian ere, ingurune oso disruptibo eta aldakorrean, halako ingurunea izango baita nagusi datozen urte eta hamarkadetako hezkuntzaren garapenean.

Ikastetxeen autonomiari buruzko VI. tituluak ixten du Legea. Egia esan, Euskal Eskola Publikoari buruzko otsailaren 19ko 1/1993 Legeak jada lehentasunezko arreta zabala eskaini zion gai horri, zalantzarik gabe erabakigarria baita Euskal Hezkuntza Sistema mailaka finkatzeko eta eraldatzeko prozesuan. Hala ere, bere garaian araugintzan egindako ahalegin hori gorabehera, ikastetxeen autonomiaren zehaztapenak oraindik ere mugatuak izan dira, eta, beraz, lege honek berriro ere azpimarratzen du hezkuntza-sistemaren eraldaketa-prozesuari dagokionez ardatz den gai hau. I. kapituluaren, xedapen orokor batzuen esparruan, ikastetxeen autonomiaren printzipioa eta ikastetxeetako kudeaketa-tresnak onartzen dira. Segidan, II. kapituluak gai garrantzitsu bati heltzen dio: hezkuntza-proiektuaren erregulazioari, zeina sailaren hezkuntza-plangintzaren strategiaren barruan sartzen den. Estrategia hori asmo handiko erronka batean zehazten da; alegia, ikastetxeekin programa-kontratuak egitea, lege honen III. tituluaren arautzen denaren arabera. Baina, jakina, ikastetxeen benetako autonomia eta sistemaren kalitatea bera, neurri handi batean, sailaren plangintza estrategikoaren eta ikastetxeek izan behar duten autoantolaketa- eta autonomia pedagogikorako eta kudeaketarako espazio existentzialaren arteko antolakuntza egokiaren baitan egongo da, Euskal Hezkuntza Sistema bere osotasunean eraldatzeko mailakako prozesuan aurrera tinko egiteko. Plan estrategikoaren eta ikastetxeen programa-kontratuaren arteko lerrokatze egokiak bete-beteko zentzua hartzen du ikastetxe bakoitzak bermatua duen autonomiaren printzipioan. Autonomia hori kontzeptzio trifasiko baten inguruan egituratu da tradizionaliki, III. kapituluaren jasotzen denez: autonomia pedagogikoa, antolaketa-autonomia eta kudeaketa-autonomia. Eta horixe da lege honetan jarraitzen den

eredua, aipatutako hiru dimentsioetako bakoitzaren bidez lortu nahi diren helburuak zehatz-mehatz zabalduz. Azken helburua da ikastetxeak ahalduntzea, Euskal Hezkuntza Sistemaren kalitatea hobetzeko testuinguruak eskatzen dizkien egokitzapen- eta eraldaketa-prozesuak gauzatu ditzaten, Eusko Jaurlaritzan hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak une bakoitzean diseinatutako hezkuntza-politikaren ardatzekin bat eginez.

Legeak, gainera, zenbait xedapen gehigarri eta xedapen iragankor jasotzen ditu, eta xedapen indargabetzaile bat eta bi azken xedapen. Azken horiek garrantzi berezia dute araugintzarako gaikuntzari dagokionez, Euskal Eskola Publikoari buruzko 1/1993 Legearen xedapen indargabetzailearekin duten loturagatik, baita erregelamendu-arau batzuen aldi baterako aplikagarritasun geroratuari dagokionez ere.

ATARIKO TITULUA.

Definizioak.

Honela ulertu behar dira:

- a) Hezkuntza-komunitatea: Kide hauek dituen komunitatea: ikasleak, gurasoak edo tutoreak, irakasleak, baita ikastetxeko irakaskuntza-prozesuan parte hartzen duten hezkuntza-arretako beste profesionalak ere, administrazioko eta zerbitzuetako langileak, udal-ordezkarikari politikoak eta, itunpeko ikastetxeetan eta ikastetxe pribatuetan, haien titulartasunaren ordezkaririk.
- b) Udal hezkuntza-kontseilua: Ikastetxe bat edo gehiago dituzten udaletan eratu daitekeen erakunde-espazioa da, hezkuntza-proiektu komunitarioak antolatzea eta bultzatzea helburu duena baliabide publikoen erabileran sinergiak sortuz eta ikasleen ongizatera eta garapenera bideratutako ekintzak gauzatu.
- c) Hezkuntzaren arloko eskumena duen saila: Araubide orokorreko eta bereziko ikasketek buruzko ahalmenak egikaritzeaz arduratzen den Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko saila da.
- d) Euskal Eskola Publikoa: Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publikoek osatzen dute, eta hezkuntzarako eskubide unibertsala bermatzen du, jatorria, generoa, egoera sozioekonomikoa eta kulturala, erlijio-sinesmenak edo beste edozein zirkunstantzia bereizi gabe.
- e) Hezkuntza Konplexutasunaren Indizea (HKI): Zenbait elementu osagarritatik abiatuta sortutako indizea da, aukera ematen duena egoera zailenean lan egiten duten ikastetxeak zein diren jakiteko, haien premiak zehatzago definitzeko eta eskaintzen zaizkien baliabideak egokitzeko, Euskal Hezkuntza Sistemaren ekitatea hobetuz.
- f) Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Institutua: Euskal Hezkuntza Sistemaren zerbitzura dagoen organo teknikoa da, Sistema etengabe hobetzea helburu duena Euskal Autonomia Erkidegoko ikastetxeekin lotutako ebaluazio, ikerketa eta hezkuntza-prospekzioaren bidez.
- g) Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua: Euskal Hezkuntza Sistemaren mendeko organoa, egiteko nagusia duena hizkuntza-metodologiak lantzea eta irakasleak prestatzea, haien jarrera, aurrerapena eta hizkuntza-inplikazioa indartzeko, Hezkuntza Sistemak testuinguru bakoitzean dituen eskakizunen arabera. Euskararen erabilera aktiboa sustatzeaz arduratuko da bereziki.
- h) Ikastetxearen urteko plana: Ikastetxe bakoitzak bere autonomia erabiliz onartutako hezkuntza-proiektuak, antolakuntza- eta funtzionamendu-araudiak eta kudeaketa-proiektuak jasotzen dituzten zehaztapenen urteko gauzatzea da. Plana hiru programa hauek osatzen dute: irakaskuntza-jardueren programak; prestakuntza-jardueren, eskolaz kanpoko ekintzen eta jarduera osagarrien programak, eta urteko kudeaketa-programak.
- i) Ikastetxearen kudeaketa-proiektua: Ikastetxeen jarduera epe ertainera antolatzeko tresna, ikastetxeek berek onartua eta gauzatua, beren autonomia baliatuz. Ikastetxeek

- hezkuntza-proiektua gauzatzeko dituzten baliabideen antolaketa eta erabilpena adierazten du.
- j) Ikastetxearen hezkuntza-proiektua: Ikastetxearen autonomia babesteko eta egikaritzeko tresna; ikastetxearen identitatea jasotzen du, faktore bereizgarri eta haren idiosinkrasia propioaren adierazpide den aldetik; ikastetxearen helburuak adierazten ditu, eta ikasleek kasu bakoitzean eskatzen diren oinarrizko konpetentziak lortzea du helburu, hezkuntza eta ikaskuntza ahalik eta gehien aprobetxatuz.
 - k) Ikastetxearen antolakuntza- eta funtzionamendu-araudia: Ikastetxe bakoitzaren berezko arau-tresna, helburu duena bertako kudeaketaren autonomia babestea eta haren funtzionamendu egokia bermatuko duen erreferentzia-esparru bat eskaintzea. Bertan jasotzen dira: hezkuntza-komunitateak parte hartzeko arauak, haren organoen osaera, eskumenak eta hautatzeko modua, bai eta jarduera akademikoak eta haien administrazio- eta ekonomia-araubidea behar bezala garatzeko beharrezkotzat jotzen diren xedapen guztiak ere.
 - l) Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoa: Hezkuntzarako funtsezko eskubidea bermatzen duen zerbitzua da, ikastetxe publikoen eta pribatu itunpekoen bidez gauzatzen dena, lege honetan eta beronen erregelamendu bidezko garapenean ezarritako betekizunen bitartez.
 - m) Euskal Hezkuntza Sistema: Ikastetxe publiko zein pribatuen sarea, itunpekoak izan edo ez, lege honetako 8. artikuluan aurreikusitako araubide orokorreko eta bereziko ikasketak ematen dituztenak.
 - n) Ikastetxeen tipologia:
 - a. Titulartasun publikoko ikastetxeak: Hezkuntza-administrazioa titular duten ikastetxeen sarearen mendean zuzenean dauden eta oso-osorik funts publikoen bitartez finantzatzen diren ikastetxeak.
 - b. Titulartasun pribatuko ikastetxeak: Titularra pertsona fisiko edo juridiko pribatu bat duten ikastetxeak.
 - c. Itunpeko ikastetxeak: Legez ezarritako itun-araubideari atxikitako titulartasun pribatuko ikastetxeak.
 - d. Itundu gabeko ikastetxeak: Ikastetxeak sortzeko eskubidea edo askatasuna egikaritzuz eratzen diren ikastetxeak, titularra pertsona fisiko edo juridikoak dituztenak eta beren irakaskuntzak ordaintzeko funts eta baliabide propioak, dohaintzak, diru-ekarpenak (matrikulak eta gastu osagarriak edo mantentze-gastuak) eta ikastetxe horietan ikasten dutenek beren familien bitartez eginiko beste edozein transferentzia ekonomiko erabiltzen dituztenak.
 - e. Funts publikoen bitartez finantzatutako ikastetxeak: Titulartasun publikoko ikastetxeak, bai eta doako ikasketak ematen dituzten eta funts publikoen bitartez finantzatuta dauden itunpeko ikastetxeak ere.

I. TITULUA: XEDAPEN OROKORRAK.

I. kapitulua.– Legearen xedea eta Euskal Hezkuntza Sistema.

1. artikulua.– Legearen xedea.

1.– Lege honen xedea da Euskal Autonomia Erkidegoko hezkuntza-sistema mailaka eraldatzeko oinarriak arautzea, EAEko gizartearen eskakizunetara egokitzeko. Euskal Hezkuntza Sistemak, indarrean dagoen legediaren arabera, araubide orokorreko ikasketak eta araubide bereziko ikasketak biltzen ditu.

2.– Euskal Hezkuntza Sistemaren mailakako eraldaketaren oinarriak ekitatea eta bikaintasuna dira, eta balio hauek bultzatzen ditu: inklusioa eta gizarte-kohesioa; ebaluazioaren kultura, bere irismenik zabalenean, eta euskara eta euskal kultura ardatz hartzen dituen esparru eleaniztun eta kulturartekoa, baita bi hizkuntza ofizialak menderatzea eta atzerriko hizkuntza bat, gutxienez, ondo ezagutzea ere.

3.– Lege honen aplikazio-eremutik kanpo geratzen dira unibertsitate-sistema eta lanbide-heziketa, berariazko araudiak baitituzte.

II. kapitulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren printzipio, xede eta balioak.

2. artikulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren printzipioak.

Hona hemen Euskal Hezkuntza Sistemaren printzipioak, oinarritzko araudi aplikagarrian jasota daudenez gain:

- a) Ikasleen garapen pertsonala eta soziala, hezkuntza-sistemaren ardatz gisa.
- b) Inklusioa eta ekitatea, aukera-berdintasunaren berme gisa.
- c) Gizarte-kohesioa, aniztasunarekiko errespetua, pentsamendu- eta sinesmen-askatasuna, baita giza eskubideen eta aniztasunaren defentsaren bermea ere, laikotasun-printzipioaren esparruan.
- d) Euskal kultura eta haren bi hizkuntza ofizialak ezagutzen dituzten eta haien ondare ukiezinaren erabilera eta ezagutza baloratzen duten pertsonak prestatzea.
- e) Banakako ahalegina eta talde-lana, baita elkarlaneko ikaskuntza ere, hezkuntza-bikaintasunaren esparruan.
- f) Elkarbizitza positiboa eta kulturartekotasuna, askotariko eskola seguru eta indarkeriarik gabeko baten zutabe gisa.
- g) Euskal eskola publikoaren protagonismoa, ikasle guztien hezkuntza-sistamarako sarbide unibertsala bermatzen duen oinarritzko erreferente gisa.
- h) Irakaskuntza-askatasuna eta ikastetxea aukeratzeko askatasuna, ordenamendu juridikoan eta, zehazki, lege honetan ezarritakoaren esparruan, eta ikasleen kontzientzia-askatasunaren babesa, pluraltasunean oinarritutako hezkuntzaren barruan.
- i) Emakumeen eta gizonen benetako berdintasun eraginkorra; aniztasunaren balioa errotzea; bazterkeria- eta marjinazio-modu guztiei eta desberdinkeriei aurre egiteko konpromisoa, eta pertsona guztienganako errespetua.
- j) Ikasleen prestakuntza aktiboa eta kritikoa, jakintzaren sustapenean oinarritua, haien garapenarekiko eta ingurunearekiko konpromisoa bultzatuz, bereziki planetaren etorkizunari dagokionez, jasangarritasunaren ikuspegitik.

- k) Hezkuntza arduratsua baliabide teknologikoen eta teknologia disruptiboen erabileran, oinarri antropomorfitik baten gainean, bai eta trantsizio digitalerako eta horren ondorioetarako prestakuntza ere, arreta berezia jarriz hezkuntza-esparruko eten digitalen kasuetan eta baliabide teknologiko horien erabilera arduratsu eta egokian, pribatutasuna zaintzea helburu.
- l) Hezkuntza berritzailea, malgua eta planteatutako erronka berriei erantzuteko gai izango dena, unean uneko beharretara egokitua eta hezkuntza-sistemari erresilientzia emango diona, behar bezala konbinatuz, alde batetik, oraingo ereduaren indarguneak —metatutako ezagutzaren ondare diren aldetik—, eta, bestetik, eraldaketa metodologiko eta teknologikoan beharrezkoak diren aldakuntza harmonikoak, hezkuntza-paradigma berriei erantzun egokia emateko, ezagutzan oinarritutako gizarte interkonektatu batean.
- m) EAEko ikastetxeen autonomia, lege honetan jasotako baldintzetan.
- n) Zuzendaritza-organoen eginkizun funtsezkoa ikastetxeetako hezkuntza-lidergoan, eta irakasleen eginkizunarena, hezkuntzaren kalitatearen faktore erabakigarri gisa; halaber, irakasleen aitortza soziala, haien zereginari eta rolari laguntza eraginkorra emanda eta lan hori betetzeko baldintza egokiak bermatuta.
- o) Ebaluazioaren kultura sendotzea eta prestigiatzea, hezkuntza-sistemaren maila eta eremu guztietan hobetzeko, kalitatezko eta bikaintasunezko hezkuntzaren oinarri gisa.
- p) Bizialdi osoko ikaskuntza sustatzea.
- q) Familien eta hezkuntza-eragileen erantzunkidetasuna sustatzea irakaskuntza- eta ikaskuntza-prozesuan, udalekin eta beste erakunde eta entitate batzuekin lankidetzan eta elkarlanean.
- r) Inklusioaren, ekitatearen, gizarte-kohesioaren eta emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioak babestea, eta aniztasuna bermatzea ikastetxe guztien hezkuntza-sisteman. Irakaskuntzaren doakotasun efektiboaren printzipioa, lege honetan adierazitako baldintzetan, funts publikoen bidez finantzatutako ikastetxeei bakarrik aplikatuko zaie.
- s) Ingurumena errespetatzea eta zaintzea, eta baliabide naturalez eta paisaiatz errespetuz eta erantzukizunez gozatzea.

3. artikulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren helburuak.

Hona hemen Euskal Hezkuntza Sistemaren helburuak, oinarritzko araudi aplikagarrian jasota daudenez gain:

- a) Hezkuntzarako eskubidea benetan gauzatzen dela eta ikasleen nortasuna eta kompetentziak erabat garatzen direla bermatzea, inklusio-printzipioari jarraituz, garapen integrala bultzatuz eta ikasle guztientzako ikaskuntza arrakastatsuak sustatuz.
- b) Oinarritzko eskubide eta askatasunen adierazpide ororekiko errespetuan hezte, batez ere edozein arrazoi edo zirkunstantziagatik diskriminaziorik ez izateari dagokionez.
- c) Tolerantziaren eta askatasunaren erabilera sustatzea printzipio demokratikoen barruan, ikastetxeetan onartzen diren elkarbizitza-planen bidez, indarrean dagoen araudian ezarritakoaren arabera.
- d) Balioak oinarri dituen prestakuntza integrala eta malgua bultzatzea, askotariko ikasleei kalitatezko hezkuntza-aukerak bermatuko dizkiena eta berezitasun propioak dituzten

- ikastetxeak egotea segurtatuko duena; horretarako, sinesmen-aniztasunaren aurrean errespetuzko eta tolerantziatzeko jarrera positiboa garatuko da, eta bizitza pertsonal eta sozial bete eta gizarte kohesionatu eta solidarioa bultzatuko dira.
- e) Ikasleei beren irizpide propioa eskuratzen laguntzeko beharrezkoak diren ezagutzak ematea, irakasleen zereginarekin eta lidergoarekin batera eta familien rol aktiboarekin batera ikasleek ikuspegi kritikoa garatu dezaten. Hartara, hezkuntza-eredu honen bidez, familien eta irakasleen laguntzaz, ikasleak ikaskuntzaren subjektu aktibo bihurtuko dira, eta beren konpetentziak eta trebetasunak garatuko dituzte haien komunitatean, erantzuna emanez, bide batez, gizadiak mende honetan dituen desafio sozial, ekonomiko, teknologiko, kultural eta ingurumenekoei.
 - f) Ikasleak erantzukizunez prestatzea bizi behar duten gizarte teknologikoki aurreraturako, baliabide horiek arduraz erabiliz eta haien intimitatearen eta datu pertsonalen babesa bermatuz, giza duintasuna eta teknologien ikuskera antropomorfikoa oinarri hartuta, eta, aldi berean, segurtatuz aldaketa teknologiko bizkorren ingurune horretara egokitzen direla eta bizialdi osoan etengabeko ikaskuntza dutela.
 - g) Ikasleen inplikazioa bultzatzea garapen jasangarriari dagokionez, baita klima-aldaketaren ondorioak eta horrek ingurumenean, ekonomian eta gizartean eragiten dituen efektuak ulertzeari eta sentsibilizatzeari dagokienez ere, eta ikasleengan kontsumo-kultura arduratsu eta jasangarria garatzea.
 - h) Ikasleen ongizate sozioemotionala eta osasun fisikoa sustatzea, konpetentzia sozioemotionalak garatuz, ohitura osasungarriak sortuz, elikadura orekatua eta arduratsua bultzatuz eta jarduera fisikoa eta kirola sustatuz.
 - i) Ikasleak prestatzea herritartasun bete-betea egikaritzeko eta gizartean aktiboki txertatzeko.
 - j) Hezkidetzaren alde egiten duen eta pertsonen garapen integrala sustatzen duen eskola-eredu bat lortzea, sexuaren araberako estereotipoak eta rolak alde batera utzita eta diskriminazio eta indarkeria mota guztiak arbuatuta, arrazoia zeinahi dela ere: generoa, jatorri etnikoa, erlijioa edo beste edozein.
 - k) Kalitatean eta bikaintasunean, ekitatean, inklusioan eta berrikuntzan oinarritutako hezkuntza-sistema eleaniztuna bermatzea, euskara eta euskal kultura ardatz hartuta, eta ikasle eleaniztunak modu eraginkorrean garatzeko esparru propioa antolatuta.
 - l) Konpetentzien araberako hezkuntza sustatzea, ikaslea prozesuaren helburu eta protagonistatzat hartuko duena eta beraren ikaskuntza propioa sustatuko duena — ikaskuntza aurretiazko prestakuntza esplizituaren bitartez bideratuta egongo baita, oinarrizko kontzeptu-esparruak jaso eta hasierako ezagutza horiek modu autonomoan garatu eta indartu ditzan eta bere trebetasunak erabil ditzan—, eta, horrekin batera, harridurarako eta prestakuntza-autogestiorako gaitasuna ere estimulatzea.
 - m) Ikasleak ikastetxeetan sartzeko eta onartuak izateko berme-mekanismoak garatzea, eskolatzea inklusiboa eta orekatua izan dadin eta elkarbizitza eta gizarte-kohesioa ere hobek izan daitezen.
 - n) Irakasleen eta gainerako hezkuntza-langileen aitortza soziala prestigiatzea, eta halaber prestigiatzea metodologia didaktiko ezberdinak erabiliz irakasleek egiten duten irakaskuntza-lana. Metodologia horien helburua izango da behar bezala konbinatzea jakintzaren edo ezagutzaren ekarpena, batetik, eta trebetasunen garapena, bestetik,

- dela ikaskuntza autonomoaren bidez eta proiektuen bidez, dela lankidetzajardunaren edo hezkuntza-berrikuntzako beste modalitate batzuen bidez, behar bezala eta intentsitate desberdinez erabiliz informazioaren eta komunikazioen teknologiak, hezkuntza-etaparen edo -zikloaren arabera.
- o) Ikasleen oinarrizko kompetentziak garatzera bideratutako hezkuntza-kalitatea bultzatzea eta talentua garatuz bikaintasuna lortzea.
 - p) Informazio- eta komunikazio-teknologia berriak sustatzea, bitarteko digitalak segurtasunez eta errespetuz erabiliz, hobeto ikasteko eta herritar gaituak garatzeko, gizarte kohesionatu eta modu arduratsuan interkonektatutako bati begira, zeinak, informazioa ez ezik, ezagutzaren eta espiritu kritikoaren garapena ere bultzatuko baitu.
 - q) Familiak inplikatzeko, balioak partekatuko dituen eta parte hartzea sustatuko duen hezkuntza-komunitatea lortzeko.
 - r) Ebaluazio-esparru propioa garatzea, hezkuntza-sistemaren bikaintasunerako eta etengabeko hobekuntzarako tresna gisa, ebaluazioa maila hauetan jarriko duena: ikasleen kompetentzien arabeko ebaluazio-eredu integral bat, irakaskuntza-ikaskuntza prozesuetan hobekuntzak sustatzera bideratua; ikastetxeen ebaluazioa, sistema autonomoago, efizienteago eta efikazago batean aurrera egiteko; zuzendaritza-funtzioaren eta irakaskuntza-funtzioaren ebaluazioa, bai, halaber, laguntzako, administrazioko eta zerbitzuetako langileen ebaluazioa ere, haien lanbide-jarduna eta ikasleen gaitasunen garapena hobetzeko.
 - s) Kultura zientifikoa eta humanitateak, arteekin eta teknologiarekin batera, behar bezala uztartzen dituen hezkuntza-eredu bat ezartzea, jakintzaren bidez garatu ditzan sormena, talentua, ekimen pertsonala eta etengabeko hobekuntzaren, berrikuntzaren eta ebaluazioaren alde egingo duen espiritu ekintzailea.
 - t) Unean-unean egiten ari diren hezkuntza-zereginetan ikasleen arreta eta kontzentrazioa garatu eta sustatuko duen prestakuntza bultzatzea, bereizita adin-tarteen arabera eta hezkuntza-sistema egituratzen den etapa eta ikasketen arabera.
 - u) Ikasleen prestakuntza integrala sustatzea, laneko ohitura intelektualak eta ahaleginaren kultura bereganatzea barne, erdietsitako lorpen eta aurrerapenen eskutik norberaren jakintza eta autoestimua aberastea dakarrena.
 - v) Ikasleen artean ekintzailatza, ekimena eta halako balioak sustatzea, ikasleon gaitasun pertsonalak eta profesionalak hobetzeko.
 - w) Ikasle guztiek bi hizkuntza ofizialetan komunikatzeko gaitasuna lortu dezaten sustatzea, benetako egoerara egokituta. Neurriak hartuko dira euskararen erabilera bultzatzeko, eskola-komunitatearen motibazioa sustatzeko eta ikasleen arteko harremanetan euskararen erabilera indartzeko.

III. kapitulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren balioak.

4. artikulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren balioak.

1.– Euskal Hezkuntza Sistema gizarte demokratiko aurreratu baten berezko balioetan oinarritzen da, eta, zehazki, nortasunaren garapenean eta horrek irakaskuntzan eta ikaskuntzan dituen formulazio eta aplikazioan, bai eta harremanezko ereduaren ere. Balio horiek oinarrizko hiru ardatz edo zutabetan bermatzen dira:

- a) Izan
- b) Jakin
- c) Elkarrekin bizi

2.– Lege honetan jasotako balioek eta, bereziki, hurrengo artikuluetan bildutako ardatzek ikastetxeen hezkuntza-proiektua, irakaskuntza-metodologiak, irakasleen eta hezkuntza-sistemako profesional guztien jarduera eta ikastetxeko araudia eta planak hartuko dituzte eraginpean, eta isla izango dute halaber euskal hezkuntza-komunitateko eragileen jardueran eta lanean.

5. artikulua.– Izan.

1.– Hezkuntza-sistemak, oro har hartuta, helburua du pertsonak beren kabuz pentsatzea, norberaren ezaugarri indibidualak lantzea —bereziki, autonomia eta erantzukizuna—, autoestimua indartzea, ahalegin pertsonalaren kultura bultzatzea eta besteenganako jarrera positiboak garatzea, zehazki errespetua eta enpatia.

2.– Izatea garatuz, halaber, balioetan eta elkarbizitzan oinarritutako prestakuntza eskaintzea da xedea, eta besteekin eta ingurunearekin partekatzea eta elkartasuna sustatzea, ingurumen-, ekonomia- eta gizarte-jasangarritasunaren ikuspegitik, bereziki azpimarratuz bai pertsona edo talde zaurgarrienganako arreta, baita zaintzaren etika modu eraginkorren gauzatzea ere.

6. artikulua.– Jakin.

1.– Ardatz honen bidez, ikastetxeek eta, bereziki, irakasleek ezagutzarekiko estimua eta gogobetetasuna bultzatu behar dute, baita ezagutzaren aldeko estimulua ere, ikaskuntzaren eta irakaskuntzaren oinarritzko konpetentzia eta funtsa den aldetik.

2.– Ezagutzaren eta teknologia aurreratuen gizartean, hezkuntza-sistemak argi eta garbi azaldu behar die ikasleei zer alde dagoen informazioaren eta jakintzaren artean, eta jakintza sustatu behar du ikasleen garapenerako funtsezko eremu bereizi gisa. Halaber bultzatu eta hedatu behar ditu kultura zientifikoa eta teknologiarekiko estimua, eta inplikazio etiko, sozial eta ingurumenekoez hausnartzeko gaitasun kolektiboa.

3.– Ezagutzak aurkikuntza ere badakar berekin, eta horrek harrimena piztu behar du, dela irakasleek bultzatuta, dela autoikaskuntzaren bidez bereganatuta, baina betiere ikasleak irakaskuntzaren protagonistak gisa kokatuz.

4.– Harrimenaren pizgarriarekin batera, eta hezkuntza-sistemako etapa bakoitzean ikasleek egiten dituzten galderen erantzunen osagarri gisa, informazio- eta komunikazio-teknologiaren tresnak erabili beharra dago, ezinbestean erabili ere, adin-tarteen arabera, arreta jarriz ikasleentzat baliabide teknologiko horiek gaizki erabiltzeak edo horiekiko mendekotasunak ekar ditzaketelarik inplikazio pertsonaletan eta garapen kognitiboari buruzko inplikazioetan, batez ere adin-tarte eta nortasunaren garapen-maila jakin batzuetan.

5.– Teknologia aurreratuen eta disruptiboen ezagutza eta trebetasunak, baita pentsamendu konputazionala ere, teknologia disruptiboen ikuskera antropomorfitik batean kokatuko dira, Europar Batasunak digitalizazioari eta adimen artifizialari buruz dituen estrategia eta politiken ildotik.

7. artikulua.– Elkarrekin bizi.

1.– Ardatz honen helburua da ikastetxeetan pertsona desberdinekiko esperientzia eta haien arteko errespetu- eta berdintasun-loturen eraikuntza sakontzea eta gatazkak zentzuz konpontzeko elkarriketarako gaitasuna eta jarrerak garatzea, printzipio demokratikoak eta giza eskubideen errespetua eta bermea oinarri hartzen dituen hezkuntza aplikatuz eta balio eta esperientzia zibikoak landuz.

2.– Elkarbizitzak, funtsezko balio gisa, berekin dakar arlo publikoarekiko kezka kontuan hartzea, elkargune eta bizi-garapenerako gune komuna den aldetik, bai eta, bereziki, berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren politikaren oinarri diren ondasun publikoak zaintzea; baina elkarbizitzak, era berean, berekin dakar natura zaintzeko erantzukizunean heztea, jasangarritasunaren eta elkartasunaren ikuspegitik.

3.– Euskal Hezkuntza Sistemak bi hizkuntza ofizial ditu: euskara eta gaztelania, gure nortasunaren zati eta adierazpenerako eta elkarbizitzarako bitarteko diren aldetik. Arreta berezia eskainiko zaio euskarari, gure hizkuntza propioa baita, zeinak jarduketa eraginkorrak behar dituen ezagutzan eta erabileran aurrera egiteko, nortasun-, adierazpen- eta elkarbizitza-bitarteko gisa, eta, era berean, atzerriko hizkuntzen erabilera sustatuko da, bereziki ingelesarena, ikasleak ingurune gero eta globalizatuago batean garatu ahal izan daitezen gizon-emakume gisa eta alderdi sozial, ekonomiko eta profesionalean.

IV. kapitulua.– Ikasketen antolamendua.

Lehen atala: Ikasketen antolamendua eta curriculum akademikoa.

8. artikulua.– Ikasketen antolamendua.

1.– Euskal Hezkuntza Sistemak, indarrean dagoen legediaren arabera, ikasketa hauek biltzen ditu:

1.1.– Araubide orokorreko ikasketak:

- a) Haur Hezkuntza.
- b) Lehen Hezkuntza.
- c) Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza.
- d) Batxilergoa.
- e) Oinarrizko, erdi-mailako eta goi-mailako lanbide heziketa.
- f) Helduen hezkuntza.

1.2.– Araubide bereziko ikasketak:

- a) Hizkuntzen irakaskuntza.
- b) Arte-ikasketak: Musika, Dantza, Arte Dramatikoa, Arte Plastikoak eta Diseinua, bai eta gerora zehaztuko diren bestelako arte-adierazpenak ere.
- c) Kirol-ikasketak.

2.– Lege honetan aurreikusitakoari dagokionez, Lehen Hezkuntzako eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikasketak Oinarrizko Hezkuntzan biltzen dira.

9. artikulua.– Curriculum eta oinarrizko kompetentziak.

1.– Curriculum da lege honetan araututako irakaskuntza bakoitzaren helburuen, gaitasunen, edukien, metodo pedagogikoen eta ebaluazio-irizpideen multzoa.

2.– Irakaskuntza- eta ikaskuntza-prozesu hori ikasleen oinarrizko kompetentzien garapenaren ikuspegitik diseinatu behar da, kompetentzia horiek irakaskuntza eta hezkuntza-etapa bakoitzaren berezko edukiak modu integratuan aplikatzeko gaitasuna direla ulertuta, jarduerak behar bezala egitea eta egoera edo erronka konplexuak eraginkortasunez konpontzea helburu.

3.– Curriculum-edukiak bideratuta egongo dira hezkuntzaren helburuak lortzera, eta ikasleek bizitzako eremu eta egoera pertsonal zein sozialetan, akademiko nahiz lanekoetan, moldatzen jakiteko behar dituzten oinarrizko kompetentziak lortzera.

4.– Ikasketa bakoitzaren curriculuma Eusko Jaurlaritzaren dekretu bidez zehaztuko da, indarrean dagoen legedian ezarritakoaren arabera.

5.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak inklusioaren eta ekitatearen printzipioak aplikatzea sustatzen duten metodologiak bultzatuko ditu, bai eta ikasleen kompetentzia guztiak garatzeko eta eskola-arrakasta lortzeko beharrezkoak diren irakaskuntza- eta ikaskuntza-prozesuak bultzatzen dituzten metodologiak ere.

6.– Hezkuntza Sailak hezkidetzan oinarritutako proiektuak egingo ditu, eta proiektu horiek hezkuntza-etapa bakoitzeko jakintza-arloetako eta diziplinetako curriculumaren diseinuan eta garapenean integra daitezen sustatuko du.

Bigarren atala: Araubide orokorreko ikasketak.

10. artikulua.– Haur Hezkuntza.

1.– Haur Hezkuntzaren helburu nagusia da haurren garapen integralean eta orekatuan laguntzea, dimentsio guztietan eta familiekin lankidetzan estuan, ikasleek oinarrizko kompetentziak garatzen dituztenean.

2.– Haur Hezkuntzak baldintza egokiak bultzatu eta eskaini behar ditu Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntzetan elebitasun orekatua bermatzeko, eta, gainera, hezkuntza-ekintzak egingo ditu atzerriko hizkuntza batean.

3.– Haur Hezkuntza jaiotzatik sei urtera bitarteko hezkuntza-etapa da, eta bi ziklo ditu: lehenengoa, hiru urtera bitartekoa, eta bigarrena, hiru urtetik sei urtera bitartekoa. Eusko Jaurlaritzak, dekretu bidez, bi urtetik aurrera doakotasuna luzatu ahal izango du. Era berean, «Haurreskolak» partzuergoa bultzatuko du, eskaintza unibertsaleko, kalitatezko eta doako zerbitzu publiko gisa.

4.– Haur Hezkuntza borondatezkoa da eta ikasleen garapen kognitibo, afektibo, sozial, artistiko eta fisikoan laguntzea du helburu, bereziki elkarbizitzarako balio zibikoetan eta berdintasunean oinarritutako hezkuntza sustatuz.

11. artikulua.– Oinarrizko Hezkuntza.

1.– Oinarrizko Hezkuntza nahitaezkoa eta doakoa da. Hamar maila hartzen ditu, sei urtetik hamaseira bitartean egin ohi direnak, bi hezkuntza-etapatan banatuta: lehen sei mailek Lehen Hezkuntza osatzen dute, eta etapa hori 6 eta 12 urte bitartean egiten da normalean; hurrengo lau mailek osatzen dute Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza, normalean 12 eta 16 urte bitartean egiten dena.

2.– Oinarrizko Hezkuntza, Haur Hezkuntzarekin batera, pertsonen bizialdi osoko ikaskuntzarako abiapuntua da, eta ikasleen gaitasunak dimentsio guztietan ahalik eta gehien garatzea du helburu, subjektu indibidual eta pertsona aktibo gisa integratuz; pertsona bat

konpromisoa duena garapen sozialarekin, indarkeria-ezarekin eta giza eskubideekin, eta halaber ingurumenaren garapen jasangarriarekin eta planetaren babesarekin.

3.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak hezkuntza-sistema titulaziorik eskuratu gabe utzi duten gazte eta helduen Oinarrizko Hezkuntzarako sarbidea sustatuko du.

12. artikulua.– Lehen Hezkuntza.

1.– Pedagogia- eta antolaketa-autonomiaren printzipioaren arabera, ikastetxeek, beren hezkuntza-proiektuan, arloak, irakaskuntzak eta denborak adostu, eta alternatiba metodologikoak sustatu ahal izango dituzte aplikagarria den araudiak ezartzen duenaren arabera.

2.– Lehen Hezkuntzaren helburua da, aplikagarria den legedian ezartzen dena urratu gabe, egokiro garatzea ikasleen entzumena eta mintzamina, irakurmena, idazmenaren berezko trebetasunak, kalkulua, kulturaren garrantzia eta oinarrizko nozioak, eta, horiekin batera, zentzu artistikoa, elkarbizitzaren oinarrizko jarraibideak, sormena eta afektibitatea ere sustatzea, haurren oreka emozionala bermatzeko eta haren nortasuna osorik garatzen laguntzeko.

13. artikulua.– Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza.

1.– Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza lau mailatan antolatzen da, zenbait ikasgaitan banatuta eta beharrezko diziplinartekotasun eta koordinazioarekin egituratuta; arreta berezia jarriko zaio ikasleen hezkuntza- eta lanbide-orientazioari. Laugarren maila propedeutikoa eta orientatzailea izango da, bai batxilergoko derrigorrezko hezkuntzaren ondoko ikasketei edo lanbide-heziketako ikasketei begira, bai, hala badagokio, lan-bizitzan sartzeari begira.

2.– Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren helburua da, aplikatzekoa den legedian ezartzen dena urratu gabe, ikasleek kulturaren oinarrizko ezagutzak eskura ditzaten lortzea (alderdi humanistikoari, artistikoari, zientifiko-teknologikoari eta motorrari dagokienez bereziki); horretarako, kontzentrazioa, ikasteko eta lan egiteko ohitura eta bizitza osasungarria sustatuko dira, arreta berezia jarriz herritar izatearen ondorioz dituzten eskubide eta betebeharreri buruzko prestakuntzan.

14. artikulua.– Batxilergoa.

1.– Batxilergoak bi maila ditu, eta modalitate diferenteetan garatzen da. Modu malguan antolatu behar da, eta, beharrezkoa bada, modalitate bakoitzaren barruan bide ezberdinak egongo dira, ikasleei prestakuntza espezializatua eskaini ahal izateko, beren interesekin eta etorkizunean goi-mailako ikasketetan sartzearekin bat datorrena.

2.– Batxilergoaren helburua da, aplikatzekoa den legedian ezartzen dena urratu gabe, ikasleei pentsamendu kritikoa garatzeko eta finkatzeko beharrezkoak diren prestakuntza, heldutasun intelektuala eta giza heldutasuna, ezagutzak eta trebetasunak ematea, eta, era berean, goi-mailako hezkuntzari edo lanbide-heziketari edo, hala badagokio, lan-merkatuan sartzeari aurre egiteko beharrezkoak diren trebetasunez hornitzea, eta gizarte-eginkizunak betetzeko eta bizitza aktiboa bere osotasunean gauzatzeko behar dituzten gaitasunak garatzea eta jarrerak eta zeharkako konpetentziak edo pertsonen arteko harremanetarako trebetasunak bultzatzea.

15. artikulua.– Helduentzako hezkuntza.

1.– Helduen hezkuntzaren helburua da helduei oinarrizko kompetentziak lortzeko aukera ematea, ikasleak prestatuz araubide orokorreko hezkuntza-sistemaren etapetan sartzeko eta, hala badagokio, araubide berezikoan sartzeko, horrela beste prestakuntza-ibilbide batzuetan eta lan-munduan errazago sar daitezen, hartara herritartasun aktiboa eta gizarteratzea sustatuta.

2.– Helduen hezkuntza-programetan gizarte-kohesioa eta -partaidetza sustatuko dituzten prestakuntza-ekintzak sartu ahal izango dira, besteak beste: migratzaile helduentzako prestakuntza-harrera; hizkuntza ofizialen eta atzerriko hizkuntza baten hastapenak; prestakuntza-zikloetara sartzeko prestakuntza-ikastaroak, unibertsitatea, informazio- eta komunikazio-teknologietarako sarbidea —batez ere disruptiboetara—, eta oinarrizko kompetentziak eskuratzeko eta pertsonen arteko harremanetarako trebetasunak garatzeko estrategien erabileran gaitzea. Prestakuntza-ekintza horiek erregelamendu bidez arautuko dira.

3.– Hezkuntza-administrazioak helduei Batxilergoan edo Lanbide Heziketan sartzeko aukera emateko neurriak sustatuko ditu.

Hirugarren atala: Araubide bereziko ikasketak.

1. azpiatala: Hizkuntzen ikasketak.

16. artikulua.– Hizkuntzen ikasketak.

1.– Araubide bereziko hizkuntzen ikasketen helburua da ikasleak gaitzea hizkuntzak komunikatzeko erabil ditzaten, hezkuntza-sistemaren ohiko etapetatik bereiz.

Bizitzan zehar hizkuntzak ikasi nahi edo ikasi behar dituzten pertsona helduei zuzenduta daude, interes pertsonalagatik, profesionalagatik edo akademikoagatik hizkuntza horiek modu espezializatuan erabiltzeko. Ezinbesteko baldintza izango da hamasei urte beteta izatea ikasketak hasten diren urtean. Hamalau urtetik gorakoak ere sartu ahal izango dira derrigorrezko bigarren hezkuntzan ikasitakoa ez den beste hizkuntza batean ikasten jarraitzeko.

2.– Eusko Jaurlaritzak erregelamenduzko arau-xedapen baten bidez zehaztuko ditu hizkuntza-ikasketa arautuetako maila guztietako curriculumak eta hizkuntza-eskola ofizialek, ikastetxe publiko delegatuek eta ikastetxe pribatu baimenduek bete behar dituzten baldintzak.

3.– Erregelamenduzko arau-xedapen bidez, Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak hizkuntzen ezagutza-ziurtagiriak lortzeko ebaluazio- eta homologazio-proben ezaugarriak arautuko ditu.

2. azpiatala: Arte-ikasketak.

17. artikulua.– Arte-ikasketak arautzea.

1.– Arte-ikasketen helburua kalitatezko arte-prestakuntza ematea eta etorkizuneko musika, dantza, arte dramatiko, arte plastiko eta diseinuko profesionalen kualifikazioa bermatzea da.

2.– Arte-ikasketak honakoak dira:

- a) Musikako eta dantzako oinarrizko ikasketak.
- b) Arte-ikasketa profesionalak. Honako hauek dira: Musikako eta dantzako ikasketa profesionalak, bai eta arte plastikoetako eta diseinuko erdi- eta goi-mailako graduak ere.
- c) Goi-mailako arte-ikasketak. Honako hauek dira: musikako eta dantzako goi-mailako ikasketak, arte dramatikoko ikasketak, kultura-ondasunak kontserbatzeko eta zaharberritzeko ikasketak, diseinuko goi-mailako ikasketak eta arte plastikoetako goi-mailako ikasketak, zeramikako goi-mailako ikasketak eta beiraren goi-mailako ikasketak barne.

3.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak, ikasketa artistiko arautuei dagokienez, koordinazio-prozedurak ezarri behar ditu musika- eta dantza-eskolen, ikastetxe integratuen, kontserbatorioen eta goi-mailako ikastetxeen artean, gaitasun handiena duten ikasleentzako ibilbide profesionalak bermatzeko, eta horien aplikazioa gainbegiratu behar du.

3. azpiatala: Kirol-ikasketak.

18. artikulua.– Kirol-ikasketak arautzea.

1.– Kirol-ikasketen xedea da ikasleak kirol-modalitate edo -espezialitate bati lotutako lanbide-jarduerarako prestatzea, bai eta lan-munduaren eta kirol-munduaren bilakaerara eta herritartasun aktibora egokitzen laguntzea ere.

2.–Kirol-ikasketak antolatzeko, kirol-modalitateak eta, hala badagokio, espezialitateak hartuko dira oinarri, Kirolaren urriaren 15eko 10/1990 Legearen 8.b) artikulua araberako Kirol Kontseilu Gorenak emandako onarpenarekin bat etorriz.

3.– Kirol-ikasketa arautuak erdi-mailako eta goi-mailako ikasketetan egituratzen dira. Erdi-mailako kirol-ikasketak gainditzen dituzten ikasleek kirol-teknikariaren titulua jasoko dute, eta goi-mailako kirol-ikasketak gainditzen dituztenek, berriz, goi-mailako kirol-teknikariaren titulua.

4.– Eusko Jaurlaritzak kirol-ikasketen modalitate eta espezialitateetako curriculumak, prestakuntza-eskaintza eta sarbide-probak ezarriko ditu, baita eraginpeko hezkuntza- eta kirol-sektoreekin lankidetzan aritzeko mekanismoak ere.

Laugarren atala: Hezkuntza ez-presentziala.

19. artikulua.– Hezkuntza ez-presentziala.

1.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak, hezkuntzarako eskubide unibertsala bermatzeko, hezkuntza ez-presentzialaren eskaintza egokia garatu behar du, indarrean dagoen antolamenduari jarraituz.

V. kapitulua.– Ikastetxeen tipologia.

20. artikulua.– Ikastetxeen tipologia.

1.– Euskal Hezkuntza Sistemako ikastetxeak publiko eta pribatu gisa sailkatzen dira.

2.– Ikastetxe publikoak dira titularra administrazio publiko bat dutenak.

3.– Ikastetxe pribatuak dira titularra pertsona fisiko edo juridiko pribatua dutenak, eta itunpeko ikastetxe pribatuak dira legez ezarritako itun-araubideari atxikita dauden ikastetxe pribatuak.

4.– Funts publikoen bitartez finantzatutako ikastetxeen kategorian sartzen dira ikastetxe publikoak edo titulartasun publikokoak, bai eta funts publikoen bitartez finantzatutako doako ikasketak ematen dituzten itunpeko ikastetxeak ere.

21. artikulua.– Ikastetxe publikoak.

1.– Publikoak dira hezkuntza-administrazioa titular duten ikastetxeen sarearen mendean zuzenean dauden eta oso-osorik funts publikoen bitartez finantzatzen diren ikastetxeak.

2.– Euskal Hezkuntza Sistema, funtsean, oinarrituko da gaur egun dagoen ikastetxe publikoen sarean eta, beharren arabera, etorkizunean sor daitekeenean.

2 bis.– Unibertsitateaz kanpoko ikastetxe publikoen multzoak eratzen du Euskal Eskola Publikoa. Ikastetxe horiek hezkuntzarako eskubide unibertsala bermatzen dute, jatorria, generoa, egoera sozioekonomikoa eta kulturala, erlijio-sinesmenak edo beste edozein zirkunstantzia bereizi gabe.

3.– Ikastetxe publikoak lege honetan eta beronen erregelamenduzko garapenean ezartzen denaren arabera arautuko dira, baita, antolaketa- eta kudeaketa-autonomiaren esparruan, ikastetxe horiei aitortzen zaizkien autoerregulazio-ahalmenen arabera ere.

4.– Ikastetxeen ekonomiaren kudeaketa geroagoko ikuskaritza-kontrol ekonomiko-finantzario baten mende egongo da; beraz, ikastetxeek aurrekontu-kudeaketan izandako edozein gorabehera ekonomikori buruzko dokumentazio guztia gorde eta zaindu beharko dute. Dokumentazio hori kasuan kasuko ikastetxean geratuko da dagokien kontu-ikuskaritzako organoen esku, eta, behar izanez gero, baita Herri Kontuen Euskal Epaitegiaren esku ere, egoki iritzitako egiaztapenak egin ditzaten.

22. artikulua.– Itunpeko ikastetxe pribatuak.

1.– Itunpeko ikastetxe pribatuak dira titulartasun pribatua izan arren indarrean dagoen legedian ezarritako itun-araubidearen bidez finantzatzen diren ikastetxeak.

2.– Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoaren barruan nahitaezko ikasketak ematen dituzten itunpeko ikastetxeak oso-osorik finantzatuko dira, ikasketak horiei dagokienez.

3.– Itunpeko ikastetxeek lege honetan eta beronen erregelamenduzko garapenean zehazten diren baldintzak bete beharko dituzte. Agintzen diren auditoretzen mende egongo dira, bai eta baliabide publikoen erabilera haien xedeari lotua dagoela ziurtatzen duten kontabilitate-gardentasuneko arauen mende ere.

4.– Titulartasun pribatuko ikastetxe berrien ituntzea ikastetxeen sarea planifikatu eta antolatzeke esparruan indarrean dagoen legediaren barruan egingo da.

5.– Itunpeko ikastetxeak, funts publikoen bitartez finantzatutako ikastetxeak diren aldetik, indarrean dagoen araudi orokorrean, lege honetan eta beronen arauzko garapenean ezarritakoaren arabera erregulatzen dira, baita irakaskuntza-askatasunaren eta ikastetxeen autonomiaren esparruan beren burua antolatzeke emandako arauetan ezarritakoaren

arabera ere, betiere aplikagarri zaizkien printzipio eta arau orokorrak urratzen ez badituzte edo haien aurka ez badoaz.

6. – Nolanahi ere, itunen araubideari begira lehentasuna izango dute baldintza ekonomiko txarrak dituzten ikasleak hartzen dituzten ikastetxeek, hezkuntza-sistamarako interes pedagogikoa duten esperientziak egiten dituztenek, hurbileko eskolatzea sustatzen dutenek eta kooperatiba-araubidean eratu eta funtzionatzen dutenek. Horien guztien espezifikotasuna kasuan kasuko araudian aitortuko da.

23. artikulua.– Ikastetxe pribatuak.

1.– Ikastetxe pribatuzat jotzen dira pertsona fisiko edo juridikoen titulartasuneko ikastetxeak sortzeko eskubidea edo askatasuna baliatuz sortutakoak.

2.– Ikastetxe pribatuak indarrean dagoen araudi orokorrean, lege honetan eta beronen arauzko garapenean ezarritakoaren arabera erregulatzen dira. Lege honen 2. artikuluan Euskal Hezkuntza Sistemari buruz jasotzen diren printzipioak bete beharko dituzte.

II. TITULUA.– HEZKUNTZARAKO ESKUBIDEA ETA ELKARBIZITZA POSITIBOA.

I. kapitulua.– Hezkuntzarako eskubidea.

24. artikulua.– Hezkuntzarako eskubidea.

1.– EAEko ikasleek hezkuntza integrala eta inklusiboa jasotzeko eskubidea dute. Hezkuntza-eredu bat, lege honen I. tituluko II. kapituluan araututako printzipio eta helburuetan erabat oinarritua eta nortasuna erabat garatzera bideratua, pluraltasunaren, emakume eta gizonen arteko berdintasunaren, aniztasunaren eta tolerantziaren printzipio demokratikoak errespetatuz.

2.– Hezkuntzak norbanakoaren askatasuna sustatuko du, ikasleen nortasunaren eta autonomia eta erantzukizunaren garapen osoaren bidez, elkarbizitzan eta oinarrizko eskubideen errespetuan funtsatzen den gizarte demokratiko baten esparruan, eta bultzatuko ditu, bereziki, jakintzaren garapena, gaitasun kritikoaren gauzatze eraginkorra eta sormena.

25. artikulua.– Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoa.

1.– Hezkuntzarako oinarrizko eskubideak, halaber, prestazio-izaera du. Horretarako, EAEko aginte publikoen erantzukizuna da sustatzea eta bermatzea hezkuntzarako eskubidea erabat baliatzen dela, pertsonen eskura jarrita hezkuntza-sistamarako sarbidea ikasketa eta etapa guztietan baina, batez ere, doako derrigorrezko hezkuntzan.

2.– Hezkuntza-administrazioak doako eta kalitatezko irakaskuntza bermatzen du, kasuan kasuko mailetan, funts publikoen bitartez finantzatutako ikastetxeen bidez, lege honetan ezarritako baldintzetan.

3.– Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoaren prestazioa ikastetxe publikoen eta itunpeko ikastetxe pribatuen bidez gauzatuko da. Ikastetxe horiek guztiek, lege honetan eta lege hau garatzen duten arau-xedapenetan ezarritakoaren arabera, printzipio hauek izango dituzte oinarri: diskriminaziorik eza; gardentasuna; irabazi-asmorik eza; ikasle zaurgarri eta ikasleen aniztasunari arreta ematea; hezkuntza formalean inplikaturako sektoreen parte-hartze demokratikoa; segregazioaren aurkako konpromisoa eta inklusioaren, ekitatearen eta

aukera-berdintasunaren aldeko konpromisoa; Eusko Jaurlaritzak ezarritako curriculumarekiko eta ebaluazio-mekanismoekiko begirunea; euskara hezkuntza-sistemaren barruan lehenestea, hezkuntza-jardueran zein harreman profesionalean, baita ikasleen eta irakasleen arteko harreman formal eta ez-formaletan ere, eta ezarritako hezkuntza-helburuak betetzea. Horretarako, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak baliabide espezifiko batzuk emango dizkie euskararen presentzia urria duten ingurune soziolinguistikoetan lan egiten duten ikastetxeei. Era berean, Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoa ematen duten ikastetxeek sexu- eta genero-askatasuna eta laiktasuna bermatu beharko dituzte; Erljioa irakasgaietan, oinarritzko legediak ezarritako gutxienezkoak izango da ikastetxeek eskain dezaketen gehienekoa, eta doktrinamendurik ez dagoela bermatuko dute; hezkuntza-proiektuaren lidergo demokratikoa bermatuko duen ikastetxeen gobernantza sustatuko da, hezkuntza-komunitateari parte hartzeko bidea emanez; orobat, tokiko hezkuntza-proiektuetan parte hartzea bultzatuko da, baita langileak kontratatzekeo prozesu gardenak ere. Ikastetxe horiek doako eta kalitatezko irakaskuntza bermatuko dute hala dagokion mailetan.

II. kapitulua.– Eskaintzaren programazioa eta Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoa osatzen duten zentroetarako sarbidea.

26. artikulua.– Programazioa eta sarbidea.

1.– Pertsona orok eskubidea du Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikora berdintasun-baldintzetan sartzeko. Halaber, ikastetxea aukeratzeko eskubidea du, programatutako hezkuntza-eskaintzaren esparruan. Eskola-plazaren eskaintza hori eskolaratze-premia errealek egokituko da, eta gaitzeskaintza eta azpieskaintza saihestuko dira. Beharrezkoak diren neurriak hartuko dira, ikasleak arrazoi sozioekonomikoengatik edo bestelakoengatik segregatzearen aurka.

2.– Hezkuntza-administrazioak hezkuntzarako eskubidea baliatzen dela bermatuko du irakaskuntzaren programazio orokorraren bidez, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak egiten duen programazio estrategikoaren esparruan. Nolanahi ere, hezkuntza-komunitateak irakaskuntzaren programazioari buruzko partaidetza-prozesuetan parte hartuko du, lege honetan eta berea garatzen duten erregelamenduzko arau-xedapenetan jasotako organo eta eztabaida-prozeduren bidez.

3.– Hezkuntza-eskumenak dituen sailak zehaztuko du funts publikoekin finantzatutako ikastetxeetako plazaren eskaintza, sarbide-eskubidea arautzen duen erregelamendu-arauegiarekin bat etorritik, lurralde bakoitzeko beharrak eta aurrekontu-baliabideak kontutan hartuz.

4.– Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren programazioaren helburua da eskaintza eskolaratze-premietara egokitzea, betiere lege honetan jasotako printzipioekin bat etorritik. EAEko biztanleriaren joera demografikoak berriaz aurreikusiko dira prospektiba-azterlanen eta -analisiaren bidez, eta, aldeaz aurretik, ikastetxeetan dauden ikasle/plaza ratioaren gaineko inpaktuak identifikatuko dira lurraldez lurralde eta urtez urte.

5.– Ikastetxeen eskola-programazioan, hezkuntza-arloan eskumena duen sailak behar adina plaza publiko daudela bermatzeko moduan programatuko du hezkuntza-eskaintza hori, batez ere biztanleria berriko eremuetan.

6.- Udalek hezkuntza-arloan eskumena duen sailarekin lankidetzan jardun ahal izango dute matrikulazio-prozesuen esparruan, familientzako informazio-, orientazio- eta matrikulazio-bulego espezifikokoak sortzeko espazioak emanez, eta ETELen 17.1 artikuluan aitortutako eskumenak baliatuko dituzte, lege honetan ezarritako baldintzetan.

27. artikulua.– Eskolatzeko inklusiborako bermeak.

1.– Sarbide- eta onarpen-prozesua printzipio hauek arautuko dute: ekitateak, hezkuntza-inklusiokoak, gizarte-kohezioaren sustapenak eta hezkuntza-eskaintzaren barruan ikastetxea aukeratzeko eskubidea errespetatzea.

2.- Eskolatzeko inklusiboagoa eta orekatuagoa lortzeko berme-mekanismoak sustatuko dira, bizikidetzara eta gizarte-kohezio handiagoa sustatzen duten kulturarteko hezkuntza-guneak bultzatuko dituztenak.

3.– Eskola-plazaren eskaintza benetako eskolatzeko-premietara egokituko da, ez dadin egon ez azpieskaintzarik, ez gaireskaintzarik. Eskaintzaren planifikazioak eta ikasleak onartzeko prozesua arautzen duten mekanismoek aniztasuna eta zaugarritasuna modu orekatuan banatu behar dituzte funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxe publiko guztietan, ez dadin ikasleen segregaziorik gertatu arrazoi sozioekonomikoak edo bestelakoak direla eta.

4.– Aurreko apartatuetan ezarritakoari dagokionez, egungo eskolatzeko-eredua mailaka eraldatzeko eta ikastetxe jakin batzuetan ikasle zaugarrien kontzentrazioa saihesteko xedez, hezkuntza-proiektu integralak garatuko dira barruti edo eremu bakoitzean, udalekin lankidetzan eta erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera, honako irizpide hauek kontuan hartuta:

- a) Eskola-mapa aztertzea eta egokitzea, ekitateari eta errendimenduari dagokienez.
- b) Ereduen efizientzia eta familien eta udal hezkuntza-kontseiluen parte hartzea.
- c) Ikasleen artean eta ikastetxeen artean egon daitezkeen desberdinkeriak gainditzea, hezkuntza-kalitatea babestea helburu.

5.– Eusko Jaurlaritzak ezarritako du funts publikoen bitartez finantzatzen diren ikastetxeetan ikasleak sartzeko eta onartzeko prozedura, lege honetan ezarritako irizpideekin eta printzipioen arabera.

6.– EAEko udalek ikasleen ongizatea eta hezkuntza sustatzea helburu duten hezkuntza-proiektu komunitarioak bultzatuko dituzte, udal hezkuntza-kontseiluetan parte hartuz, hezkuntza formalaren eta ez-formalaren arteko harmonizazioa eta osagarritasuna garatzeko.

28. artikulua.– Funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeetan plazak eskuratzeko prozesua eta irizpideak.

1.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak, lege honetan arlo horren gainean garatzen den erregelamendu-araudiaren arabera, ikasleak ikastetxeetan sartzeko eta onartzeko

sistemak ezarriko ditu funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeetan, betiere eskolatze hori kalitate handiagokoa eta, bereziki, inklusiboagoa eta orekatuagoa izan dadin, hartara gizarte-kohesioa eta elkarbizitza positiboa bultzatzeko.

2- Eusko Jaurlaritzak, pertsona guztiek hezkuntza berdintasun-baldintzetan jasotzeko duten eskubidea bermatzeko eta ikastetxea aukeratzeko eskubidea gauzatzeko, erregelamenduz arautuko du ikasleak Hezkuntza Sailaren mendeko ikastetxe publikoetan eta itunpeko ikastetxeetan onartzeko prozedura bakarra. Prozedura hori honako ikasketak hauek ematen dituzten ikastetxeei aplikatuko zaie:

- a) Haur Hezkuntza, bigarren ziklotik aurrera (edo lehen zikloko hirugarren urtetik aurrera)
- b) Lehen Hezkuntza
- c) Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza
- d) Batxilergoa
- e) Araubide bereziko ikasketak (arte-ikasketak, hizkuntzak, kirol-ikasketak)

3.– Hezkuntza-premia bereziak dituzten edo baliabide espezifikoak behar dituzten ikasleek lehentasuna izango dute eskakizun horiei erantzuteko baliabideak dauzkaten ikastetxeetan sartzeko. Lehentasun-sistema hori erregelamenduzko arau-xedapen bidez arautuko da.

4. – Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoa ematen duten ikastetxe guztiek hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak erabakitzen duen plaza kopuru jakin bat gorde beharko dute, berriazko hezkuntza-laguntzaren premia duten ikasleak eskolatzeko. Premia horien artean daude, besteak beste, arrazoi hauek eragindakoak: heldutasun-atzerapena, hizkuntzaren eta komunikazioaren garapenaren nahasmendua, arreta- edo ikaskuntza-nahasmendua, ikaskuntza-hizkuntzaren ezjakintasun larria, gizarte- eta hezkuntza-egoera zaurgarrian egotea, gaitasun intelektual handia izatea, hezkuntza-sisteman berandu sartzea edo egoera pertsonalak edo eskola-historiako egoerak.

5. – Berriazko hezkuntza-laguntzaren premia duten ikasleak modu orekatuan eskolatzeko eta eragin-eremu bakoitzean zaurgarritasuna modu orekatuan banatzeko, eragin-eremu bakoitzeko ikastetxe guztiei zaurgarritasun-indize bera esleituko zaie, eremu horri dagokiona, eta ikastetxe bakoitzak egin beharreko plaza-erreserba kalkulatzeko erabiliko da. Eskolatze orekatu hori mailaka-mailaka lortu behar da.

Zaurgarritasun-indizea kalkulatzeko, eremuan eremuko baldintza sozioekonomikoak eta demografikoak hartuko dira kontuan, bai eta ikasleak sartzeko eta onartzeko prozesuan parte hartzen duten ikasleen baldintza pertsonalak edo familiarak ere. Horiek zehazteko, plazak erreserbatzeko eta ikasleak banatu eta matrikulatzeko, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak ikasleei buruzko datuak eskatu ahal izango ditu, baldin eta beharrezkoak baditu.

6. – Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak eragin-eremuak mugatuko ditu, bai eta haiekin mugakide diren eremuak ere, halako moldez non bizileku oro eragin-eremu batean edo bestean egongo den, eta eragin-eremu bakoitzean titulartasun publikoko ikastetxe bat dagoela bermatuko den.

7.– Ikastetxe guztiek —bai titulartasun publikokoek, bai itunpeko pribatuek— beren gain hartuko dute hezkuntzarekiko konpromiso soziala, eta bazterkeriarik gabeko eskolatzea

egingo dute; horrek bi eskola-sareen izaera osagarria indartuko du, haien berezitasuna galdu gabe. Hezkuntzaren zerbitzu publikoa egoki emango bada, gizarteak behar bezala hornitu behar ditu ikastetxeak. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak artikulua honetan ezarritako beharrezko neurriak hartu behar ditu eta, bereziki, behar beste baliabide eskuratu behar dizkie funts publikoen bitartez finantzatzen diren ikastetxeei, gaitz funtzional oso larrien edo jokabide-nahaste larrien ondorioz aparteko hezkuntza-premia bereziak dituzten ikasleei arreta emateko, lege honetan eta beronen arauzko garapenean aurreikusten den moduan.

29. artikulua.– Doakotasun-bermea.

1.– Hezkuntza-administrazioak behar diren baliabide publikoak jarri behar ditu, derrigorrezko ikasketak eta doakotzat jotako ikasketak benetan dohainik izan daitezen. Eusko Jaurlaritzak zehaztuko ditu finantzaketa publikoa jasotzen duten ikastetxeek bete beharreko jarraibideak, eta hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak haien segimendua egingo du. Orobat arautuko ditu hezkuntza-zerbitzuen emaitzak onartzeko betebeharrak eta prozedurak, lege honetan eta aplikagarria den araudi orokorrean ezarritakoaren arabera.

2.– Doako ikasketetan, arrazoi sozioekonomikoengatik diskriminaziorik gerta ez dadin, funts publikoen bitartez finantzatutako ikastetxeek ezin izango dute jaso familietatik datorren inolako funts edo diru-kopururik doan emandako ikasketen truke, eta, era berean, ikastetxe horiek ezin izango dute kuotak edo ekarpenak egiteko betebeharrak ezarri, ezta ikasketei lotutako nahitaezko zerbitzurik ezarri ere, baldin eta finantzaketa publikoaren xede diren zerbitzu, prestazio edo esparru materialei eragiten badiete. Hori dela eta, hezkuntza-administrazioak behar diren kontrol-mekanismoak ezarriko ditu, berariazko administrazio-unitate baten bidez, hezkuntza-zerbitzua benetan doakoa izango dela bermatzeko.

3.– Hezkuntza-administrazioak, funts publikoen bitartez finantzatutako ikastetxeen bidez eta ikasleen matrikulazioa eta eskolatzea planifikatzeko tresnen bidez, doako eskolatzea bermatuko du, Haur Hezkuntzako bigarren ziklotik aurrera gutxienez, hezkuntza-sistemako etapa eta ikasketa guztietan, legez eta erregelamenduz aurreikusten denaren arabera baina ezertan eragotzi gabe lege honen 10.3 artikuluan xedatutakoa.

4.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak funts publikoen bitartez finantzatutako ikastetxeetako jarduera osagarriak, eskolaz kanpoko jarduerak eta ematen diren zerbitzuak arautuko ditu, eta bermatu beharko du horietan ez dagoela irabazi-asmorik ikasleen parte hartzearen oinarrizko araudiaren arabera, eta halaber ere ikasleen parte hartzea borondatezkoa dela. Era berean, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak neurriak hartzea aurreikusiko du, bermatzeko ikasleak bete-betean txertatzen direla jarduera osagarrien eta eskolaz kanpoko jardueren esparruan, kontuan hartuta hezkuntzaren arloko eskumena duen sailaren plangintza estrategikoa eta ikastetxeekin sinatuko den programa-kontratua —halakorik badago—, lege honetan ezarritako baldintzetan.

5.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak funts publikoen bitartez finantzatutako ikastetxeetan zerbitzu-jardueren truke egin ahalko dituzten kobrantzak onartzeko prozedura ezarriko du, jarduera osagarriengatik kobrantzak onartzeko dituzten bere webgunean argitaratuko ditu onartzeko zenbatekoak eta kontzeptuak, behar bezalako gardentasuna bermatzeko.

III. kapituluak.– Elkarbizitza positiboa.

30. artikulua.– Elkarbizitza positiboa, askotariko eskola baten ardatz egituratzaile gisa.

1.– Elkarbizitza positiboa ikasleen garapen sozial, emozional eta pertsonalaren abiapuntua da, eta ezinbesteko oinarria errespetu eta enpatiazko esparru batean, ikasleen heziketa-arrakasta eta ikaskuntza esanguratsua lortzeko. Ikastetxeek ongizate-, segurtasun- eta konfiantza-giro egokia eskaini behar dute ikasleen nortasunaren garapena bideratzeko eta gainerako ikasleekin berdintasunezko harremanetan jartzeko; helburu eta proiektu komunak formulatu behar dituzte, hezkuntza-kooperazio edo -lankidetzako hezkuntza-praktikak sorraraziko dituztenak, interakzio positiboak bultzatuz.

2.– Elkarbizitzak —eskola askotarikoa eta plurala egituratzeko oinarria den aldetik— inklusioa bermatzea dakar berekin. Aukera-berdintasuna bermatuko duten praktikak eta hezkuntza-espazioak bultzatuko dira, aniztasunaren balioetik abiatuta, lotura hori sendotzea helburu.

3.– Ikastetxeak inklusio- eta ongizate-guneak izango dira, non ikasleen hezkuntza- eta emozio-garapena erabatekoa izango den, autoestimua eta nortasunaren garapena indartuko diren eta arreta eta kontzentrazioa sustatuko diren ikasleen hezkuntza-zereginetan eta lan pertsonalean. Metodologia berritzaile aktiboak eta kolaboratiboak sustatuko dira, metodologia horien bidez, kalitatezko hezkuntza-aukerak bermatzeaz gain, ikasleei aukera eman dakien beren ikaskuntzaren partaide eta kudeatzaile izateko.

31. artikulua.– Inklusioa eta berdintasuna.

1.– Inklusioa eta ekitatea sustatzeko, botere publikoek, ikastetxeek eta hezkuntza-komunitateak berak, bakoitzak bere erantzukizunetik, aukera-berdintasuna bermatuko duten ikaskuntza inklusiboko espazioak eta praktikak bultzatuko dituzte, aniztasuna errespetatuz. Printzipio horiek eta kulturartekotasun-printzipioak berak izan behar dute Euskal Hezkuntza Sistema eraldatzeko prozesuaren gidariak.

2.– Halaber, Euskal Hezkuntza Sistemako eragileek ikasleen nortasunaren garapen askea eta prestakuntza integrala bultzatuko dute, ikaskuntza oinarrituz elkarbizitza demokratikoa posible egiten duten balio eta printzipioetan, eta aldi berean sustatuz, besteak beste, gaitasun eta jarrera kritikoa, berdintasuna, justizia, parte-hartzea, pluraltasunarekiko eta kontzientzia-askatasunarekiko errespetua, elkartasuna, gizarte-kezka, tolerantzia eta elkarrenganako errespetua, garapen jasangarria eta klima-aldaketaren eta biodibertsitate-galeraren kontzientzia, baita giza eskubideen babesa ere, betiere sustatuz eta bermatuz irakasleek, familiek eta ikasleek hezkuntza-proiektuan eta ikastetxeen kudeaketan demokratikoki parte hartzeko duten eskubidea.

3.– Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoko ikastetxeetan ez da sexu-segregaziorik onartuko, eta ikastetxeek sexu- eta genero-askatasuna bermatuko dute, aplikagarria zaien araudian ezarritako baldintzetan.

32. artikulua.– Elkarbizitza, hezkidetzak eta kulturartekotasuna.

1.– Elkarbizitzaren balioak demokraziarako hezteak dakar, arlo publikoarekiko errespetuan, sentsibilizazioaren eta ezagutzaren bidez planeta kontserbatzeari buruzko sentiberatasun berezi batez.

2.– Elkarbizitza, hezkidetzak eta kulturartekotasuna dira, beraz, euskal irakaskuntza-ereduaren funtsezko oinarriak. Horretarako, Euskal Hezkuntza Sistemak helburu hauek ditu:

- a) Elkarbizitza positiboa bultzatzeko, ikasleen autonomia sustatzen duten zeharkako kompetentziak garatzea, honako hauen bitartez: jakintza eta haren aplikazioen garapena, autokudeaketa eraginkorra, autoestimua eta hezkuntza emozionalaren sustapena, sormena, talde-lana, erabakiak hartzeko laguntza, bai halaber, komunikazio eta entzute eraginkorrak, enpatia, eta gatazkak sistema alternatiboan bidez kudeatzeko prozedurak, hala nola bitartekaritzaren bidez eta erantzukizunean oinarritutako prozeduren bidez eta, ahal denean, elkarrizketa errestitutiboaren bidez erabiliz, neurri zuzentzaileak aplikatzea eragotzi gabe, hala dagokionean.
- b) Batez ere, kulturarteko hezkuntzaren alde eta askotariko erlijio-sinesmenak dituztenenganako errespetuaren alde egitea, beste batzuen edo norberaren estereotipoetatik urrunduz eta inklusio-gaitasun eraginkorra sustatuz, elkarbizitza positiboaren paradigma gisa. Euskal Hezkuntza Sistema aniztasunera bideratzeak esan nahi du berariazko arreta jarriko zaiola pertsonari eta ikasleek une bakoitzean behar duten guztiari.
- c) Emakumeen eta gizonen berdintasunera eta ekitatera bideratutako hezkuntza bermatzea, baita sexu-orientazioari dagokionez ere, jokabide edo jarrera diskriminatzaileak eragotziz eta pertsona bakoitzak, garapen pertsonalean eta hezkuntza-sistemaren etapetan aurrera egin ahala bere nortasuna eraiki dezan lagunduz, bereziki dimentsio afektibo-sexualari dagokionez.

3.– Elkarbizitza sustatzea hezkuntza-komunitate osoaren erantzukizuna da, eta zuzenean lotuta dago ikasleek garatu behar dituzten oinarritzko kompetentziekin, batez ere kompetentzia pertsonalak garatzearekin —hala nola autonomia, autokudeaketa eraginkorra, autokontrol emozionala eta erabakiak hartzea—, baita haien gaitasun sozialarekin, komunikazioarekin, enpatiarekin eta gatazken kudeaketa positiboarekin ere.

4.– Hezkidetzak hezkuntza-sistemaren funtsezko ardatza da ikasleen garapen integralerako. Hezkuntza-proiektu bakoitzean garatuko da hezkidetzak, bere berezitasunei, hedapenari eta egokitzapenari dagokienez.

5.– Gaur egun EAEko gizartearen sinesmenak askotarikoak direla kontuan hartuta, funts publikoen bitartez finantzatzen diren EAEko ikastetxeek elkarbizitza bermatuko dute, beren izaera propioari uko egin gabe baina, nolahi ere, erlijio-sinesmen oro errespetatuz, erlijio-adierazpen desberdinei buruzko oinarritzko ezagutza zabalduz, baina doktrinamendu-mota oro debekatuta.

6.– Udal hezkuntza-kontseiluen bitartez, eskola gizarte-ehunean txertatuko duten elkarbizitza-ereduak sustatu behar dira ikastetxeetan, eta, aldi berean, hezkuntza-espazio horiek gizartearekin etengabeko elkarreraginean jarri.

7.– Inklusioan oinarritutako hezkuntzak ziurtatu behar du Autonomia Erkidegotik kanpoko ikasleak hezkuntza-sisteman erabat txertatzen direla, haien sarbidea erraztuz eta bertan irauten dutela eta ikasten aurrera egiten dutela bermatuz.

33. artikulua.– Familien, hezkuntza-eragileen eta beste agente batzuen erantzunkidetasuna, hezkuntzan elkarbizitza zaintzeari dagokionez.

1.– Familien eta gainerako hezkuntza-eragileen erantzunkidetasuna funtsezkoa da elkarbizitza eta Euskal Hezkuntza Sistemaren garapen osoa segurtatzeko.

2.– Horretarako, hezkuntza-eragile guztiak (familia, eskola, administrazio publikoa, tokiko gobernuak, hedabideak, elkarte eta erakunde soziokulturalak, besteak beste) erantzunkide dira —bakoitza bere erantzukizunetik eta lankidetzaren bidez— ikasleei oinarrizko hezkuntza-, gizarte- eta hizkuntza-gaitasunak eskuratzen eta menderatzen laguntzeko orduan, ikaskuntza-prozesuaren berezko helburuak eta heldutasun pertsonal eta intelektuala lor ditzaten.

3.– Bai hezkuntza-administrazioak, arauzko esparrua ezartzean edo erabaki exekutiboak hartzean, bai, bereziki, udal hezkuntza-kontseiluek eta ikastetxeek berek, lankidetzaren berritzaileak sustatu behar dituzte hezkuntza-proiektu komunitarioak bultzatzeko, beren jardueren hartzaille ikasleak dituzten eragileekin —gizarte, ekonomia, kirola, kultura eta osasunaren arlokoak zein hirugarren sektorekoak—, hezkuntza formalaren eta ez-formalaren artean harmonia izan dadin.

34. artikulua.– Aniztasunari buruzko neurriak.

1.– Aniztasuna da euskal eskola inklusiboaren jardunaren oinarria. Eskola horrek kalitatezko hezkuntza eta aukera-berdintasuna bermatzen ditu, bidezkoa eta ekitatiboa da, eta ikasle guztien eskola-arrakasta lortzeko politika, kultura eta praktika multzo batean gauzatzen da.

2.– Eusko Jaurlaritzak, bere araugintza- eta kudeaketa-politikaren bidez, bermatuko du hezkuntza-sistemak beharrezko baliabideak izango dituela eskura ikasle guztiek ahalik eta aurrerapen akademiko eta pertsonal handiena, bizitzarako konpetentzien garapen handiena eta lege honetan ezarritako helburuak lor ditzaten.

3.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak beharrezkoak diren politikak, estrategiak eta gidalerroak zehaztuko ditu ikasleen aniztasunari erantzun inklusiboa emango zaiola segurtatzeko, eta bermatuko du ikastetxeek inklusioari laguntzeko behar diren baliabide tekniko eta pertsonalak dituztela.

4.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak sarbide, partaidetza eta ikaskuntzarako oztopoen detekzio eta identifikazio sistematiko goiztiarra bultzatuko du, horretarako estrategiak, programak edo protokoloak garatuz, bai Haur Hezkuntzan, bai Oinarrizko Hezkuntzan. Identifikazio-prozesu horiek, hezkuntza-erantzuna eta prozesuon ebaluazioa osasun- eta gizarte-zerbitzuekin koordinatuta egin daitezzen sustatuko da, esku-hartzeen koherentzia eta eraginkortasuna bultzatuko duten jarduera integratuak lortzea helburu.

5.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak hezkuntza berriztatzeko eta ikertzeko proiektuak garatu eta sustatuko ditu, euskal eskolan aniztasunari ematen zaion erantzunaren kalitateari buruz eta izaera inklusiboari buruz.

6.– Ikasle guztiek izan ditzakete zailtasunak, ingurunearekiko elkarrekintzan sarbidea, parte-hartzea eta ikaskuntza oztopatzen dizkietenak. Beraz, laguntza eta neurri bereziak beharko dituzte hezkuntza-konpetentziak garatzeko. Lege honi dagokionez, ikasteko eta parte-hartzeko oztopotzat hartuko dira oinarria desgaitasunean edo beste edozein zaurgarritasun pertsonal, sozioekonomiko, osasuneko, generoko edo funtzionaletan duten guztiak, ikasleen garapenari begira ikaskuntza-helburu egokiak lortzeko neurriak eta laguntzak hartzea eskatzen badute.

7.– Ikastetxeek berariazko hezkuntza-laguntzaren premiak dituzten ikasleen aurrerapena sustatzeko neurriak eta laguntzak behar bezala antolatuko dituzte.

8.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak irakasleen eta hezkuntza-langileen prestakuntza sustatuko du, berariazko hezkuntza-laguntzaren premia duten ikasleei hezkuntza-erantzun inklusiboa eta kalitatezkoa emateko.

9.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak erregelamendu bidez zehaztuko ditu ikasleen aniztasunari erantzungo dioten politikak eta estrategiak, inklusioaren eta ekitatearen printzipioetan oinarritutako hezkuntza-sistemaren esparruan.

10.– HKI (Hezkuntza Konplexutasunaren Indizea) modu publikoan arautuko da, haren osagaiak eta aplikazioak barne, ekitatearen arloko hezkuntza-politikako erabakiak hartzeko. Araudi horren barruan sartuko dira oso konplexutasun handiko eta oso konplexutasun txikiko ikastetxeen egoera zuzentzeko beharrezkoak diren berrorka-mekanismoak eta trantsizio-aldiak ezartzea, HKIren arabera neurtuta.

III. TITULUA.– HEZKUNTZA-SISTEMAREN GOBERNANTZA.

I. kapitulua.– Gobernantza, plangintza eta programa-kontratua.

35. artikulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren gobernantza.

1.– Euskal Hezkuntza Sistema egituratzen duen gobernantza-esparruan erakunde hauek sartzen dira: Eusko Jaurlaritza, Eusko Jaurlaritzan hezkuntzaren arloko eskumena duen saila, Euskadiko Eskola Kontseilua, Euskal Eskola Publikoaren Kontseilua, EAEko udalak — ikastetxeetatik hurbilen dauden erakundeak diren aldetik—, udal hezkuntza-kontseiluak eta eskola-kontseiluak.

2.– Lege honen eta lege hau garatzeko Eusko Jaurlaritzak ematen dituen erregelamenduarauen esparruan, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailaren eginkizunak dira Euskal Hezkuntza Sistemaren definizio estrategikoa, sustapen-eginkizuna eta, hala badagokio, arau-onarpena eta plangintza eta kudeaketa.

3.– Legeek eta erregelamenduek hezkuntza-administrazioari aitortzen dizkieten eskumenak baliatzen ditu hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak, eta, Euskal Hezkuntza Sistemaren kudeaketari dagokionez, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailaren jardun-ildoak finkatuko dituen plangintza estrategikoa onartuko du, eta ikastetxeek garatu beharreko jarraibideak ezarriko ditu.

4.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak programa-kontratuak izenpetu ahal izango ditu ikastetxeekin, sailak ezarritako plangintza estrategikoa garatzeko eta zehazteko.

5.– Udalek, esparru honetan, legeek aitortzen dizkieten eskumenak baliatuko dituzte.

36. artikulua.– Plangintza estrategikoa eta programa-kontratua.

1.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak hezkuntza-politiken eta -kudeaketaren esparruaren gaineko plan estrategiko bat egingo du lau urtean behin, Euskal Hezkuntza Sistemari begira, zeinak, bere barnean plan espezifiko bat izango duen euskal eskola publikoaren beharrei eta erronkei erantzuteko.

2.– Euskal Hezkuntza Sistemarako plan estrategikoak aldi horretarako misioa, ikuspegia, balioak eta jardura-ildo nagusiak jasoko ditu, hezkuntza-eraldaketako politikari eta hura aplikatzean aurre egin beharreko erronkei dagokienez. Gainera, ekitatea eta hezkuntza-bikaintasuna areagotzera bideratutako lan-ildo nagusiak definituko ditu plan horrek.

3.– Plan estrategikotik abiatuta, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak programa-kontratuak onartu ahal izango ditu, plan estrategikoan jasotako jarraibideen arabera ikastetxeekin hitzartuta.

4.– Programa-kontratuak, halakorik badago, plan estrategikoaren ildo estrategikoak ikastetxeetan nola aplikatzen diren zehaztuko du.

5.– Programa-kontratua tresna juridiko bat da, ekonomiko-finantzarioa eta plangintza estrategiko eta operatibokoa, gehienez ere lau urteko iraupena izango duena, zeinaren arabera, plan estrategikoan ezarritako ildoekin bat etorri, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak definitu ahal izango baititu, ikastetxe batekin edo ikastetxe-talde batekin itunduta, programan sartzeko baldintzak, jomugak eta helburuak, baita, hala badagokio, ezarritako aldirako esleitutako aurrekontua eta baliabide teknologikoak eta giza baliabideak ere, eta era berean finkatuz, hala dagokionean, ezarritako epean ikastetxearen edo ikastetxeen emaitzen ebaluazioa bideragarri egin dezaketen kudeaketa-adierazleak. Programa-kontratua, halaber, eredu gisa eratu ahal izango da ikastetxe multzo batentzat, eta kasu horretan banakako eranskinak jaso ahal izango ditu, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

6.– Programa-kontratuak eta, halakorik badago, haren eranskinak informazio hau jaso behar dute:

- a) Kontratua sinatzen duten alderdiak.
- b) Bultzatu beharreko misioa eta ikuspegia.
- c) Plan estrategikoan eta programa-kontratuan eragina duten balioak.
- d) Ezartzen den aldira lortu beharreko jomugak eta helburuak, eta betetze-kronograma aurrez zehaztutako denbora-eremuen arabera. Xede eta helburu horiek banakatu ahal izango dira, aurreko apartatuan zehaztutakoaren arabera.
- e) Aldi osorako esleitutako aurrekontua eta aurrekontu-ekitaldien arabeko mailakatzea, haren betetzea proiektatuz lurralde historikoa eta udalerrira, emandako ikasketen arabera eta, era berean, ikastetxeen arabera.
- f) Eranskinetan aipatzen diren eragile instituzionalei eta kudeaketa-eragileei, eta, hala badagokio, ikastetxeei, esleitutako ondarezko baliabideak, baliabide teknologikoak eta giza baliabideak.
- g) Kudeaketa-adierazleak zehaztea; adierazle horiek kuantitatiboak eta, hala badagokio, kualitatiboak izan behar dute.
- h) Ebaluazio-sistema eta -metodologia, eta hura gauzatu duten organo eskudunak.
- i) Kontuak emateko ereduak.
- j) Eragile instituzional eta kudeaketa-eragileentzako eta ikastetxeentzako estimulu/zigorren pizgarri-sistema, urtez urteko ekitaldietan eta lau urteko aldira lortutako emaitzen arabera, urteko ekitaldietan eta gehienez ere lau urteko aldira, hasieran ezarritako helburuetara egokitzen ez den ebaluazio batek izan ditzakeen ondorioak kontuan hartuta, eta artikulua honen 8. apartatuan jasotako aparteko doikuntzak alde batera utzi gabe.
- k) Eragile instituzional eta kudeaketa-eragileen eta ikastetxeen gardentasun- eta partaidetza-eredua, plan estrategikoan jasotako printzipioen arabera.
- l) Hezkuntza-sistemaren azpiegitura teknologikoak eta digitalizazio- eta automatizazio-azpiegiturak ezartzeko eta egokitzeko programa estrategikoa, lurralde-eremuen eta ikastetxeen arabera banakatu, aurreikusitako programa horrek irakaskuntzan ari diren pertsonen profil profesionaletan eta laguntzako eta administrazio eta zerbitzuetako langileengan izan ditzakeen eragin azterketa.
- m) Erregelamendu bidez zehazten diren gainerakoak.

7.– Programa-kontratuaren indarraldia hasiko da aurrekoa indarrrik gabe geratu baino sei hilabete lehenago, edo, lehenengoa bada, hurrengo aurrekontu-ekitaldian kontratu hori aplikatu aurreko maiatzean.

7.bis-Itunpeko ikastetxeen kasuan, ikastetxe guztien berdintasuna bermatuko da, eta, hala badagokio, izenpetu aurretik deialdi publiko bat egingo da. Deialdi horretan, onuradun izango diren eta programa-kontratu sinatuko duten ikastetxeek bete beharko dituzten baldintzak, indarraldia eta kontuak emateko araubidea adieraziko dira.

8.– Programa-kontratuaren indarraldia denbora-tarte jakin baterako zehazten bada ere, jomugak eta helburuak aldatu ahal izango dira baldin eta ezohiko edo kanpoko egoerak sortzen badira eta, horren ondorioz, gastuari eusteko politika jakin batzuk aplikatu eta aurrekontu-doikuntzak egin behar badira, baita ezinbestez eta berehala bete beharreko premia bereziak edo aparteko edo ohiz kanpoko egoerak agertzen badira ere.

9.– Hezkuntza-administrazioak berariazko laguntza eta babes susteratuko ditu, lehentasunez, autonomia garatzeko zailtasun handienak dituzten ingurune behartsuetako ikastetxeek programa-kontratuak egin eta gara ditzaten, haien hezkuntza- eta curriculum-proiektuak indartzeko eta ikasleei eta hezkuntza-komunitateari erantzun egokiagoak emateko.

10.– Hezkuntza alorreko eskumena duen sailak erregelamendu bidez zehaztuko ditu programa-kontratuak eta haien eranskinek bete beharreko edukiak eta baldintzak, lege honetan adierazitako baldintzen arabera.

II. kapitulua.– Ikastetxeen gobernu eta zuzendaritza profesionala. Ikastetxeetako zuzendaritzen lidergo pedagogikoa.

1. atala: Ikastetxe publikoetako gobernu-organismoak.

37. artikulua.– Ikastetxe publikoetako gobernu-organismoak.

1.– Hona hemen ikastetxe publikoetan beharrezkoak diren gobernu-organismoak:

- a) Zuzendaria
- b) Irakasleen klaustroa
- c) Zuzendaritza-taldea
- d) Eskola-kontseilua

2.– Irakasleen klaustroa eta eskola-kontseilua ikastetxearen gobernuan parte hartzen duten kide anitzeko organotzat hartuko dira.

3.– Ikastetxe publiko jakin batzuek, haien nolaketan eta ezaugarri bereziak direla eta, erregelamendu bidez arautu ahal izango dituzte beren gobernu-egiturak.

38. artikulua.– Ikastetxe publikoen zuzendaria.

1.– Zuzendaria da ikastetxearen ordezkari instituzionala, lidergoa eta erantzukizun betearazle gorena gauzatzen dituen pertsona bakarreko organoa. Haren funtzioak dira:

- a) Ikastetxeko hezkuntza-jarduera guztiak zuzentzea eta koordinatzea, hezkuntza-proiektuarekin bat etorritik, ikastetxeko Eskola Kontseiluaren funtzioei kalte egin gabe.
- b) Pedagogia-zuzendaritzaz arduratzea, hezkuntza-berrikuntza sustatzea eta ikastetxearen hezkuntza-proiektuaren helburuak lortzeko planak bultzatzea.
- c) Egintza akademikoaren eta kide anitzeko organoen bileren buru izatea.
- d) Ikastetxearen eta bertako langileen irakaslan zuzentzea.
- e) Ziurtagiri eta dokumentu akademikoak egitea.
- f) Ikastetxeko bizikidetzaren erraztea, gatazka konpontzeko bitartekotza bermatzea eta ikasleei dagozkien neurri zuzentzaileak ezartzea, indarrean dagoen araudia betez, ikastetxeko Eskola Kontseiluari esleitutako eskumenak alde batera utzi gabe. Horretarako, ikastetxeetan gatazka konpontzeko prozedurak bizkortzea sustatuko da.
- g) Hezkuntza-proiektuaren eta, hala badagokio, kudeaketa-akordioaren (edo erantzukidetasun-akordioaren) aplikazioa bultzatzea, lege honetan ezarritako baldintzetan.
- h) Ikastetxeak ingurunearekin duen harremana errazten duten familiekiko, erakundeekiko eta organismoekiko lankidetzaren bultzatzea, eta ikasleen ezagutzei eta balioei buruzko prestakuntza integrala ahalbidetzen duten jarduerak garatzen eta ikasten lagunduko duen eskola-giroa sustatzea.
- i) Ikastetxearen barne-ebaluazioak bultzatzea eta kanpo-ebaluazioetan eta irakasleen ebaluazioan laguntzea.
- j) Haurraren interes gorena defendatzeko organo eskuduna izatea.
- k) Ikastetxearen antolamendu- eta funtzionamendu-arauek hezkuntza-arloan esleitzen dizkietenak.

2.- Zuzendariak ikastetxeko eta eskola-komunitateko gobernuaren erantzukizun exekutibo gorena ordezkatzeko du, gidatzen eta gauzatzen du, eta, lege honetan ezarritako baldintzetan, ikastetxearen antolaketaren, funtzionamenduaren eta, hala badagokio, kudeaketaren arduradun nagusia da, eta ikastetxearen zuzendaritza pedagogikoa gauzatzen du eta egitura horri esleitutako langileen zuzendaritza- eta koordinazio-funtzioak betetzen ditu. Zuzendaritzaren titularrak kontuak ematearen printzipioa bete beharko du.

3.- Ikastetxeko zuzendariak ikastetxearen funtzionamenduaren eta, halakorik badago, programa-kontratuaren helburuen lortze-mailaren gaineko erantzukizuna izango du, zuzendaritza-proiektuaren arabera, eta kontuak emango ditu eskola-kontseiluaren eta hezkuntzaren arloko eskumena duen sailaren aurrean.

39. artikulua.- Zuzendaritza-taldea.

1.- Ikastetxe publiko bakoitzean zuzendaritza-talde bat eratuko da.

2.- Zuzendaritza-taldea da zuzendariaren koordinaziopean eta gidaritzapean funtzio hauek betetzen dituen organoa: zuzendaritzak eskuordetzan ematen dizkion edo ikastetxearen antolakuntza- eta funtzionamendu-araudian berriaz aitortzen zaizkion ikastetxeko

gobernu-eginkizun exekutiboak betetzen ditu. Halaber, hezkuntza- eta pedagogia-eredua definitzen eta aplikatzen laguntzen du; ikastetxearen plangintza estrategikoa eta operatiboa bultzatzen du, eta, beharrezkoa bada, parte hartzeko gainerako kide anitzeko organoen aurrean erantzuten du eta kontuak ematen ditu.

3.- Zuzendaritza-taldea honako hauek osatuko dute, gutxienez: zuzendariak, ikasketaburuak (ikasketen eta plangintzaren arduradun gisa) eta idazkariak.

4.- Zuzendaritza-taldea ikastetxe publikoetako gobernu-organo betearazlea da, eta ikastetxe bakoitzak erabakiko du haren osaera, bere burua antolatzeko ahalmenak erabiliz eta lege honetan ezarritako muga eta eskakizunen arabera.

5.- Zuzendaritza-taldeko kideak pertsona bakarreko organo ere izango dira, baldin eta eskumen propioak edo eskuordetuak badituzte, lege honetan, berau garatzeko arauetan eta ikastetxearen antolakuntza- eta funtzionamendu-araudian ezarritakoaren arabera.

6.- Zuzendaritza-taldeko kideak zuzendaritza-proiektua kudeatzeko arduradun kolegiatuak dira.

7.- Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailaren eskumena da zuzendaritza-taldeko kideak izendatzea eta kargutik kentzea, ikastetxeko zuzendaritzak proposatuta, irakasleen klaustroari eta eskola-kontseiluari entzun ondoren. Ikastetxeko zuzendaritzari dagokio irakasleen klaustroko beste kide batzuei eginkizunak esleitzea edo eskuordetzea, eta esleitutako edo eskuordetutako eginkizun horiek baliogabetzea.

8.- Ikastetxeko zuzendaritza-taldeko kideek beren eginkizunak utziko dituzte agintaldia amaitzen dutenean edo zuzendariak kargua uzten duenean. Hala ere, beren eginkizunak betetzen jarraituko dute behin-behinean, zuzendari berria eta haren zuzendaritza-taldea izendatu arte.

9.- Zuzendaritza-taldeko kideek, halaber, ikastetxeko zuzendaritzaren aurrean erantzungo dute esleituta edo eskuordetuta dituzten eskumenen kudeaketa-emitzei dagokienez. Ikastetxeko zuzendaritzak, agintaldiaren hasieran, kudeaketa-akordio bat sinatu ahal izango du zuzendaritza-taldeko kideekin, bete beharreko helburuak eta betetze-maila ebaluatzeko kudeaketa-adierazleak ezartzeko. Helburu horiek ez betetzeak zuzendaritza-taldeko kidea kargutik kentzea ekarriko du, salbu eta ezinbesteko kasurik edo helburuok betetzea eragozten duen kanpoko arrazoirik baldin badago.

10.- Zuzendaritza-taldeak beti errespetatu beharko du ikastetxeak onartzen duen antolakuntza- eta funtzionamendu-araudia, baita, halakorik badago, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak oro har onartzen duen etika- edo jokabide-kodea ere, titulartasun publikoko ikastetxeetako zuzendaritza-organoetako kideei aplikatzekoa.

40. artikulua.– Ikastetxeko zuzendaritza hautatzeko, sartzeko eta kargutik kentzeko eta bertako langileak eta karguak hautatzeko prozedura.

1.– Ikastetxeko zuzendaritza hautatzeko prozedura berariazko merezimendu-lehiaketa baten bidez egingo da, ikastetxeari esleitutako ikasketaren bat ematen duten karrerako irakasle funtzionarioen artean.

2.– Hezkuntza-komunitateak eta hezkuntza-administrazioak parte hartuko dute hautaketa-prozesuan.

3.– Ikastetxeko zuzendaritza hautatzeko prozedura berdintasun-, merezimendu- eta gaitasun-printzipioen arabera izango da, eta publizitate- eta gardentasun-printzipioetan oinarrituko da.

41. artikulua.– Zuzendaritza-eginkizuna aitortzea.

1.– Ikastetxeetako zuzendaritza publikoko lanpostuetan emandako denbora modu berezian ordainduko da, berariazko osagarri baten bidez, exijitutako erantzukizunari eta dedikazioari erreparatuz eta erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

2.– Era berean, zuzendaritza-eginkizunak betetzea bereziki baloratuko da irakaskuntza-funtzioko lanpostuak hornitzeko prozeduretan, batez ere zuzendaritza-erantzukizuneko lanpostuetara aurkezten direnean. Hezkuntza-administrazioiko lanpostuak betetzeko kasuetan ere balioetsiko da, erregelamendu bidez aurreikusitakoaren arabera, baldin eta bete beharreko lanpostuaren profilak aurretik betetako zuzendaritza-zeregin edo zeregin exekutiboekin lotutako kudeaketa-osagairen bat badu.

3.– Ikastetxeetako zuzendaritza-taldea urtero ebaluatuko da bere eginkizunak betetzeari dagokionez; horretaz gainera, agintaldiaren amaieran ere ebaluzioa egin ahal izango da. Erregelamendu bidez ezarriko dira ebaluzio-irizpideak eta -prozedura.

42. artikulua.– Irakasleen klaustroa.

1.– Irakasleen klaustroa irakasleek parte hartzeko organoa da, bai hezkuntza-jardueren antolamenduaren kontrolean eta kudeaketan, bai ikastetxearekin loturiko hezkuntza-alderdi guztietan.

2.– Klaustroa irakasle guztiek osatzen dute, eta klaustroko burua ikastetxeko zuzendaria da.

3.– Irakasleen klaustroak eginkizun hauek ditu:

- a) Hezkuntza-proiektua egiten eta aldatzen parte hartzea.
- b) Irakasleak koordinatzeko eta tutoretzak antolatzeko jarraibideak ezartzea.
- c) Ikasleak ebaluatzeko irizpideak erabakitzea.
- d) Ikastetxeko hezkuntza-jarduerak programatzea eta haien garapena eta emaitzak ebaluatzea.
- e) Eskola-kontseiluan irakasleak ordezkatzeko dituztenak aukeratzea.
- f) Zuzendaritza-taldeari laguntza ematea ikastetxearen urteko plana betetzen.

g) Ikastetxearen antolakuntza- eta funtzionamendu-arauek esleitzen dizkietenak, indarrean dagoen ordenamenduaren esparruan.

h) Proposamenak egitea, irakaskuntza-metodologiak, irakasleen prestakuntza eta antolamendua egokitu daitezen ikastetxean eskainitako ikasketen digitalizazio-prozesuetara eta iraultza teknologikoko prozesuetara.

i) Irizpideak lantzea eta ezartzea irakaskuntza partekatuko ekimenak ordutegi eta ikasgela beretan koordinatzeko, irakaskuntza presentzialaren edo espazio birtualen bidez, baita izaera hori duten proiektuak edo beste edozein irakaskuntza-ekimen gauzatzean ere.

j) Prestakuntza jarraituko programak eta irakasleak irakaskuntza-metodologia berrietara edo hezkuntzaren arloko edozein berrikuntzatarako egokitzeko programak proposatzea.

k) Lege- edo erregelamendu-arauek esleitzen dioten beste edozein eginkizun.

4.- Ikastetxeko zuzendariak ikastetxeari atxikitako hezkuntza-arretako profesionali deitu ahal izango die irakasleen klaustroaren bileretan parte hartzera, aurreko apartatuko a), e), f), h), i) eta j) letretan ezarritako eginkizunak gauzatzeari buruzko informazioa eman dezaten.

43. artikulua.- Koordinazio didaktikorako eta tutoretzarako organoak.

Koordinazio didaktikoko eta tutoretzako eginkizunak dituzten organoak eratu behar dira ikastetxe publiko guztietan. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak arautuko ditu organo horiek garatu beharreko gutxieneko eginkizunak, sailburuak emandako araudiaren bidez.

44. artikulua.- Ikastetxeko eskola-kontseilua.

1.- Eskola-kontseilua eskola-komunitateak ikastetxearen gobernuan parte hartzeko organoa da. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailari dagokio, araudi bidez, parte hartze hori eraginkorra izan dadin neurriak ezartzea, baita kontseiluko kideak hautatzeko prozedura eta kopurua zehaztea ere.

2.- Ikastetxeko eskola-kontseiluek eskumen hauek izango dituzte:

a) Hezkuntza-proiektua eta haren aldaketak onartzea, kideen hiru bosteneko gehiengoz.

b) Ikastetxearen urteko plana eta memoria onartzea eta haren garapena eta emaitzak ebaluatzea.

c) Halakorik badago, programa-kontratu, hitzarmen eta ikastetxeak entitate edo instituzioekin adostutako bestelako lankidetzak-akordioen proposamenak onartzea.

d) Hezkuntza-komunitateak parte hartzeko arauak eta horien aldaketak ezartzen dituen antolakuntza- eta funtzionamendu-araudia onartzea, zuzendaritzaren proposamenez eta ekimenez.

e) Ikastetxeko zuzendaritzak proposatuta, ikastetxeari aplikatu beharreko programa-kontratu hitzartzea, halakorik badago.

f) Ikastetxearen aurrekontua onartzea eta hura betetzeari buruzko kontuak ematea.

g) Gatazkak konpontzen esku hartzea eta, beharrezkoa bada, hartutako hezkuntza-, bitartekotza- eta zuzenketa-neurriak berrikustea, indarrean dagoen araudiarekin bat datozela zainduz.

- h) Eskola-jarduera osagarriak eta eskolaz kanpoko jarduerak programatzeko jarraibideak onartzea eta haien garapena ebaluatzea.
- i) Ikastetxearen funtzionamendu orokorraren azterketetan eta ebaluazioetan parte hartzea eta eskola-errendimenduaren bilakaera ezagutzea.
- j) Beste ikastetxe batzuekin eta inguruko entitate publiko zein pribatuekin lankidetzan aritzeko irizpideak onartzea.

3.– Eskola-kontseiluak, halaber, bere antolakuntza- eta funtzionamendu-arau propioak onartuko ditu. Arau horiek ezartzen ez duten guztiari dagokionez, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrari aplikatu dakizkiokeen kide anitzeko organoen arauak aplikatuko zaizkie titulartasun publikoko ikastetxeei.

4.– Eskola-kontseiluaren barruan, ikasketa- eta informazio-batzorde espezifikoak eratu ahal izango dira, erregelamenduzko araudian aurreikusitakoaren arabera. Batzorde horietan nahitaez sartu behar dira irakasle bat, ikasle bat eta gurasoen edo tutoreen ordezkari bat. Titulartasun publikoko ikastetxeek ekonomia-batzorde bat izan behar dute, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak ezartzen dituen salbuespenak salbuespen.

2. atala: Itunpeko ikastetxeen gobernua.

45. artikulua.– Gobernu-organismoak eta irakaskuntza-koordinazioko organismoak.

1.– Itunpeko ikastetxe pribatuek gobernu-organismo hauek izan behar dituzte, gutxienez:

- a) Zuzendaria.
- b) Irakasleen klaustroa.
- c) Eskola-kontseilua.

2.– Ikastetxearen antolakuntza- eta funtzionamendu-arauek zehaztu behar dituzte irakaskuntzako koordinazio- eta tutoretza-organismoak.

46. artikulua.– Itunpeko ikastetxeen zuzendaria.

1.– Itunpeko ikastetxe pribatuko zuzendariak ikastetxeko zuzendaritza pedagogikoa eta kudeaketaren alorreko zuzendaritza daramatza, artikulua honetan adierazitakoaren arabera.

2.– Hauek dira zuzendariaren eginkizunak:

- a) Ikastetxeko hezkuntza-jarduera guztiak zuzentzea eta koordinatzea, hezkuntza-proiektuekin bat etorriz, ikastetxeko eskola-kontseiluaren eginkizunak eragotzi gabe.
- b) Ekitaldi akademikoetan eta kide anitzeko organoen bileretan buru izatea.
- c) Ikastetxearen eta bertako langileen irakaskuntza-jarduera zuzentzea.
- d) Ziurtagiriak eta bestelako agiri akademikoak ematea.
- e) Ikasleenganako neurri zuzentzaile egokiak hartzea, ikastetxeko elkarbizitza-arazo larrien aurrean, hargatik eragotzi gabe eskola-kontseiluak esleiturik dituen eginkizunak.

- f) Hezkuntza-proiektuaren eta, halakorik badago, kudeaketa-akordioen —edo erantzunkidetasun-akordioen— aplikazioa bultzatzea, lege honetan ezarritako baldintzetan.
- g) Haurraren interes gorena defendatzeko organo eskudun gisa lan egitea.
- h) Ikastetxearen hezkuntza-esparruko antolakuntza- eta funtzionamendu-arauek esleitzen dizkieten eginkizunak.

3.– Itunpeko ikastetxeen zuzendaria titularrak izendatuko du, kasuan kasuko ikastetxean gutxienez urtebete edo entitate titularraren beste ikastetxe batean gutxienez hiru urte daramatzaten irakasleen artetik, ikastetxeko eskola-kontseiluak txostena egin ondoren, zeina kideen gehiengoz onartuko baita. Ikastetxeko hezkuntza-komunitateak parte hartuko du zuzendaritzako kideen izendapenean, eskola-kontseiluaren bitartez.

3 bis.– Hezkuntza-komunitateak eta hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak parte hartuko dute hautaketa-prozesuan.

4.– Itunpeko ikastetxeko zuzendariak zuzendaritza-kompetentziei buruzko aurretiazko gutxieneko prestakuntza bat egiaztatu beharko du. Gutxieneko prestakuntza hori hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak zehaztuko du.

5.– Itunpeko ikastetxeetan zuzendaritza-talde bat sortu ahal izango da, ikastetxe horiek beren burua antolatzeko dituzten ahalmenak baliatuz.

47. artikulua.– Irakasleen klaustroa itunpeko ikastetxeetan.

1.– Itunpeko ikastetxe pribatuetakoa irakasleen klaustroak, ikastetxearen antolakuntza- eta funtzionamendu-arauek esleitzen dizkieten egitekoetz gain, honako hauek ere baditu: irakasleen koordinazioa eta tutoretza, eta eskola-kontseiluan ordezkari izango diren irakasleak izendatzea, baita antolaketa-egiturari eta antolamendu- eta funtzionamendu-arauei buruzko erabakiak onartzean esku hartzea ere.

2.– Zuzendaria izango da ikastetxeko irakasleen klaustroko burua. Gainera, beharrezkoa denean, bileretara deituko die ikastetxean lan egiten duten hezkuntza-arretako profesionaleri, lege honetan aipatzen diren eginkizunak gauzatzeari buruzko informazioa eman dezaten.

48. artikulua.– Itunpeko ikastetxeetako eskola-kontseilua.

1.– Eskola-kontseilua eskola-komunitateak itunpeko ikastetxearen gobernuan parte hartzeko organoa da.

2.– Hona hemen itunpeko ikastetxeetako eskola-kontseiluaren eginkizunak:

- a) Ikastetxeko zuzendaria izendatzen eta kargutik kentzen eta irakasleak hautatzen eta kaleratzen parte hartzea, ikastetxearen titularrak proposatuta eta arlo horretan aplikagarria den legediak ezarritako baldintzetan.
- b) Ikastetxearen urteko plana eta memoria onartzea eta haren garapena eta emaitzak ebaluatzea.
- c) Hezkuntzarako eskubidea egikaritzeko eremuan, eskubide horri dagozkion arauak erabat betetzen direla bermatzea.

- d) Irakasleen kontratazioan jarduera gardena eta demokratikoa bermatzea.
- e) Ikastetxearen titularrak proposatuta, ordainsariak baimentzeko eskaera onartzea, edo, kasuan-kasuan, lege ezarritako jarduera osagarriengatik, eskolaz kanpoko jarduerengatik eta finantzaketa publikoak estaltzen ez dituen eskola-zerbitzuengatik ordainsariak ezarri izana jakinaraztea, lege honetan eta, hala badagokio, ematen den erregelamendu-araudian ezarritakoari jarraituz. Prestazio horiek borondatezkoak izango dira, eta ezin izango dute irabazi-asmorik inola ere izan.
- f) Ikastetxearen titularrak proposatuta, ikastetxearen aurrekontua eta kontu-ematea onartzea, bai baliabide publikoen esleipenei, bai jasotako diru-zenbatekoei dagokienez.
- g) Hezkuntza- eta zuzenketa-neurriak ezagutzea eta indarrean dagoen araudiarekin bat datozela zaintzea eta, ahal denean, bitartekaritza edo elkarrizketa errestitatiboa sustatzea. Gurasoek edo tutoreek eskatuta, eskola-kontseiluak ikastetxeko elkarbizitzari kalte larria egiten dioten ikasleen jokabideei buruzko erabakiak berrikus ditzake, eta, beharrezkoa bada, neurri egokiak proposatu.
- h) Ikastetxearen titularrak proposatuta, ikastetxearen antolamendu-egiturari eta antolakuntza- eta funtzionamendu-arauei buruzko erabaki egokiak onartzea.
- i) Ikastetxearen ildo pedagogiko orokorra aplikatzen parte hartzea, ikastetxearen titularrak proposatuta; eta jarraibideak prestatzea, jarduera osagarriak, eskolaz kanpoko jarduerak eta eskola-zerbitzuak programatzeko eta garatzeko.
- j) Ikastetxearen funtzionamendu orokorraren azterketetan eta ebaluazioetan parte hartzea eta eskola-errendimenduaren bilakaera ezagutzea.
- k) Beste ikastetxe batzuekin eta inguruko entitate publiko zein pribatuekin lankidetzan aritzeko irizpideak onartzea.
- l) Ikastetxeari aplika dakioken programa-kontratua onartzea, ikastetxearen titularrak proposatuta.

3. atala: Itundu gabeko ikastetxe pribatuak.

49. artikulua.– Gobernu-organoak eta irakaskuntza-koordinazioko organoak.

1.– Itundu gabeko ikastetxe pribatuek organo hauek izango dituzte, gutxienez:

- a) Zuzendaritzako kideak.
- b) Irakasleen klaustroa.

2.– Ikastetxearen antolakuntza- eta funtzionamendu-arauek beste gobernu-organo batzuk ezar ditzakete, zuzendariari laguntzekoak eta irakaskuntza eta tutoretza koordinatzekoak.

3.– Antolakuntza- eta funtzionamendu-arauek hezkuntza-komunitateak ikastetxearen funtzionamenduan parte hartzeko organoak eta prozedurak zehaztu ditzakete.

50. artikulua.– Ikastetxe pribatuen zuzendaria.

1.– Ikastetxe pribatuen zuzendariak ikastetxearen ordezkari eta zuzendaritza pedagogikoa egikaritzen ditu.

2.– Ikastetxearen antolakuntza- eta funtzionamendu-arauek esleitzen dizkion eginkizunak izango ditu zuzendariak, eta bereziki hauek:

- a) Ikastetxearen hezkuntza-jarduerak zuzentzea eta koordinatzea, hezkuntza-proiektuaren arabera.
- b) Ekitaldi akademikoetan buru izatea.
- c) Ikastetxearen eta bertako langileen irakaskuntza-jarduera zuzentzea.
- d) Ziurtagiriak eta bestelako agiri akademikoak ematea.

51. artikulua.– Irakasleen klaustroa.

Itundu gabeko ikastetxe pribatuetako irakasleen klaustroak, ikastetxearen antolakuntza- eta funtzionamendu-arauek esleitzen dizkion funtzioez gain, irakaskuntzako koordinazio- eta tutoretza-eginkizunak ditu berariaz esleituta.

III. kapitulua.– Eskola-kontseiluak eta Euskal Hezkuntza Sistemaren parte hartzea.

1. atala: Irakaskuntzaren programazioan parte hartzea.

52. artikulua.– Irakaskuntzaren programazio orokorrean parte hartzea.

1.– Hezkuntzarako oinarrizko eskubidea hezurmamitzen da, halaber, ukitutako sektoreek irakaskuntzaren programazioan eta kudeaketan parte hartuz. Parte hartze hori kide anitzeko organoen bitartez bideratzen da. Organo horiek «eskola-kontseilu» edo «udal hezkuntza-kontseilu» izena dute, eta hezkuntza-esparruarekin zuzeneko lotura duten gizarte-, ekonomia- eta lanbide-sektoreetako askotariko sentsibilitateak biltzen dituzte.

2.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak, lege honetan eta bereau garatzen duten erregelamendu-arauetan ezarritakoaren bidez, hezkuntza-komunitatearen parte hartze aktiboa bermatuko du, ikastetxeen antolaketari, gobernuari, funtzionamenduari eta ebaluazioari buruzko erabaki garrantzitsuetan, bereziki ikasleen parte hartzea sustatuz, pertsona autonomo, aske, arduratsu eta gizarte demokratikoaren balioekin eta indarreko antolamendu juridikoaren balioekin konprometituak diren aldetik jaso beharreko prestakuntzaren barruan.

3.– Horretarako, irakaskuntzaren programazio orokorrean parte hartzeko eskubidea bermatzen zaie hezkuntza-komunitateko eta ukitutako gizarte-sektoreetako eragile guztiei, lege honetan ezarritakoaren arabera.

4.– Irakaskuntzaren programazio orokorraren bidez, halaber, hezkuntzarako eta irakaskuntza-askatasunerako eskubidea modu eraginkorrean gauzatzea bermatuko da, betiere herritarren hezkuntza-premiak asetzera bideratutako botere publikoen jardun planifikatuen bidez.

53. artikulua.– Irakaskuntzaren programazio orokorraren eremuak.

Irakaskuntzaren programazio orokorrak eremu hauek bilduko ditu, gutxienez:

- a) Hezkuntzaren arloko lehenetsuneko premiak definitzea.
- b) Beharrezko baliabideak zehaztea, plangintza ekonomikoaren arabera.

- c) Hezkuntzaren arloko lehentasunezko premiak definitzeko oinarritzko irizpideak, eta kasuan-kasuan hartzen den aldiari dagokionez jarduteko oinarritzko helburuak.
- d) Eskola-postuen plangintza eta sortu berri diren eskola-postuen programazioa arautuko duten oinarritzko irizpideak, postu horiek zer eremutan eta udalerritan sortu behar diren zehaztuta.
- e) Ikastetxeko instalazioak eta ekipamendua kontserbatzeko, hobetzeko eta modernizatzeko jarduketak, digitalizazioaren eta automatizazioaren erronkei eta teknologia disruptiboen hedatzearen erronkei aurre egiteko beharrezkoak diren baliabide teknologikoez hornituta.
- f) Irakaskuntzan aukera-berdintasuna eta inklusioa lortzeko jarduketak.
- g) Itunpeko ikastetxeak funts publikoen bitartez finantzatzeari buruzko jarduketak.
- h) Giza baliabideen arloan dauden beharrak eta giza baliabide horiek prestatzeko eta hobetzeko jarduketak zehaztea, eskola-unitate bakoitzari dagozkion baliabideak zehaztuta.
- i) Digitalizazioaren ondorioz eta hezkuntza-sistema mundu globalizatu batera irekitzearen ondorioz datozen urteetako hezkuntza-sistemak eskatuko dituen irakaskuntzako lanbide-profilak ezartzea.
- j) Hezkuntza-sistema egokitzea eta moldatzea ezagutzaren gizarteak eta azaleratzen ari diren lanbide berriek eragindako berehalako eta hurbileko erronketara.
- k) Hezkuntza-berrikuntzan oinarritutako irakaskuntza-metodologia berriak bereganatzea (irakaskuntza partekatua, tutoretzapeko autoikaskuntza, talde-lana eta proiektukako lana), aldi berean ikasleen kompetentziak bultzatuko dituztenak pentsamendu kritikoaren bidez eta kompetentzia bigunak edo pertsonen arteko harremanetarako trebetasunak hobetzearen bidez, betiere jakintzaren eta ezagutzaren garapena funtsezko oinarri duen irakaskuntzaren esparruan.

54. artikulua.– Aplikagarria den araudia.

Lege honetan arautzen ez denari dagokionez, Euskadiko Eskola Kontseilua eta lege honetan ezarritako gainerako kontseiluak Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrerako indarrean dauden kide anitzeko organoen arauen bitartez erregulatuko dira, baita haien antolakuntza eta funtzionamenduari buruzko barne-arauetan xedatutakoaren bitartez ere.

2. atala: Euskadiko Eskola Kontseilua.

55. artikulua.– Izaera.

1.– Euskadiko Eskola Kontseilua da hezkuntza-komunitateak unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzaren programazio orokorrean parte hartzeko duen organo gorena eta Eusko Jaurlaritzaren eta hezkuntza-arloan eskumena duen sailaren kontsulta eta aholkularitza organoa.

2.- Euskadiko Eskola Kontseilua hezkuntza-komunitateak eta inplikaturako gizarte-sektoreek parte hartzeko organo bat da, efikazia-, funtzionaltasun-, operatibitate-, proportzionaltasun- eta malgutasun-printzipioetan oinarritua, baita Euskal Hezkuntza Sistemari dagozkion erronka berriei aurre egiteko egitura egokiez hornitua.

3.– Euskadiko Eskola Kontseiluaren antolakuntzaren eta funtzionamenduaren printzipioak lege bidez zehaztuko dira, hargatik eragotzi gabe bere burua antolatzeko duen ahalmenari eta bere araudia onartzeko duen ahalari zor zaien errespetua.

56. artikulua.– Euskadiko Eskola Kontseiluaren osaera.

1.– Euskadiko Eskola Kontseilua kontseiluburuak, kontseiluburuordeak eta bokalek eta idazkari-lanak egiten dituenak osatuko dute. Nolanahi ere, ikastetxeen, udal hezkuntza-kontseiluen eta gizarte-eragileen ordezkariak izango du.

57. artikulua.– Euskadiko Eskola Kontseiluaren eginkizunak.

1.– Euskadiko Eskola Kontseiluari nahitaez egin beharko zaio kontsulta gai hauei buruz:

a) Irakaskuntzaren programazio orokorra.

b) Lege-aurreproiektuak eta erregelamendu-mailako xedapen orokorren proiektuak, baldin eta zuzenean eragiten badiote hezkuntzarako eskubidea gauzatzeari, irakaskuntza-askatasunari eta Konstituzioaren 27. artikulua botere publikoei ezartzen dizkien betebeharrak betetzeari.

c) Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak bultzatutako plan estrategiko eta operatiboak edo irakaskuntzaren programazio orokorrerako garrantzi berezia duten bestelako dokumentuak. Kontsulta egingo zaio, bereziki, plan estrategikoei buruz eta aldi bererako esparruko programa-kontratuaren oinarritzko ildoei buruz.

d) Eskola-plazak sortu, ezabatu eta aldatzeari buruzko oinarritzko irizpideak.

e) Euskal Autonomia Erkidegoko oinarritzko edo esparruko curriculum-diseinuak erregulatzen dituzten arau orokorrak.

f) Programak eta orientazio pedagogikoak eguneratzeko, berritzeko eta esperimendatzeko plan orokorrak.

g) Helduen hezkuntzaren eta bizialdi osoko ikaskuntzaren politiken oinarritzko helburuak.

h) Langileei buruzko politikaren oinarritzko irizpideak, giza baliabideen, prestakuntzaren, etengabeko ikaskuntzaren eta programa horien ebaluazioaren arloetako premiei dagokienez.

i) Aukera-berdintasunaren arloko jarduketak eta konpentsazio-ekintzak eta hezkuntza-integratzearen ekintzak inspiratzen dituzten oinarritzko irizpideak.

j) Irakasleen eta irakasle ez diren laguntzako edo administrazio-zerbitzuetako langileen eskakizun profesional berriak definitzea, autoikaskuntzaren, digitalizazioaren eta iraultza teknologikoaren ondoriozko erronka metodologikoei aurre egiteko, baita zenbait ikasgai beste hizkuntza batzuetan irakasteko ere.

k) Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak proposatuta, ikastetxeetako zuzendaritza-eginkizunaren eredia eta zuzendaritzako kideen eta haien lantaldeen kompetentzia-eskakizunak zehaztea.

l) Sinergiak sustatzea, kontseilu-modalitate desberdinetan eraturiko eragile instituzionalen artean.

m) Ikastetxeko ikasleen parte hartzea sustatzea, garapen pertsonala eta soziala bultzatuz, bai eta haiengan kidetasun-sentipena errotuz ere.

n) Elkarriketa eta informazio-kanalak garatzea ikastetxeetako zuzendaritzekin, hezkuntza-zerbitzuekin eta unibertsitateekin.

o) Arlo honi buruzko berariazko erregelamendu-garapenean aurreikusten den beste edozein gai, zeinak aurreko eskumenak zehaztu ahal izango baititu.

2.- Euskadiko Eskola Kontseiluak bere jardueri buruzko memoria bat eta Euskal Autonomia Erkidegoko irakaskuntzaren egoerari buruzko txosten bat egingo ditu bi urtean behin, eta Gardentasunaren Atarian argitaratuko da. Era berean, Eusko Jaurlaritzan hezkuntzaren arloko eskumena duen saileko buruaren aurrean aurkeztuko da, eta, hala badagokio, haren erregelamenduak xedatutakoaren arabera, Eusko Legebiltzarrean.

3. atala: Euskal Eskola Publikoaren Kontseilua.

58. artikulua.– Euskal Eskola Publikoaren Kontseilua.

1.– Euskal Eskola Publikoaren Kontseilua sortzen da, autonomia funtzionala izango duen partaidetza-organo gisa. Haren helburua da euskal eskola publikoaren beharrak eta interesak identifikatzea edo defendatzea, ikastetxe publikoen lanari eta hezkuntza-lorpenei ikusgarritasuna ematea, baita haiek ingurunean integratzea eta ikastetxeen arteko elkarlana sustatzea ere, berariaz bultzatuz nortasun propioaz jabetzea eta kalitateari dagokionez lehiakorra izango den euskal eskola publikoa garatzea.

2.– Euskal Eskola Publikoaren Kontseiluak honako esparruotan beteko ditu bere eginkizunak, besteak beste:

a) Eskola publikoaren solaskidea izatea.

b) Aginte publikoei gomendioak egitea, aginteon eskumen propioei dagokienez, ikastetxe publikoei zuzenean edo zeharka eragin diezaiekeen guztian.

c) Ikastetxe publikoak ingurunean integratzen laguntzea, ikastetxe publikoen arteko lankidetzak sustatuz eta jarduera egokiak transmititzeko sareak sortuz.

d) Gizarte-sektoreei aholkularitza ematea, eta eskola, enpresa eta unibertsitatea harremanetan jartzea.

e) Hezkuntza-administrazioak gerora udalekin sinatuko dituen hitzarmenak bultzatzea, elkarren arteko prestazioak partekatzeak, hala nola liburutegiak, parkeak eta kirol-instalazioak.

f) Eta erregelamendu bidez zehazten diren gainerakoak.

3.– Eusko Jaurlaritzaren erregelamendu bidez arautuko dira Euskal Eskola Publikoaren Kontseiluaren osaera, egitura eta eskumenak, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailaren proposamenez eta Euskadiko Eskola Kontseiluari entzun ondoren.

4. atala: Udal hezkuntza-kontseiluak.

59. artikulua.– Udal hezkuntza-kontseiluak.

1.– Ikastetxe bat edo gehiago dituzten udalerrietan, udal hezkuntza-kontseiluak eratu ahal izango dituzte kasuan kasuko toki-administrazioek.

2.– Kontuan hartuta udal hezkuntza-kontseiluen premisa nagusia —alegia, herritarrak heztea erantzukizun partekatua dela—, gune instituzional horien helburua izango da hezkuntza-proiektu komunitarioak taxutzea eta bultzatzea, baliabide publikoen erabileran sinergiak sortuz eta ikasleen ongizatera eta garapenera bideratutako ekintzak gauzatzuz, erregelamendu bidez ezartzen diren atribuzioen arabera.

3.– Udal hezkuntza-kontseiluek bultzatutako programek, proiektuek eta ekintzek hezkuntza-komunitate osoaren parte hartzea sustatuko dute, eta antolaketa formala eta ez-formala uztartzea bultzatuko dute.

4.– Udal hezkuntza-kontseiluei kontsulta egingo zaie jarduera eta eduki hauei buruz:

- a) Hezkuntza-premiak identifikatzea, eskaintza banatzea eta ikasleak eskolatzeko irizpideak zehaztea, hiri-plangintzatik eratorritakoak barne.
- b) Berriazko hezkuntza-laguntzaren premia duten ikasleen eskolatzeko egokia eta orekatua bermatzeko behar diren jarduketak eta neurriak, arrazoi sozioekonomikoek edo bestelakoek sorturiko ikasle-segregazioa saihesteko.
- c) Ikastetxeen funtzionamenduari eragiten dioten udal-jarduketak.
- d) Udalerrria esparru duten hezkuntza-patronatu, -partzuergo eta -erakundeak eratzea.
- e) Erregelamendu bidez aurreikusitako gainerakoak.

IV. kapitulua.– Hezkuntza-komunitatea.

1. atala: Hezkuntza-komunitatea. Arau orokorrak.

60. artikulua.– Hezkuntza-komunitatea.

1.– Hezkuntza-komunitatea ikastetxe bakoitzaren hezkuntza-proiektua prestatzeko eta eztabaidatzeko prozesuan esku hartzen duten pertsona eta erakunde guztiek osatzen dute, eta, hala badagokio, haren funtzionamenduan modu aktiboan parte hartzen dutenek, lege honetan eta berau garatzen duten arauetan ezarritako organoen bitartez. Ikastetxeak bereziki hartuko du kontuan jarduteko ingurune sozial, ekonomiko eta instituzionala, hezkuntza-komunitatearen osagaia den aldetik.

2.– Hauek dira ikastetxeko hezkuntza-komunitatea edo eskola-komunitatea osatzen dutenak: ikasleak, gurasoak edo tutoreak, irakasleak, baita ikastetxeko irakaskuntza-prozesuan parte hartzen duten hezkuntza-arretako beste profesionalak ere, administrazioak eta zerbitzuetako langileak, udal-ordezkarikari politikoak eta, itunpeko ikastetxeetan eta ikastetxe pribatuetan, haien titulartasunaren ordezkaririk.

2. atala: Hezkuntza-komunitateko eragileak.

61. artikulua.– Ikasleak.

1.– Ikasleak dira Euskal Hezkuntza Sistemaren zerbitzu eta prestazioen protagonistak eta hartzaile nagusiak.

2.– Erregelamendu-garapenean eta ikastetxeen barne-erregelamenduetan edo antolakuntza- eta funtzionamendu-erregelamenduetan jasotako eskubide eta betebeharrak dituzte ikasleek.

3.– Ikasleek, halaber, indarrean dagoen legedian eta haren erregelamendu-garapenean, edota ikastetxearen barne-arauetan, aitortzen diren partaidetza- eta ordezkari-tresnak dituzte eskura.

4.– Era berean, ikasleen elkarrekin eratzeko eskubidea izango dute, indarrean dagoen araudian ezarritako baldintzetan.

5.– Ikasleen parte hartzea eta elkartzeko eskubidea bigarren hezkuntzatik edo haren parekotzat jotzen den etapa edo ziklotik aurrera sustatuko da bereziki.

62. artikulua.– Irakasleak.

1.– Irakasleen erantzukizun nagusia da ikasleen irakaskuntza-prozesua gidatzea eta haien ikaskuntza kudeatzea, haien konpetentziak behar bezala garatuz eta jakintzaren, egiten jakitearen eta lege honetan eta berau garatzen duten arauetan ezarritako balioen transmisioaren bidez, ikasleen izatea bera eta garapen pertsonala mailaz maila eraikitzeko eta haiengan elkarrekin bizitzeko zentzua indartzeko.

2.– Irakasleek, beren eginkizunak betetzean, irakaskuntza-autonomia eta -askatasuna dute, indarrean dagoen legediak eta ikastetxearen hezkuntza-proiektuak ezarritako esparruan eta mugen barruan.

63. artikulua.– Familiaren parte hartzea hezkuntza-komunitatean.

1.– Euskal Hezkuntza Sistemak ikasleak ahaldundu egin nahi ditu, beren ikaskuntzaren subjektu aktibo izan daitezen, familiei eta irakasleei gidaritza eta laguntza emanez, komunitatean ikasiz. Horrek lidergoen eta gobernantza-ereduen ikuspegi eraldatzailea dakar berekin, bai hezkuntza-prozesuaren barruan, bai eskola-antolamenduaren barruan, bai Euskal Hezkuntza Sistema osoan.

2.– Ikastetxe batean matrikulatutako ikasleen gurasoek edo legezko tutoreek eskubidea dute seme-alaben hezkuntza-bilakaerari buruzko informazioa jasotzeko. Helburu horri begira, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak beharrezko bitartekoak aurreikusi behar ditu ikastetxeek, irakasleek eta gainerako profesionalak familiei aholkularitza eta arreta egokia eman ahal diezaieten, bereziki bilera edo tutoretzen bidez, edo, baita ere, borondatez, bitarteko telematikoen bidez —sare sozialak barne—, baina betiere datu pertsonalen babesa zaintzen bada eta datu horien erabateko segurtasuna bermatzen duten sistemak badira. Horri buruzko edozein zalantza argitzeko edo kontsultatzeko, datuak babesteko ordezkariarengana jo beharko da.

3.– Gurasoek edo legezko tutoreek eskubide eta betebeharrak dituzte: seme-alaben heziketan aktiboki parte hartzeko eskubidea eta betebeharrak; eskola-komunitateko kide guztien arteko elkarbizitzan laguntzeko betebeharrak, betiere irakaskuntza-eginkizuna eta eginkizun hori gauzatzen duten profesionalak errespetatuz, eta ikastetxearen bizitzan parte hartzeko eskubidea, ikastetxeko eskola-kontseiluaren bitartez eta beren autonomia baliatuz ikastetxeek erabakitzen dituzten gainerako tresnen bitartez.

64. artikulua.– Administrazio eta zerbitzu eta langileak. Hezkuntza-erretako langileak.

1.– Administrazio eta zerbitzu eta langileak eta hezkuntza-erretako profesionalak aplikagarri den araudian ezarritakora egokituko dute beren jardura.

2.– Hezkuntza-erretako profesionalak eta administrazio eta zerbitzu eta langileak ikastetxearen bizitzan parte hartzeko eskubidea eta betebeharrak dute, indarrean dagoen araudian ezarritako baldintzetan, eta hezkuntza-proiektua errespetatu behar dute, eta, hala dagokionean, baita ikastetxearen izaera propioa ere.

3.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak ikastetxeetako administrazio eta zerbitzu eta langileen aurrerabide profesionala sustatuko du.

IV. TITULUA.– HIZKUNTZAK EUSKAL HEZKUNTZAN.

I. kapitulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren esparru eleaniztuna eta kulturartekoa.

65. artikulua.– Esparru eleaniztunaren ezaugarriak.

1.– Euskal Hezkuntza Sistema eleaniztuna da, euskararen inguruan artikulatua, eta bi hizkuntza ofizial eta atzerriko hizkuntza bat, gutxienez, ditu hezurduratzat.

2.– Legeak hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren alde egiten du, hizkuntza- eta kultura-kontzientzia zabala eta komunikazio-kompetentzia etengabe hobetzeko motibazioa sustatzeko. Era berean, derrigorrezko hezkuntza amaitzean, ikasle guztiek, familia-jatorria edozein dela ere, Euskadiko bi hizkuntza ofizialak eta atzerriko hizkuntza bat, gutxienez, ezagutzea ahalbidetzearen alde egiten du.

3.– Euskal Hezkuntza Sistema eleaniztuna izateak berekin dakar irakasleen eta ikasleen inplikazioa, hiru hizkuntzatan gutxienez komunikazio eraginkorrera bideratutako gaitasunak garatzeko, multimodalitateetik abiatuta.

4.– Ikastetxeek lekua egingo diete atzerriko jatorria duten ikasleen hizkuntza eta kulturei, elkarrekiko aitortza bultzatuko dute, aniztasunaren balio kulturala eta ekonomikoa nabarmenduko dute eta hezkuntza-inklusioa sustatuko dute.

5.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak euskararen erabilera indartuko du berariazko planen bidez, eskola-ekintzan hizkuntza horren ohiko erabilera normalizatzeko xedez. Helburu berarekin, arreta berezia eskainiko zaio euskal kultura ezagutzeari.

66. artikulua.– Hizkuntza ofizialak eta atzerriko hizkuntzak.

1. Curriculum-dekretuek hizkuntza horien ezagutza praktikoa eta nahikoa definitu beharko dute, baita hizkuntza horien irakaskuntza eraginkorra ere. Gutxienezko helburu gisa, kompetentzia-maila hauek finkatuko dituzte:

– Lehen Hezkuntza amaitzean, Europako Erreferentzia Marko Bateratuko B1 maila lortu beharko da bi hizkuntza ofizialetan.

– Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza amaitzean, Europako Erreferentzia Marko Bateratuko B2 maila lortu beharko da bi hizkuntza ofizialetan.

Ikasleen ardura beren gain duten irakasle-taldeek ebaluatuko dute gutxieneko helburu horiek betetzen diren.

2.– Gutxienez atzerriko hizkuntza baten irakaskuntza jaso behar da curriculumetan, ikasleek Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren amaieran behar besteko ezagutza lor dezaten eta egoera, testuinguru eta eremu pertsonal, sozial eta akademikoetan komunikazio egokia lortzen dela ziurta dadin. Horretarako, emaitzetan oinarritutako plan bat diseinatu ahal izateko gaikuntza-mailak finkatuko dira, helburu hauek lortu ahal izateko, betiere horrek ez badu oinarritzko legedia urratzen:

– Lehen Hezkuntza amaitzean, Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A2 azpimaila lortu beharko da.

– Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza amaitzean, Europako Erreferentzia Marko Bateratuko B1 azpimaila lortu beharko da.

Ikasleen ardura beren gain duten irakasle-taldeek ebaluatuko dute gutxieneko helburu horiek betetzen diren.

3.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak eta ikastetxeek beharrezko neurriak ezarriko dituzte finkatutako mailak lortzen direla bermatzeko, ingurune bakoitzeko abiapuntua eta ezaugarri soziolinguistikoak eta sozioekonomikoak kontuan hartuta. Hizkuntza ofizialei eta atzerriko hizkuntzei buruzko gutxieneko helburu horiek Euskal Hezkuntza Sistema osatzen duten ikastetxe guztietan aplikatuko dira.

4.– Araubide bereziko ikasketen curriculumek bermatu behar dute ikasleek kasuan kasuko irakaskuntzaren berezko hizkuntza-kompetentzia teknikoa eskuratzen dutela.

5.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak beharrezkoak diren ebaluazio-tresnak arautuko ditu, irakasle-taldeek berek baloratu ditzaten lortu diren emaitzak, halako moduan non ikasle guztiek lege honetan xedatutako hizkuntzen ezagutza-maila eskuratzen dutela bermatuko baita. Gainera, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak jarraipen-sistema eraginkor bat jarriko du abian, ebaluazioaren emaitzak hobetzeko eta ezarritako helburuak lortzeko.

II. kapitulua.– Hizkuntza-proiektuak Euskal Hezkuntza Sistematan.

67. artikulua.– Hizkuntza-proiektuak hezkuntza-sistematan.

1. Euskal Hezkuntza Sistema osatzen duten ikastetxeek, hezkuntza-proiektuaren osagai gisa, hizkuntza-proiektu propio bat egin behar dute, hizkuntzak ikastetxean nola tratatu behar diren zehazteko, helburua hartuta euskara ardatz nagusi izango duen sistema eleaniztuna, zeinean bi hizkuntza ofizialak eta atzerriko hizkuntza bat, gutxienez, ikaskuntza-hizkuntzatzat hartuko baitira.

2.– Ikastetxeko hizkuntza-proiektuak ikasleen hizkuntzen ikaskuntza, erabilera eta hizkuntzekiko jarrera positiboa planifikatu behar ditu, kontuan hartuta abiapuntua eta ingurune bakoitzaren ezaugarri soziolinguistiko eta sozioekonomikoak, horrela ikasleek

hezkuntza-etapa bakoitzaren amaieran eskatutako hizkuntza-maila eta beharrezko kompetentziak eskura ditzaten, lege honen 66. artikuluan ezarritako baldintzetan.

3.– Ikastetxeko hizkuntza-proiektuak ikaskuntza-prozesuan hizkuntzak irakasteko eta erabiltzeko irizpideak garatu behar ditu.

4.– Hezkuntza-administrazioak, tokian tokiko ikastetxearekin lankidetzan, ikastetxearen hizkuntza-proiektuaren jarraipena eta ebaluazioa egingo ditu, hobekuntza-prozesuak gauzatzeko.

5.– Euskararen irakaskuntzari dagokionez, hizkuntza-proiektuak curriculumaren eta ikastetxearen helburuak zehaztuko ditu. Gainera, euskararen ingurune-erabilera ziurtatzera bideratutako eskolaz kanpoko jardueren proposamenak jaso behar ditu.

68. artikulua.– Hizkuntzen tratamendu integrala eta integratua. Metodologiak.

1.– Curriculumak hizkuntzen tratamendu integratua eta integrala jasoko du, eta ikastetxearen hezkuntza-proiektuan txertatuta egon behar du, helburua izanik bi hizkuntza ofizialetan eta atzerriko hizkuntza batean, gutxienez, kompetentzia eleaniztuna lortzea, lege honen 66. artikuluan azaldutakoaren arabera.

2.– Komunikazio- eta hizkuntza-kompetentzia zeharkakotasunez landuko da curriculum-arloen testuinguruan.

3.– Hizkuntzaren alorrekoak ez diren irakasgaietako irakasleek ere erantzukizuna dute komunikazio- eta hizkuntza-kompetentzia garatzen laguntzeko.

4.– Hizkuntza-proiektuaren esparruan, ikastetxeek komunikazio-gaitasuna —batez ere euskararena— lantzeko helburuak planifikatuko eta finkatuko dituzte ikasgai guztietan.

69. artikulua.– Euskal Autonomia Erkidegotik kanpoko ikasleak. Atzerriko jatorria duten ikasleen hizkuntzak eta kulturak.

1.– Euskal Hezkuntza Sistemak tratamendu inklusibo eta egokia emango dio Euskal Autonomia Erkidegotik kanpoko familien kultura- eta hizkuntza-aniztasunari.

2.– Hezkuntza-administrazioak Euskal Autonomia Erkidegotik kanpoko ikasleentzako prestakuntza espezifikoa ekin beharko dio, baita hizkuntzen eta kulturen aniztasuna ikasgelan integratzeko neurriak hartzeari ere, atzeritar jatorriko ikasleentzat errespetuzkoa eta aberasgarria izan dadin.

III. kapitulua.– Irakasleak eta irakasle ez diren langileak.

70. artikulua.– Irakasleen hizkuntza-gaikuntza hobetzeko prestakuntza.

1.– Hezkuntza-administrazioak irakasleak prestatzeko eta hobetzeko plan bat egingo du, curriculumeko hizkuntzetan duten hizkuntza-kompetentzia hobetzeko.

2.– Irakasleek euskarako C1 maila eta ingeles-irakasleek ingeleseko C1 maila lortzeko prestakuntza sustatuko da.

3.– Prestakuntza-planak curriculum-hizkuntzen ezagutza ziurtatuko du, eta euskararekiko eta haren erabilerarekiko konpromisoa sustatuko du.

4.– Irakasleak euskara-kompetentzietan eta atzerriko hizkuntza batean —ahal dela, ingelesa— prestatzeak kalitatezko irakaskuntzaren beharrei erantzungo die.

71. artikulua.– Irakasleen prestakuntza hizkuntzen irakaskuntzan.

1.– Hezkuntza-administrazioak berriazko prestakuntza eskainiko du metodologiari, aplikazioari, curriculum-diseinuari eta diziplinarreko lanari dagokienez, hizkuntza-proiektuak sistema eleaniztun batean gauzatzeko, euskara ardatz nagusitzat hartuta.

2.– Atzerritar jatorriko ikasleei ikastetxeetan eta ikasgeletan abegi egiteko prestakuntza-programak garatuko ditu hezkuntza-administrazioak, eta, aldi berean, ikasgeletan integratuko ditu haien hizkuntzak eta kulturak, errespetutik abiatuta.

72. artikulua.– Irakasle ez diren langileen prestakuntza.

1.– Irakasle ez diren langileei prestakuntza emango zaie beren zereginak euskaraz egin ditzaten, kontuan hartuta ikastetxeko langile guztiak direla bertako hizkuntza-ekosistemaren parte.

IV. kapitulua.– Euskararen ingurune-erabilera.

73. artikulua.– Euskararen ingurune-erabilera eta gizartearen erantzukizun partekatua.

1.– Euskararen erabilera orokortzeak berekin dakar hezkuntza-komunitate osoaren erantzukidetasuna, honako hauek helburu:

a) Euskararen erabilera sustatzea. Funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeetan, euskara izan behar da, jeneralean, ikastetxean bertan garatzen diren jardueretarako eta kanpo-proiektuak jardueretako adierazpidea.

b) Euskararen irakaskuntzari eta erabilerari dagokienez, gizarte-kohesioa eta hezkuntza-jarraitutasuna lortzea. Funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeek inguruko erakunde eta entitateekin koordinatu behar dituzte beren jarduketak.

2.– Familiak seme-alaben garapen eleaniztunaren eginkizun guztietan inplikaturako dira, eta eginkizun horiek ikastetxearen hizkuntza-proiektuan jasoko dira.

3.– Hezkuntza-komunitateko eragileen, eskolaz kanpoko jardueren eta aisialdiaren arteko lankidetzak bultzatuko dira.

4.– Euskararekiko, eleaniztasunarekiko eta hizkuntzen arteko elkarbizitzarekiko jarrera positiboak sustatuko dira.

5.– Eusko Jaurlaritzak, halaber, elkarlanean jardungo du ikastetxeekin, kulturaren eta hizkuntzaren proiektuaren esparru zabalagoan, eta, bereziki Euskadirekin lotura historiko, linguistiko eta kulturalak dituzten lurraldeetan.

V. TITULUA.– BERRIKUNTZA, EBALUAZIOA ETA ETENGABEKO HOBETUNTZA.

I. kapitulua.– Hezkuntza-berrikuntza eta prospektiba.

74. artikulua.– Hezkuntza-berrikuntza.

1.– Kapitulu honen bidez, Legearen xedea da berrikuntza- eta ebaluazio-politika indartzea eta berritzea, ikasleen irakaskuntza eta ikaskuntza eraldatzeko prozesurako tresna gisa, bai eta Euskal Hezkuntza Sistema etengabe hobetzea ere.

2.– Berrikuntzaren helburua da Euskal Hezkuntza Sistemari ematea datozen hamarkadetako desafio teknologikoei, ingurumenekoei, sozialei eta ekonomikoei aurre egiteko behar dituen erresilientzia eta egokitzeko gaitasuna, batez ere irakaskuntzaren eta ikaskuntzaren agerpen guztietan duen aplikazioari dagokionez.

3.– Berrikuntza bereziki sustatuko da irakaskuntza-metodologiaren alorrean eta baliabide teknologikoen erabilera egokian, bai bakarkako irakaskuntzan eta ikaskuntzan, bai elkarlanekoan edo beste edozein modalitatetan. Halaber, ikastetxearen kudeaketan eta antolaketan ere, proba pilotuetatik abiatu eta, haien eraginkortasuna ebaluatu eta egiaztatu ondoren, orokorki aplikatu ahal izango dira.

4.– Hezkuntza-berrikuntza bideratuta dago hezkuntza-politika publikoen eremuan balio publikoa sortzera eta, horretarako, beharrezkoak ditu sormena, malgutasuna eta erakundeen bultzada, bai eta proba egokiak eta emaitzen egiaztapen enpirikoa ere.

5.– Ikastetxeen barrutik aktibatu behar da berrikuntza; ikastetxea eta irakasleak dira aldaketarako eragileak eta etengabeko hobekuntzaren sustatzaileak, une oro ikasleen kompetentziak hobetzea ardatz hartuta.

75. artikulua.– Berrikuntzarako eta etengabeko hobekuntzarako egiturak.

1.– Ikastetxeetan berrikuntza eta etengabeko hobekuntza bultzatzeko, Euskal Hezkuntza Sistemaren hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak ikastetxe publikoen antolaketaren eta kudeaketaren autonomia indartuko duten mekanismoak garatuko ditu, ikastetxeok eduki ditzaten autokudeatzeko benetako gaitasuna eta ingurune eta testuinguruarekiko lotura eta jarduerak eta proiektuak malgutasunez, arintasunez, fidagarritasunez eta efizientziaz garatzeko gaitasuna.

2.– Hezkuntza-komunitatearen garrantzia kontuan hartuko da. Berrikuntza ikastetxetik harago garatu behar da, baliozkotutako esperientzia eta berrikuntzen trukeak adimen kolektiboa piztuko duten hezkuntza-sareetan parte hartuz, non parte-hartzaile guztien prestakuntza, etengabeko hobekuntza eta konpromisoa bultzatzen diren.

3.– Irakasleak berrikuntzaren eragile izango dira ikastetxeetan. Horretarako, irakasleak gogoetatsuak izatea sustatuko da, hau da, beren jardunaren eta ingurunearen inpaktuaren jakitunak, ikertzaileak, berrikuntzaren eta gizarte-aldaketaren sustatzaileak, bideratzaileak, ezagutza tekniko sendokoak eta adituak arlo pedagogiko, didaktiko zein epistemologiko eta diziplinartekoan.

76. artikulua.– Prospektiba.

1.– Hezkuntza-esparruko prospekzio-jardueraren helburua da etorkizuneko azterketa egokiak izatea Euskal Hezkuntza Sistemaren bilakaera-joerei buruz eta, informazio eta datu horietatik abiatuta, bide-orri fidagarri bat ateratzea, hezkuntza-sektorea eraldatzeko politikak desafio berrietara egokitzeko.

2.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak prospektiba-azterlanak eta -analisiak bultzatuko ditu, plangintza estrategikoa eta operatiboa prestatu eta diseinatzearen esparruan, arduradun publikoei eta funtzionarioei joera-ildoak eskuratzeko, Euskal Hezkuntza Sistema eraldatzen eta haren ingurunean sor daitekeen testuinguru eta erronka berrietara egokitzen laguntzeko.

3.– Prospektiba-azterketak eta -ikerketak gai hauetara bideratuko dira, besteak beste: teknologia disruptiboek hezkuntza-sisteman duten inpaktua neurtzea; irakasle profesional, laguntzako langile eta administrazio eta zerbitzuetako langileen profil berriak zehaztea; hezkuntza-konpetentziak eta zerbitzu-zorroa definitzea, herritarren eskariaren bilakaeraren arabera; irakasleen belaunaldi-erreleboa bideratzea; EAEko gizartearen bilakaera demografikoa eta unean uneko eskariaren araberako hezkuntza-eskaintza neurtzea, eta hezkuntza-sistema eta irakaskuntza-metodologiak digitalizaziora, garapen jasangarrira eta klima aldaketara egokitzea.

4.– Prospektibaren arloko jardueren xedea da, halaber, ekintza zehatzak bultzatzea aldaketaren kudeaketari eta ikastetxeen lidergo betearazleari begira, batez ere zuzendaritza-egitura horietan erantzukizun handiena dutenei dagokienez.

5.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak gauzatuko ditu prospektiba-jarduerak, eta, bereziki, Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako EAEko Institutuak, baita ikastetxeek eta, hala badagokio, Euskadiko Eskola Kontseiluak ere. Eragile instituzional horiek guztiek, batera edo banaka, prospektiba-azterlanak eta -analisiak sustatu ahal izango dituzte, eta horiek modu koordinatuan garatuko dira betiere, hezkuntzaren esparruan eskumena duen sailaren gidaritzapean, beharrezkoak diren kolaborazioekin batera.

II. kapitulua.– Euskal Hezkuntza Sistema ebaluatzea eta hobetzea.

77. artikulua.– Ebaluazioa Euskal Hezkuntza Sistematan.

1.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak eta ikastetxeek hezkuntza-politika publikoak eta horien kudeaketa-emaitzak ebaluatzeko sistemen arabera gauzatuko dituzte beren eskumenak lege honetan eta indarrean dagoen legedian ezarritakoaren esparruan, eta, besteak beste, eremu hauetan proiektatu ahal izango dira:

- a) Ikasleen ebaluazioa.
- b) Zuzendaritzako kideen, irakasleen eta laguntzako profesionalen eta administrazioeko eta zerbitzuetako langileen jarduna.
- c) Hezkuntzaren alorreko gobernantza-sistemako organoak.
- d) Inbertsioak, mota guztietako baliabideak, programak eta hezkuntza-proiektuak.
- e) Plan estrategikoak eta, halakorik badago, ikastetxeekin egindako programa-kontratuak.
- f) Hezkuntza, zentzurik zabalenean hartuta, aplikatzeari dagokion beste edozein eremu.

2.– Euskal Hezkuntza Sistemak ebaluazio integrala indartuko du, eta tresna hori eragileen eta ikastetxeen prozedura eta jarduera guztiei aplikatuko die, adostutako adierazle neurgarrien eta gure inguruko herrialdeetakoekin homologagarriak direnen esparruan.

3.– Ebaluazio-prozesuen funtsezko helburua da hezkuntza-sistemaren efizientzian eta etengabeko hobekuntzan laguntzea, baita ekitate eta bikaintasunean ere, kasu bakoitzean identifikatzen diren ahulguneak eta aurrerapen-bideak identifikatuz, eta hobekuntza-proposamen eta -gomendioen formulazioa zehaztuz. Proposamen eta gomendio horiek datu objektiboetan oinarrituta egongo dira, eta ereduaren efikazia eta efizientzia garatzearen eta

areagotzearen alde egingo dute, hezkuntza-komunitatearen eta, bereziki, ikasleen mesedetan, haiek baitira Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoaren hartzaile nagusiak.

4.– Ebaluazio-prozesuek, halaber, informazio eguneratua eta etengabea eman behar dute Euskal Hezkuntza Sistemak helburu orokorrak zein neurritan lortu dituen jakiteko eta, zehazki, ikastetxeen betetze-mailari buruz, ikastetxeak hezkuntzaren arloko eskumena duen sailarekin izenpetutako plan estrategikotik eta, halakorik badago, programa-kontratutik abiatuta.

5.– Era berean, kudeaketaren gardentasuna areagotzera eta ikastetxearen emaitzak zehaztera bideratuko dira ebaluazio-prozesuak, bereziki kontuak emateari begira, bai zuzendaritzako langileen eta zuzendaritza-taldeko kideen aldetik, baita beren eginkizunak betetzen ari diren langile guztien aldetik ere.

6.– Ebaluazioaren helburua izango da, halaber, hezkuntza-sistemaren egungo arazoak identifikatzea, eta azterketa eta analisi prospektiboak sustatuko dira hezkuntza-administrazioaren etorkizuneko beharrei antzemateko eta hezkuntza-sistemaren etorkizuneko erronkei aurre egiteko beharrezkoak diren aldaketei edo eraldaketei ekiteko neurri egokiak abian jartzeko, bereziki disruptibotasun handiko erronkei eta ziurgabetasun edo aldakortasun handiko egoeretatik eratorritakoei aurre egitek

78. artikulua.– Ebaluazioaren printzipioak.

Titulu honetan araututako ebaluazioak printzipio hauek beteko ditu:

- a) Objektibotasuna, emaitzen azterketari eta garrantziari dagokienez.
- b) Prozesuen eta emaitzen zorrotasuna, sinesgarritasuna eta baliagarritasuna.
- c) Diskriminaziorik ez egitea generoa, jatorri etnikoa, gizarte-jatorria, ingurune sozioekonomikoa edo beste edozein kontsiderazio indibidual edo pertsonal dela-eta.
- d) Informazio eguneratuaren erabilera erreserbatua, datu pertsonalen babesaren arloan aplikagarria den araudia erabat errespetatuz, bereziki kontuan hartuta 2016/679 (EB) Erregelamendua, apirilaren 16koa, datu pertsonalen tratamenduari dagokionez pertsona fisikoen babesari eta datu horien zirkulazio askeari buruzko arauak ezartzen dituen, Datuak babesteko Erregelamendu orokorra, eta 3/2018 Lege Organikoa, abenduaren 5koa, Datu Pertsonalak Babestekoa eta Eskubide Digitalak Bermatzekoa.
- e) Gardentasunez jokatzeko jardueren eta emaitzen ekintzan eta informazio publikoan, kontuan hartuta aplikatu beharreko legedian ezarritako araubide juridikoa eta mugak.
- f) Ebaluazioaren eraginpeko sektore guztien parte hartzea.
- g) Ebaluazioa konfiguratzea, erakundea eta norbera hobetzeko eta kontuak emateko beharrezkoa den tresna gisa.

79. artikulua.– Hezkuntza-ebaluazioko prozesuen eremuak.

1.– Euskal Hezkuntza Sistemako eremu guztietara hedatuko da ebaluazioa, eta, bereziki, ikastetxe guztietara, edozein dela ere haien izaera edo titulartasuna.

2.-Funts publikoen bitartez finantzatutako ikastetxe, jarduera eta zerbitzuek lege honetan ezartzen diren ebaluazio-modalitate guztiak garatu beharko dituzte, edo lege honen erregelamendu bidezko garapenean zehazten edo aurreikusten direnak.

3.– Erregelamendu bidez ezartzen denaren arabera, ebaluazio integraleko ebaluazio-sistema bat arautuko da, prestakuntzara eta berrikuntzara bideratua, ebaluazioaren ikuspegi integrala garatuko duena, kontuan hartuta ebaluazio hori prozesu konplexua eta faktore anitzekoa dela, barne hartzen dituena ikasleak, irakasleak, curriculumak, zuzendaritzak, ikastetxea, familiak, hezkuntza-komunitatea eta -sistema, eta autoebaluazioaren eta kanpo-ebaluazioen arteko osagarritasuna bilatu behar duela.

4.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak hezkuntza-sistema osoaren ebaluazio orokorrak bultzatuko ditu aldian-aldian; ez dira eremu horretan sartuko ez unibertsitate-sistema, ezta araubide bereziko ikasketak ere, kasu horietan guztietan ebaluazio bereziak egingo baitira.

5.– Ikasleen emaitzei buruzko ebaluazioetan kontuan hartu beharko dira kasuan kasuko testuinguruak —bereziki gizarte- eta hezkuntza-zaugarritasuneko eremuei eta familien eta ikasleen egoera sozioekonomiko eta kulturei dagozkienak—, baita kasu bakoitzean zehazten diren erreferentziazko beste aldagai batzuk ere. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak kontuan hartuko ditu inguruabar horiek ebaluazio-planak betearazterakoan.

6.– Ebaluazioa batez ere eremu hauetan gauzatuko da, besteak beste:

- a) Ikasleek curriculumaren arlo guztietan izandako aurrerapenak kontuan hartzen dituen hezkuntza-errendimenduaren ebaluazioa, oinarriko kompetentzien eskuratze-maila barne, hezkuntza-sistemako etapa eta ikasturte guztietan egiaztatua. Gainera, lege honetan aurreikusitako helburuen eta formen arabera eskuratutako komunikazio- eta hizkuntza-kompetentziak ere ebaluatuko dira.
- b) Irakaskuntza-eginkizunaren ebaluazioa, aukera emango duena eginkizun hori hobetzeko arloak identifikatzeko eta hezkuntza-etapa bakoitzaren eskakizunetara egokitzeko prozesurako behar diren neurriak programatzeko, batez ere prestakuntzari eta lanbide-garapenari dagokienez.
- c) Zuzendaritza-eginkizunaren eta ikuskapen-eginkizunaren ebaluazioa; haien zereginen betetze-mailari eta kudeaketa-prozesuen emaitzei buruzko ebaluazioa ere egingo da.
- d) Ikastetxeen ebaluazioa, hezkuntza-ikuspegi pedagogikotik eta ikastetxearen funtzionamendu, antolamendu- eta kudeaketa-alderdiei erreparatuz, batez ere giza baliabideen, administrazio-prozesuen eta kudeaketa ekonomiko-finantzarioaren eta teknologikoaren kudeaketaren alorrean.

7.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak berariazko planak ezarriko ditu irakaskuntza-eginkizuna eta zuzendaritza-eginkizuna ebaluatzeko. Erregelamendu bidez arautuko dira aurreko apartatuko b) letratik d) letrara bitartean adierazitako ebaluazioei aplikatu beharreko sistemak, ebaluazio-prozesu horien modalitateak eta aldiak zehaztuta, baita haien ondorioak ere.

80. artikulua.– Ebaluazioaren helburuak.

Hauek dira Euskal Hezkuntza Sistema, berezko esparru integrala den aldetik, etengabe hobetzeko ebaluazioaren helburuak:

- a) Ebaluazioa planteatzea, batetik, prestakuntza-tresna gisa, eta, bestetik, berrikuntzarako eta hobekuntzarako tresna gisa, bai zuzendaritza-kudeaketan, irakaskuntza-eginkizunean eta ikaskuntzaren kudeaketan, bai, hala badagokio, ikasleen garapen eta hazkunde pertsonalean, eta betiere hezkuntzaren kalitatea, bikaintasuna, kohesioa eta ekitatea indartuz.
- b) Hezkuntza-baliabideen kudeaketa efizientea lortzea.
- c) Autoebaluazio-sistemen eta kanpo-ebaluazioen arteko osagarritasuna bilatzea, azken horiei lehentasuna emanez beti ikastetxearen eremua gainditzen duten ebaluazio orokorreko prozesuetan.
- d) Hezkuntza-politikak diseinatzeko eta gauzatzeko norabidea finkatzea, ebaluazioa, ikerketa eta hobekuntza-proposamenak lehenetsiz eremu guztietan.
- e) Ebaluazio-prozedura eta -tresna propioak abian jartzen laguntzea, koherentziaz jokatuta Euskal Hezkuntza Sistemaren berezitasunekin eta ikastetxe jakin batzuetan aldi berean egon daitezkeen testuinguru edo egoera ezohikoekin.
- f) Ebaluazio-prozesuan gardentasuna eta parte hartzea bermatzea, baita kontuak ematea ere.
- g) Hezkuntza-sistemaren moldagarritasuna eta etengabeko eraldaketa bideragarri egitea, edozein ebaluazio-prozesuren ondorioz gomendioak eta proposamenak eginez.
- h) Euskal Hezkuntza Sistema homologatzea Europako inguruneko eta demokrazia garatuetako esperientzia aurreratuenekin eta, bereziki, hezkuntza-sistemetan emaitza onenak dituzten herrialdeekin.
- i) Hezkuntza-administrazioak ikastetxeetan ezarritako helburuen betetze-mailari buruzko informazioa eskaintzea, eta emaitza eta hobekuntza horiek Europar Batasunak finkatutako helburuekin lerrokatzea.

81. artikulua.– Ebaluazioa eta ikastetxeak. Kontuak ematea.

1.– Ikastetxeen ebaluazioa jarduera publiko bat da, kontuak emateko prozeduratik bereizia eta haren aurretik egiten dena; organo eskudunek gauzatzen dute, batez ere zuzendaritza-organoez edo, bestela, ebaluazio hori esleituta daukaten organoez, betiere erregelamendu bidez zehazten diren prozeduren arabera.

2.– Kontu-ematea, oro har, ebaluatutako subjektu ez den organo edo erakunde bidez egingo da. Fiskalizazioaren xede den organoak edo entitateak berak kontuak emateko sistemak salbuespenekoak dira, eta soilik onartzen dira baldin eta sustatzen duenaren gardentasun aktiboa hobetzea badute helburu, eta datu fidagarriak eta enpirikoki egiaztatutako eskaini behar dituzte beti modu objektiboan.

3.– Ikastetxeetako kontuak emateko prozesuetan, bereziki kontuan hartuko da ikastetxe zuzendaritzak eta hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak sinatutako programa-kontratua, halakorik badago, behin eskola-kontseiluak onartuta. Kontratu horretan, sailaren plan estrategikoarekin bat etorritik, epe jakin batean lortu beharreko helburuak eta xedek zehazten dira; kudeaketa-adierazleak finkatzen dira, eta, horrez gain, denbora-esparrua ezartzen da, alde batetik, eta hasieran finkaturiko helburuekin bat etorri ezean ebaluazioak zer ondorio ekar ditzakeen azaltzen da, bestetik.

III. kapitulua.– Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Institutua.

82. artikulua.– Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Institutua. Izaera eta adskripzioa.

1.– Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako EAEko Institutuaren helburua da Euskal Hezkuntza Sistemaren kalitatea etengabe hobetzen laguntzea, hezkuntza-ebaluazioko, -ikerketako eta -prospekzioko prozesuak bultzatuz eta garatuz, bai eta hezkuntza-adierazleen euskal sistema etengabe eguneratuz ere, hezkuntza-administrazioak, ikastetxeek eta, oro har, hezkuntza-komunitateak eskura izan ditzaten informazioa, datuak, analisiak eta jarduteko proposamen egiaztatuak eta fidagarriak.

2.– Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako EAEko Institutua organo tekniko bat da, zeina arduratzen baita Euskal Autonomia Erkidegoko ikastetxeekin lotutako kanpoko ebaluazio propioaz, Estatukoaz eta nazioartekoaz eta hezkuntza-ikerketaz eta -prospekzioaz.

3.– Institutuaren eginkizuna hezkuntza-ebaluazio, -ikerketa eta -prospekziarako zerbitzua eskaintzea da, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-sistema osoaren jarduera-eremuan, eta organikoki hezkuntzaren arloko eskumena duen sailari atxikita dago, eta organikoki eta funtzionalki haren mende garatzen ditu bere eginkizunak.

83. artikulua.- Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Institutuaren eginkizunak.

Lege honetan ezarritako xede, eremu eta printzipioen arabera, hauek dira Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Institutuaren eginkizunak:

- a) Euskal Hezkuntza Sistema ebaluatzeko agintzen zaizkion proiektu guztiak diseinatzea eta garatzea, bereziki ebaluazio-diagnostikoak, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak egokitzen jotzen dituen programak eta Estatuko eta nazioarteko ebaluazioak, haiek erregulatzen dituzten araudiei jarraituz.
- b) Hezkuntza-adierazleen EAEko sistema diseinatzea eta etengabe eguneratuta edukitzea, bai eta adierazleak garatzeko eginkizuna duten erakunde eta entitateekin lankidetzan aritzea ere.
- c) Euskal Hezkuntza Sistema hobetzen lagundu dezaketen hezkuntza-ikerketa eta -esperientzia guztiak ezagutzea, aztertzea eta zabaltzea, Euskal Hezkuntza Sistemarako beharrezkotzat jotzen diren ikerketa-proiektuak diseinatuz, sustatuz eta, hala balegokio, garatuz, bereziki Euskal Hezkuntza Sistemaren alderdi estrategikoei dagokienez.
- d) Hezkuntza-prospektibak prestatzea, hezkuntzaren alorreko eskumenak dituen sailari erabakiak hartzen laguntzeko, etorkizuneko beharizanen arabera erantzuna emate aldera, baita Hezkuntza Sistemaren beraren helburuetara hobekien egokitzen diren hezkuntza-joerak eta estrategiak aurkitzeko ere.
- e) Euskadiko irakaskuntzaren egoerari buruzko azterketen eta diagnostikoen berri jendaurrean ematea, gardentasun-printzipioaren arabera.

84. artikulua.– Ebaluazio- eta prospekzio-jarduerako lankidetzak.

1.– Ebaluazio-eginkizunak betetzean, Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Institutuak lankidetzak sustatuko du hezkuntzaren arloko eskumena duen sailarekin, toki-administrazioekin, hala badagokio, ikastetxeetako eta hezkuntza-zerbitzuetako gobernu-organoeekin eta irakasleekin eta, era berean, ikasleen familiekin.

3.– Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Institutuak lankidetzak hitzarmenak sustatu ditzake unibertsitateekin eta enpresa, erakunde eta entitate espezializatuekin.

85. artikulua.– Jokabide profesionalaren kodea.

Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak jokabide-kode bat onartuko du, organoaren zuzendaritzak proposatuta. Kode horretan zehaztuko dira Institutuaren printzipio eta jardun-arauak, eta ebaluazio- eta prospekzio-jardueran esku hartzen duten pertsona, organo eta erakunde guztiak. Jokabide-kodea aplikatuko zaie, halaber, jarduera horretan kontratazio publiko edo azpikontratazioaren modalitateen bidez edo administrazio-hitzarmenen bidez parte hartzen duten adituei eta profesionalei.

IV. kapitulua.– Hezkuntza Sistemaren ikuskaritza.

86. artikulua.– Euskal Hezkuntza Sistemaren ikuskaritza.

1.– Euskal Hezkuntza Sistemaren ikuskaritza hezkuntzaren arloko eskumena duen sailaren bitartez egingo dute zeregin horretarako gaituta dauden eta Hezkuntzako Ikuskariaren Kidegoko funtzionario direnek, lege honek eta beronen erregelamenduaren bidezko garapenak ezartzen dituzten baldintzetan.

2.– Hezkuntza Sistemaren ikuskaritzak gatazkak konpontzeko prozesuan gainbegiratze, ebaluazio, aholkularitza eta bitartekaritzako oinarritzako funtzioak beteko ditu. Eginkizunen artean ditu, era berean, hezkuntza-proiektuak garatzean ikastetxeen lankide izatea eta haiei laguntzea, autoebaluazio-prozesuak bultzatzea, kanpo-ebaluazioko prozesuetan parte hartzea eta hezkuntza-erantzuna hobetzera bideratutako hobekuntza-proposamenak egitea, lege honetan eta beroni buruzko erregelamendu-garapenean zehaztutakoak ahaztu gabe.

3.– Hezkuntza-ikuskaritzaren jarduera unibertsitateaz kanpoko Euskal Hezkuntza Sistema osoan proiektatzen da, eta helburu nagusi du Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoaren prestazioen kalitatea hobetzea, baita araudia eta hezkuntza-komunitate osoaren eskubideak eta betebeharrak betetzen direla bermatzea ere.

V. kapitulua.– Hezkuntzarako laguntza-zerbitzuak.

87. artikulua.– Hezkuntzarako laguntza-zerbitzuak. Ezaugarri orokorrak.

1.– Hezkuntzarako laguntza-zerbitzuak hezkuntza-sistemaren berezko tresnak dira, eta haien helburu nagusia da prestakuntza, aholkularitza eta laguntza ematea ikastetxeen

irakaskuntzan eta lidergoan, baita hezkuntza-ikerketan eta -berrikuntza ere, hezkuntzaren kalitatea eraldatzen eta hobetzen laguntzeko.

2.– Horretarako, hezkuntzarako laguntza-zerbitzu horien eginkizun nagusia ikaskuntza eta digitalizazio aurreratua indartzea izango da, eta beren gain hartuko dute hezkuntzaren etapa guztietako antolaketan, metodologietan, tresnetan, pertsonengan eta hezkuntza-taldeetan proiektatzen diren kudeaketa-eredu aurreratuei buruzko ezagutza transferitzeko eginkizuna, eta ikastetxe guztien beharretara eta errealtateetara egokituko dira, bai funts publikoen bitartez finantzatuenera, bai finantzaketa pribatu hutsezkoenera.

3.– Laguntza-zerbitzuen jarduera-esparrua ikastetxe guztietara hedatzen da, baina lehenasuna ematen diete, eskura dituzten baliabideen arabera, funts publikoen bitartez finantzatueto ikastetxeei. Haien eginkizun nagusia da, halaber, hezkuntza-inklusioa sustatzea eta laguntza ematea, horrela bermatu dadin ezen ikastetxeetako aniztasunari ematen zaion erantzunak ikasle guztientzako kalitateko hezkuntza segurtatuko duela, ikasleen bizitzarako kompetentziak garapen-maila gorenera iristeko, edozein direla ere haien inguruabar pertsonalak.

4.– Hezkuntzarako laguntza-zerbitzuen oinarritzko egiturak eta funtzionamendua Eusko Jaurlaritzaren erregelamendu bidezko garapenaren bidez arautzen dira.

88. artikulua.– Laguntza-zerbitzuen oinarritzko eginkizunak eta aplikazio-eremua.

1.– Laguntza-zerbitzuek eginkizun hauek betetzen dituzte:

a) Ikastetxeen beharrak asetzeko ekintzak gauzatzea, eta laguntza, orientazioa eta aholkularitza ematea proiektu eta programa didaktikoak betetzean eta, hala badagokio, hezkuntza-erreforma eta -programa propioak edo Administrazioak proposatutakoak ezartzean.

b) Prestakuntzako eta berrikuntzako planak eta proiektuak egiten laguntzea, ebaluazio-eremu guztietako ikastetxeen eskakizunei erantzunez eta emaitzak kontuan hartuta.

c) Prestakuntza eta aholkularitza eskaintzea eta ematea ikuspegi pedagogiko berritzaile batez, ikastetxe bakoitzaren prestakuntza-beharrak hautemanda, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

d) Irakaskuntza-esperientzien trukeak sustatzea eta jardunbide egokiak identifikatzea eta zabaltzea, sinergiak sortzen dituzten sareko proiektuak antolatuz.

e) Ikastetxeetako prozesu hauek etengabe garatzea eta haietan sakontzea: ikastetxeen digitalizazioa; irakasleek informazioaren eta komunikazioen teknologietan jasotzen duten prestakuntza, arreta berezia jarriz teknologia disruptiboetan, eta irakaskuntza-metodologiak euskarri izango diren material digitalen prestakuntza.

f) Hizkuntzen irakaskuntzan prestakuntza- eta hobekuntza-planak bultzatzea.

g) Eskola inklusiboaren garapena sustatzea, ikasle guztien partaidetza- eta ikaskuntza-prozesu gisa, eta, horretarako, aldaketak bultzatzea zenbait eremutan: kulturetan, aniztasunaren gainean hitz egiteko eta pentsatzeko moduetan, eta eskolako hezkuntza-politikan eta -praktikan.

h) Ikastetxeei aholkularitza ematea ikasteko eta parte hartzeko oztopoak identifikatzeko eta kentzeko prozesuetan, ikasle guztien garapen integrala berma dezaten, haien garapen kompetentzial, emozional eta sozial osoa kontuan hartuta.

i) Ikastetxeei aholkularitza eta lankidetzaren ematea irakaskuntza-maila ez-unibertsitarioetako irakasleen prestakuntzan, proiektu inklusiboak garatzeko, ikastetxe bakoitzak bere bidea egin behar baitu inklusioa erdiesteko.

j) Irakasleei eta inklusioan laguntzen duten profesional ez-irakasleei prestakuntza eta aholkularitza ematea haien zereginetan, lanean diharduten ikastetxeetako irakasle-taldearekin lankidetzan.

k) Erregelamendu bidez zehazten diren gainerako eginkizunak.

VI. kapitulua.– Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua.

89. artikulua.– Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutuaren sorrera, izaera eta helburuak.

1.– Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua sortzen da, autonomia funtzionala duen organo gisa, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailari atxikita.

2.– Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutuaren egiteko nagusia da hizkuntza-metodologiak lantzea eta irakasleak prestatzea, haien jarrera, aurrerapena eta hizkuntza-inplikazioa indartzeko, hezkuntza-sistemak testuinguru bakoitzean dituen eskakizunen arabera. Horretarako, Institutuak bere gain hartuko ditu hezkuntzaren arloko eskumena duen saileko Euskara Zerbitzuak sortu zenetik bete dituen eginkizunak.

3.– Eusko Jaurlaritzak dekretu bidez zehaztuko ditu Euskararen Ikaskuntzarako Institutuaren osaera eta eginkizunak, lege honetan ezarritakoaren arabera, eta bere Antolakuntza eta Jarduera Araudia onartzeko ahalmena aurreikusiko du, erregelamendu bidez xedatuko denaren esparruan.

4.– Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua euskararen erabilera aktiboa sustatzeko sortzen da, honako eremu hauetan gutxienez:

a) Irakasleak hizkuntza eta metodologiaren alorrean gaitzea, euskal kultura transmititzeko gaikuntza barne.

b) Euskal Hezkuntza Sistemaren hizkuntza-ziurtapenaren alorreko beharrak aztertzea eta haiei buruzko proposamenak egitea eta ezartzea.

c) Euskal curriculum lantzea eta eskola-materialaren ekoizpena antolatzea.

d) Eskola-eremuan hizkuntza-erabilera dinamizatzea (normalizazio-planak, jarduerak sustatzea, berrikuntza, ikerketa, dibulgazioa eta diseinu bereziko programak).

e) Lege honen erregelamendu bidezko garapenean jasotzen diren gainerakoak.

VII. kapitulua.– Lankidetzeta-prestakuntza berri baterantz. Irakasleen hasierako prestakuntza eta etengabeko prestakuntza. Laguntzako langileak.

90. artikulua.- Irakasleen hasierako prestakuntza.

1. Irakasleen hasierako prestakuntza hezkuntza-sistemaren antolamendu orokorrak eskatzen dituen titulazio- eta kualifikazio-beharretara egokituko da.

2. Hasierako prestakuntzak barne hartu behar ditu bai ezagutzak bereganatzea, bai irakasleen artean gaitasun eta jarrera profesional egokiak garatzea ere, irakaskuntza- eta ikaskuntza-prozesuetan eta ikasleen garapenean irakasleoi laguntzeko.

3. Hasierako prestakuntzako ikasketa-planek, prestakuntza zientifikoaz gain, honako hauek ere bermatuko dituzte: alderdi psikopedagogiko eta didaktikoetan beharrezkoak diren konpetentziak eskuratzea, bi hizkuntza ofizialak menderatzea, atzerriko hizkuntza bat jakitea, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak menderatzea, irakaskuntzako talde-lana, eta irakaskuntzan lan egiteko trebetasun sozial eta tutorial egokiak izatea.

4. Irakasleen hasierako prestakuntzako praktika-fasea hezkuntza-administrazioak aldeztutako aurretik egiaztatutako ikastetxeetan egingo da.

5. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak hitzarmenak sinatu ahal izango ditu unibertsitateekin, irakasleen hasierako prestakuntza hobetzeko eta prestakuntza horren kalitatea bermatzeko, Europako goi-mailako hezkuntzaren esparruan.

91. artikulua.– Irakasleen prestakuntza jarraitua ikastetxeetan.

1.– Ikastetxeetako irakasleek beren konpetentzia profesionalak garatu behar dituzte, eta hezkuntza-testuingurura etengabe egokitu, prestakuntza jarraituko programen bidez, sareko lana eta jarduera eta esperientzia egokien trukean oinarritutako elkarlaneko ikaskuntza sustatuz, eta, horrez gain, beren garapen profesionalaren eta bizialdi osoko ikaskuntzaren bultzatzaile izango dira.

2.– Prestakuntza jarraituko programen helburua da irakasleen ezagutzak, trebetasunak eta metodologia egokitzea zientzia eta didaktika espezifikoen bilakaerara.

3.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak arduraz zainduko du, bere erantzukizunen esparruan, irakasleek beren jarduera profesionalean behar dituzten baliabideak dituztela eskura, ikasleen prestakuntzan eta garapenean emaitza onenak lortzeko. Horretarako, programa egonkor eta jarraituak garatuko dira. Programa horietan parte hartzea nahitaezkoa izan daiteke, eta irakasleen ardura da horietan parte hartzea eta baliabide horiek behar bezala aprobetxatzea.

4.– Era berean, irakaskuntza-jarduera hobetearren, ikerketa- eta berrikuntza-programak sustatu behar dira, batez ere elkarlanerako jardunbidean eta jarduera egokiak zabalduko dituzten eta ezagutza eta esperientzia arrakastatsuak partekatuko dituzten sare profesionalen sorreran proiektatzen direnak, eta halaber bultzatu behar dira ikaskuntza-komunitateak eta prestakuntza sustatuko duten beste egitura batzuk ere, bai eta autoebaluazioa zabaldu ere.

5.– Irakasleek etengabe egokitu beharko dituzte beren ezagutzak eta trebetasunak une bakoitzeko erronka eta eskakizunetara eta, bereziki, teknologia disruptiboaren bilakaerara eta atzerriko hizkuntzetan duten trebetasunen garapenera, irakasleek prestakuntza egokia jaso

ahal izan dezaten eta eremu horietan dituzten konpetentzia eta ahalmen akademikoak ahalik eta gehien gara ditzaten.

6.– Irakasleek, gainera, eskubidea izango dute lanbide-sustapenerako, beharrezko prestakuntza jasotzeko eta ezagutzak eta trebetasunak irakaskuntza-metodologia berrien erronketara egokitzeko beharrezkoak diren konpetentziak garatzeko edo jasotzeko.

7.– Irakasleak une bakoitzeko erronketara etengabe egokitzeko prestakuntza jarraiturako beharrezkoak diren neurriak eta ekintzak bultzatzea helburu, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak hitzarmenak egin ahal izango ditu unibertsitateekin, elkargo profesionalekin eta irakasleen konpetentzia profesionalak garatzeko prozesuetan kalitatea hobetzen lagunduko duten beste entitate publiko edo pribatu batzuekin.

92. artikulua.– Irakasleen zeregina hezkuntza-sistemaren eraldaketan.

1.– Lege honen bidez bultzatzen den Euskal Hezkuntza Sistemaren eraldaketa-prozesuan, irakasleek funtsezko rola dute, berrikuntza pedagogikoak abian jartzen baitituzte. Berrikuntza horiek proposamen edo saiakuntza pilotuen ondorio dira, eta, haien eraginkortasuna modu enpirikoan egiaztatu ondoren, ikastetxe bakoitzean modu orokorrean ezarri ahal izango dira, hezkuntza-proiektuaren osagai baitira.

2.– Irakasleen lidergoa datza irakasten duten esparru, arlo edo irakasgaiaren ezagutza adituan, bai eta erabiltzen dituzten trebetasun didaktiko eta metodologiko koherenteen ezagutzan ere, beharrezkoa denean ikaskuntza partekatua edo ikaskuntza autonomia baliatuz, gidari, orientatzaile edo estimulatzailerik gisa diharduenean; halaber talde-lan edo elkarlanari dagokionez ere, eta proiektukako lanei edo ikasleen garapen pertsonalean laguntzen duen eta haien ezagutza eta trebetasunak hobetzen dituen eta autoestimua bultzatzen duen irakaskuntzako eta ikaskuntzako beste edozein modalitateri dagokionez ere, betiere jakintzaren aurkikuntza eta indartzea oinarri hartuta, izatea eta elkarrekin bizitzea modu hobereanean sendotzeko bitarteko gisa.

3.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak beharrezkoak diren neurriak sustatu behar ditu, eta behar diren komunikazio-kanpainak egingo ditu, irakasleek beren funtsezko zeregina betetzean hezkuntza-sistemako beste eragile batzuen duintasuna eta tratua indartzeko, eta haien jarduerak eskatzen duen errespetua eta gizarte-begirunea bermatuko ditu. Horretarako, behar diren neurriak hartuko ditu ikasleen baldintzak hobetzeko eta haien eginkizunak babesteko, lanari eta egoera pertsonal edo familiarrari eragin diezaioketen esku-sartze, presio edo mehatxuetatik.

4.– Hezkuntza-administrazioak, halaber, ikastetxe publikoetako irakasleei dagokienez, beharrezko neurriak hartuko ditu lanbide-jardunaren ondoriozko gertakari eta gorabeheretan behar bezalako babesa eta laguntza juridikoa eta erantzukizun zibilaren estaldura bermatzeko.

93. artikulua.– Irakaskuntza-eginkizunean laguntzeko langileak.

1.– Ikastetxeetako irakaskuntza-funtzioak hezkuntza-arretako profesionalen nahitaezko laguntza izango du. Profesional horiek titulazio, kualifikazio eta profil profesional egokiak izan behar dituzte, ikastetxe bakoitzaren premien arabera ikasleentzako hezkuntza-arreta osatzeko eta ikastetxearen hezkuntza-proiektua garatzen laguntzeko. Laguntzako langile horiek ikastetxeko irakaskuntza-proposamenen arabera eta zuzendaritzak zehazten dituen irizpideekin bat eginik koordinatuko dira eta hala esku hartuko dute, hezkuntza-proiektu

bakoitzak ezartzen duen esparruan, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak bere titularraren bidez ezartzen duen erregelamendu-garapenaren barruan.

VI. TITULUA.– IKASTETXEEN AUTONOMIA.

I. kapitulua.-Xedapen orokorrak.

94. artikulua.– Ikastetxeen autonomia.

1.– Ikastetxeek autonomia bermatua dute pedagogia-, antolamendu- eta prozedura-eremuetan eta giza baliabide, baliabide teknologiko eta materialen kudeaketan, baita kudeaketa ekonomiko-finantzarioan ere, indarreko legediaren barruan, lege honetan eta berau garatzen duten erregelamendu-arauetan aitortutako baldintzetan.

2.– Funts publikoekin finantzatutako ikastetxeen autonomia baliatuz, haien gobernu-organoek helburu gehigarriak finkatuko dituzte, ikastetxea antolatuko dute, helburuak betetzeko beharrezkoak diren baliabideak zehaztuko dituzte eta hezkuntza-proiektua definituko dute, baita proiektua gauzatzeko modua ere, eta haren jarraipena egingo dute. Hezkuntza-proiektuak kudeaketa-proiektua hartu ahal izango du barruan, programa-kontratuan jasotako baldintzetan, halakorik baldin badago. Halakorik ezean, ikastetxeak biak onartu beharko ditu.

3.– Funts publikoekin finantzatutako ikastetxeetan, hezkuntza-proiektua eta, hala badagokio, kudeaketa-proiektua ebaluatu egingo dira, lege honetan eta berau garatzen duten erregelamendu-arauetan adierazitako baldintzetan.

4.– Ikastetxeen autonomia beti bideratzen da elkarbizitza, ekitatea, inklusioa eta hezkuntza-zerbitzuen prestazioaren bikaintasuna bermatzera; baita ikasleen nortasuna erabat garatzera ere, hezkuntza-konpetentziak bereganatzearen eta baliatzearen bitartez eta jakintzaren, egiten jakitearen, gaitasunak zabaltzearen eta ikasteko jarrera sustatzearen bitartez, aldi berean oreka emozionala, autoestimua eta ahaleginaren kultura ere bultzatuz.

5.– Funts publikoekin finantzatutako ikastetxeetan, autonomia pedagogikoa eta antolamendurako eta kudeaketarako autonomia datza hezkuntza-proiektu bakoitzak programa-kontratuen esparruan sustatzen dituen ebaluzioan eta hezkuntza-berrikuntzako praktketan, eta kontuak ematea izango du ixteko bide.

6.– Antolakuntzari eta funtzionamenduari dagokienez, koordinazio-, efikazia-, efizientzia- eta gardentasun-printzipioei jarraituz arautzen dira ikastetxeak, eta ikasle guztiei kalitatezko hezkuntza jasotzeko eskubidea bermatzen diete, hezkuntza-proiektua eta hezkuntzaren helburu orokorrak aplikatuz, programa-kontratuan aurreikusitako baldintzetan, halakorik badago.

7.– Halaber, ikastetxeek antolaketa-berrikuntza, egituren etengabeko eraldaketa eta egokitzapena eta langileen etengabeko gaikuntza sustatzen dituzte, baita prozedura, izapide eta irakaskuntza-metodologiaren digitalizazioa eta sinplifikazioa ere, lege honetan jasotako baldintzetan.

95. artikulua.– Kudeaketa-autonomiako tresnak ikastetxeetan.

1.– Ikastetxeen autonomia, funtsean, tresna hauen bidez babesten da:

- a. Hezkuntza-proiektua, zeinak, besteak beste, hizkuntza- proiektua eta jasoko baitu.
- b. Kudeaketa-proiektua
- c. Ikastetxearen antolakuntza- eta funtzionamendu-araudia.

2.– Halaber, ikastetxe bakoitzak kudeaketa-plan bat onartuko du urtero, programa-kontratuarekin bat datorrena, halakorik badago. Plan horretan, adierazleak ezarriko dira, eta denbora-tarte horretan egin den kudeaketaren emaitza ebaluatuko da, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak egindako plan estrategikoaren arabera. Programa-kontratua, halakorik badago, jarraibide horietara egokitu beharko da hitzartutako aldietan.

II. kapitulua.– Hezkuntza-proiektua.

96. artikulua.– Hezkuntza-proiektua.

1.– Ikastetxeek hezkuntza-proiektu bat izan beharko dute, eta proiektuak berariaz errespetatuko ditu lege honetan ezarritako printzipio, balio eta arauak eta, zehazki, ekitatea eta aukera-berdintasuna, kohesioa eta diskriminaziorik eza, baita bikaintasuna ere.

2.– Hezkuntza-proiektuak, halaber, jarduteko lehentasunak jasoko ditu; hezkuntza-administrazioak ezarritako curriculumak zehaztuko ditu; herritartasun aktiboa, garapen jasangarrian eta klima-aldaketaren aurkako borrokan oinarritutako hezkuntza, eta emakume eta gizonen berdintasunean oinarritutako hezkuntza gauzatzera bideratutako ikaskuntza kompetentziala bultzatu eta garatuko du, arreta berezia jarriz haurren aurkako indarkeriaren, jazarpenaren eta ziberjazarpenaren prebentzioan eta bakearen eta giza eskubideen kulturean.

3.– Hezkuntza-proiektuak, ikastetxearen autonomia babestu eta eraginkor bilakatzen duten gainerako tresnekin batera, ikastetxearen identitatea jasotzen du; faktore bereizgarri eta ikastetxearen idiosinkrasia propioaren adierazpide den aldetik, haren helburuak adierazten ditu, eta xedea du ikasleek kasu bakoitzean eskatzen diren oinarrizko kompetentziak lortzea eta ikastetxe bakoitzean eskaintzen den hezkuntza eta ikaskuntza ahalik eta gehien aprobetxatzea.

4.– Hezkuntza-proiektua erregelamendu-garapenean ezarritakoaren arabera idatzi beharko da, eta osagai hauek izan beharko ditu, gutxienez:

a) Ikastetxeko zuzendaritzak, eskola-komunitateko sektoreekin adostasunean, bere gain hartzen duen hezkuntza-aukera, zeinak aldi berean identifikatuta izango baititu ikastetxeko jardueren bitartez erdietsi nahi diren misioa, ikuspegia, balioak eta oinarrizko helburuak.

b) Kohesioaren, aniztasunaren, elkarbizitzaren, balioetan oinarritutako hezkuntza-integrazioaren eta bikaintasunaren eta ekitatearen sustapenaren printzipioak, proiektu integratzaile gisa.

c) Ikasleek garatuko dituzten kompetentzia digital eta teknologikoak, hezkuntza-sistemaren adin-tarteen eta zikloen arabera, iraultza teknologikoaren erronkei aurre egiteko behar bezala prestatze aldera.

5.– Funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeen hezkuntza-proiektua hezkuntza-komunitate osoaren eskura egongo da, gardentasun-printzipioaren arabera. Ikastetxearen webgunean argitaratuko da.

6.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak hezkuntza-proiektua egiteko behar den laguntza emango die funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeei, eta sustatuko du, era berean, ikasle-talde berari segidako etapak ematen dizkioten ikastetxeen hezkuntza-proiektuak koordinatzea eta elkar osatzea.

7.– Ikastetxe publikoen zuzendaritza-proiektuak hezkuntza-proiektuarekin guztiz bat etorri beharko du; nolahi ere, proiektu horietan egokitzapenak proposatu ahal izango dira, hezkuntza-, antolaketa- edo kudeaketa-berrikuntzako praktika puntualak sartzeko, baita parte hartzearen eremuan ere, eta halaber zuzendaritza-proiektuak ingurune soziokomunitario eta instituzionalarekin dituen harremanen alorrean.

8.–Funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeen hezkuntza-proiektuak hezkuntza-komunitateko sektoreen arteko lankidetzeta eta ikastetxearen eta gizarte-ingurunearen arteko harremana bultzatzen lagunduko du, bereziki tokiko eremuan —udal hezkuntza-kontseiluen bitartez, hala badagokio, partaidetza-organoak diren aldetik—, lege honetan jasotako komunitate-proiektuak artikulatuz eta erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

97. artikulua.– Ikastetxeen autonomia eta kalitatea.

1.– Ikastetxeen kalitatea bi zutabetan oinarritzen da: autonomian, haren proiektio guztietan, eta zuzendaritza-eginkizunaren garapenean, kudeaketa profesionalizatzeko irizpideen arabera.

2.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak ikastetxeen kalitatea bultzatzeko beharrezkoak diren programak eta ekintzak sustatuko ditu, hezkuntza-kalitatearen zigilu baten bidez, besteak beste. Kalitate-zigilu hori erregelamendu bidez ezarritako baldintzetan emango da, eta, besteak beste, honako eremu hauetara zuzendu ahal izango da: hezkuntza-proiektuak, hezkuntza-berrikuntzako proiektuak, ikastetxeen kudeaketa eraginkor eta berritzailea, eskola-elkarbizitzako eta inklusioko ereduak edo digitalizazio-proiektuak.

3.– Hezkuntza-kalitateko ekintzak berariazko planetan sartuko dira. Ikastetxeak edo, hala badagokio, hezkuntza-ikuskaritzak edo hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak ebaluatuko ditu plan horiek, eta haiei buruz kontuak eman.

III. kapitulua.– Ikastetxeen autonomia.

98. artikulua.– Autonomia pedagogikoa.

1.– Ikastetxeek autonomia pedagogikoa dute, ezarritako curriculum-esparrutik abiatuta, eta horrek aukera emango die helburuak, oinarrizko kompetentziak, edukiak, metodologiak eta ebaluazio-irizpideak zehazteko.

2.– Ikastetxeek ikasleen tutoretzen ezaugarri espezifikoak zehaztuko dituzte, bai eta hezkuntza-proiektuan, programa-kontratuetan —halakorik badago— edo helburuak edo erantzukizunak onartzeko egiten den beste edozein dokumentutan beren gain hartzen dituzten hezkuntza-proiektu eta -konpromisoen ezaugarriak ere.

3.– Ikastetxeek familien, legezko tutoreen eta ikastetxeen arteko hezkuntza-konpromisoak sustatuko dituzte. Konpromiso horietan, ikasleen errendimendu akademikoa hobetzeko ekintzak, programak edo jarduerak garatzeko konpromisoa hartuko dute familiek, irakasleek eta ikasleek.

4.– Funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeek eskaintzen dituzten aukera pedagogikoak ikasleen premiei erantzutera bideratu behar dira, oinarriko kompetentziak eta bakoitzaren ahalmenen arabera hezkuntza-aprobetxamendurik handiena eta kompetentzia digitalen garapen espezifikoak lortzeko, baita pentsamendu kritikoa eta etorkizuneko gizartean erraz txertatzeko trebetasun bigunak eskuratzeko ere. Hezkuntza-proiektua etengabe egokituko da, gizarte-erlaketari eta testuinguru-aldaketari aurre egiteko.

5.– Funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeetan, ikastetxe bakoitzeko zuzendaritzari dagokio autonomia pedagogikoa bultzatzea eta horren buru izatea. Hala ere, funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxe pribatuetan, autonomia pedagogikoaren sustapena ikastetxe horretako pertsona edo erakunde titularrarekin partekatuko da, eta ikastetxeko zuzendaritzari egokituko zaio lidergo eksklusiboa.

99. artikulua.– Ikastetxe publiko eta funts publiko finantzaturako ikastetxeen antolaketa-autonomiaren eremua.

1.– Ikastetxeek beren egitura, plangintza-tresna eta prozeduren bidez gauzatzen dute antolaketa-autonomia, baita antolakuntza- eta funtzionamendu-araudiaren bidez ere, eta onartutako ikastetxearen kudeaketa-proiektuaren bidez eta antolakunde horietan jarduten duten zuzendaritzaren, profesionalen eta langileen kudeaketaren bitartez.

2.– Ikastetxe publikoetan, ikastetxe bakoitzeko zuzendaritzari dagokio, gobernu-organoen eskumenen arabera, antolaketaren gidaritza era partekatuan gauzatzea, ikastetxearen egitura eta funtzionamendua hobetzeko neurriak bultzatzea eta hartzea, aplikagarriak diren erregelamendu-xedapenen eta hezkuntza-proiektuaren beraren esparruan, eta, halakorik badago, programa-kontratuarenean, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak egindako plan estrategikoan jasotako helburuekin bat etorritik.

3.– Titulartasun publikoko ikastetxeen antolaketa-autonomiak ez du eragozten, lege honetan eta beronen erregelamendu bidezko garapenean ezarritakoaren arabera, berriazko antolamendu-egituren esku uztea zenbait kudeaketa-prozedura edo -izapideren konfigurazioa eta ebazpena, baldin eta egitura horiek, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak sortuak, kudeaketa-zerbitzu komun edo izaera tekniko-administratibo edo finantzarioko zerbitzuak ematen badizkiote aurrez lurralde- edo funtzio-ikuspegitik definitutako ikastetxe publikoen multzo bati.

4.– Funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxe pribatuetan, irakasleen klustroa entzun ondoren, ikastetxe bakoitzaren titulartasuna duenari dagokio ikastetxearen antolaketa-egiturari buruzko erabakiak hartzea, eta eskola-kontseiluaren eskumena da antolakuntza- eta funtzionamendu-arauek onartzea, ikastetxearen titularraren proposamenez, lege honetan eta berau garatzen duten erregelamendu-arauetan aurreikusitako moduan. Nolanahi ere, ikastetxeko zuzendaritzari dagokio antolakuntzaren buru izatea, aurretik azaldutakoaren esparruan eta lege honetan eta berau garatzen duten erregelamendu-arauetan ezarritakoaren esparruan.

100. artikulua.– Ikastetxe publiko eta funts publikoz finantzatutako ikastetxeen kudeaketa-autonomia.

1.– Ikastetxearen Kudeaketa Proiektuak kudeaketa ekonomikoko ildoak garatuko ditu, ikastetxearen autonomiatik abiatuta, Ikastetxearen Hezkuntza Plana garatzeko zuzkidura ekonomikoak eta materialak esleitzeko. Esparru horretan, ikastetxearen urteko kudeaketa-planak ikastetxearen aurrekontu propioa izango du bere zehaztapenen artean. Aurrekontu horretan, ikastetxearen funtzionamendu-gastuak jasoko dira, bai eta erregelamendu bidez zehaztutako ekipamendu- eta inbertsio-gastuak ere, eta gastu horiei aurre egiteko baliabideak.

2.- Ikastetxe publikoen Kudeaketa-autonomiak, EAEko Administrazio Orokorraren eremuan aplikatzekoa den ordenamendu juridiko orokorrean eta hura garatzen duten arauetan ezarritako esparruaren barruan, honako hauek biltzen ditu:

- a) Irakasleen, hezkuntza-arretako langileen eta administrazio eta zerbitzuetako langileen kudeaketa.
- b) Ikastetxe publikoen kudeaketa ekonomikoa printzipio hauetara egokituko da: finantza-kudeaketa egokia, efikazia, ekonomia, aurrekontu-egonkortasuna eta finantza-jasangarritasuna, osotasuna, eta kutxa edo aurrekontu bakarra. Kudeaketa ekonomikoak diru-sarreraren eta gastuen aurreikuspenean berdindutako hasierako aurrekontuaren printzipioa bete behar du, baita kontuak ematearen printzipioa ere.
- c) Ondasunak eta zerbitzuak eskuratzea eta kontratatzea, gai horretan aplikagarria den legediari eta horretarako berariaz emandako erregelamendu-arauei jarraituz eta jasangarritasunaren, efizientziaren, lehia askearen, osotasunaren eta gardentasunaren printzipioekin bat etorriz.
- d) Ikastetxearen baliabide ekonomikoen banaketa eta erabilera, EAEko Administrazio Publikoan aplikagarriak diren aurrekontu-legediarekin eta kontabilitate-arauekin bat etorriz, alde batera utzita ikastetxeak administratzen dituen aurrekontu-baliabideen edo ondasunen edozein doako erabilera, erregelamenduz aurreikusitako salbuespenak salbuespen.
- e) Ikastetxearen erabilera sozialari buruz eta udalerriko komunitate- eta elkarte-bizitzan txertatzeari buruz erabakitze gaitasuna, ikastetxeko eskola-kontseiluak onartzen dituen jarraibideetatik abiatuta, halakorik badago, eta hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak ezartzen duenaren arabera edo udal hezkuntza-kontseiluak erabaki ditzakeen jarraibideen arabera.
- f) Baliabide ekonomiko eta material gehigarriak lortzea edo onartzea, hala badagokio, Euskadiko Ondareari buruzko Legearen testu bategina onartzen duen 2007ko azaroaren 6ko 2/2007 Legegintzako Dekretuak adierazitako baldintzetan.
- g) Prozedurak eta izapideak digitalizatzea, baita prozesu horiek automatizatzea eta familientzako eta ikasleentzako administrazio-kargak sinplifikatzea eta murriztea ere, arreta berezia jarriz ikastetxean baliabide teknologikoak ezartzean, irakaskuntza eta autoikaskuntza sustatzeko xedez.
- h) Gardentasunaren, parte hartzearen eta kontuak ematearen printzipioak gidatutako kudeaketa egitea.

3.– Hezkuntza-proiektuaren ondorioz sortzen diren eta ikastetxearen zuzendaritza-proiektuan zehazten diren premien arabera, ikastetxe publiko bakoitzeko zuzendaritzak hezkuntzaren arloko eskumena duen sailari proposatuko dio zein irakasle-lanpostutarako den beharrezkoa irakaskuntzako titulazioari edo lanbide-gaikuntzari dagozkien baldintza gehigarriak betetzea. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak, ikastetxeko zuzendaritzak egindako proposamenak aztertu ondoren, ikastetxeko langileen plantilla finkatuko du.

4.– Ikastetxe publiko bakoitzeko zuzendaritzak eskumena du irakasleen, laguntzaileen eta, hala badagokio, administrazio eta zerbitzuetako langileen ebaluazio-prozesuak bultzatzeko, eta, gainera, langile horiek kudeatzearekin lotutako ahalmen guztiak egikaritzen ditu. Nolanahi ere, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak ezartzen dituen prozedura eta irizpideen barruan sartuko dira ebaluazioaren arloko eskumenak, betiere bermatuz gardentasuna, informazio-eskubideak eta ebaluatutako langileei entzutea.

5.– Ikastetxe publikoetan, hauek dira kudeatu beharreko diru-funtsak: ikastetxeetako jardueraren gastuei aurre egiteko Euskal Autonomia Erkidegoko aurrekontu orokorren kontura eginiko diru-esleipenak, eta prezio publikoek kargatutako zerbitzuen prestazioen truke eta erregelamendu bidez zehazten diren baldintzetan jasotzen diren diru-kopuruak.

5.-bis.– Ikastetxe publikoei dagokienez, prezio publikoen bidez kargatutako zerbitzuak emateagatik lortutako baliabideen kudeaketa EAEko Administrazio Orokorraren esparruan aplikatzekoak diren arau orokorretara egokituko da, eta Euskal Autonomia Erkidegoko Diruzaintza Nagusian likidatuko da eta aurrekontu publikoan sartuko da.

6.– Lege honen lehen xedapen gehigarrian ezarritako ikastetxeen kudeaketan laguntzeko lurralde-unitaterik edo sor litezkeen beste laguntza-egiturarik ez badago, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak kudeaketa ekonomikoa egikaritzeko aholkuak emango dizkie ikastetxe publikoetako zuzendaritzei.

7.- Ikastetxe publikoetan kudeaketaren erantzukizun gorena autonomiaz gauzatzen duen organo eskuduna bertako zuzendaritza da.

8.– Nolanahi ere, itunpeko ikastetxeen kudeaketa haien titularren eta zuzendarien eskumena da beti, salbu eta lege honek edo Legea garatzen duen erregelamenduzko araudiak funts publikoak kudeatzen dituztela kontuan hartuta ezartzen dituen alderdietan.

101. artikulua.– Ikastetxe pribatuen antolaketa eta gestio-autonomia.

1.– Ikastetxe pribatuek pedagogia- eta antolaketa-autonomia dute, eta horren muga bakarra dira lege honek eta ikastetxe mota horietarako indarrean dagoen esparru juridikoak ezartzen dituztenak.

2.– Ikastetxe pribatuek bertan ematen dituzten ikasketen curriculumak garatu eta zehaztu behar dute, lege honetan eta berau garatzen duten arau-xedapenetan ezarritakoaren arabera.

3.– Ikastetxe pribatuetako titularrek bermatu behar dute ikastetxeak zuzen baliatzen duela bere autonomia, era honetako zentroak baimentzeko araubideari lotutako lege-esparruaren barruan.

4.– Ikastetxe pribatuetoako titularrek hezkuntza-administrazioaren esku jarri behar dute ematen dituzten ikasketen curriculumaz zehaztea.

XEDAPEN GEHIGARRIAK.

Lehenengo xedapen gehigarria.– Euskal Hezkuntza Sistema kudeatzeko eta ikastetxeei laguntzeko egiturak indartzea eta arrazionalizatzea.

1.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak sistema bereziak eta aldi baterakoak ezarri ahal izango ditu, saileko buruak emandako erregelamenduzko araudi bidez, irakasleen eta laguntzako langileen lanpostuak betetzeko, baita zuzendaritza publikoa indartzeko egituretako lanpostuak betetzeko ere (zuzendari laguntzaileak edo gerentziak), ikastetxe jakin batzuen antolaketaren berezko ezaugarriak kontuan hartuta.

2.– Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailaren proposamenez, misio, proiektu edo programetarako iraupen jakineko antolaketa-egiturak sortu ahal izango dira, sailaren ohiko egituren eta lurralde-egituren arteko sinergiak eskatzen dituen zeharkako ekintza helburu. Proiektu-egitura horiei aldi baterako langileak esleitu ahal izango zaizkie, bai zerbitzu-eginkizunetan, bai eginkizunak behin-behinean esleituz edo langileak birbanatuz, erregelamendu bidez zehazten diren baldintzetan.

3.– Era berean, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailaren proposamenez, kasuan kasuko saileko buruaren erregelamendu bidezko garapenaren bidez zehazten denaren arabera, kudeaketa balioaniztuneko antolaketa-egiturak ezarri ahal izango dira, zerbitzuak emateko eremu geografiko espezifiko bateko ikastetxe jakin batzuei edo izaera aldetik edo ematen dituzten ikasketen aldetik antzekotasunak dituztenei. Administrazio-zerbitzu komun horiek eremu hauetan eskaini ahal izango dira:

- a) Idazkaritza-zerbitzuak.
- b) Ekonomia- eta finantza-zerbitzuak.
- c) Zerbitzu teknologikoak, digitalak eta automatizazioak edo adimen artifizialekoak, baita beste teknologia disruptibo batzuk ematekoak ere, kudeaketan, irakaskuntzan edo ikaskuntzan erabiltzeko.
- d) Administrazio-zerbitzuak, bereziki ikasleak onartzeko, kontratazio publikoa egiteko eta giza baliabideak kudeatzeko zerbitzuak.
- e) Datuak babesteko, gardentasunerako eta kontuak emateko zerbitzuak.
- f) Ikastetxeko zuzendaritzei laguntza teknikoak emateko zerbitzuak.

Bigarren xedapen gehigarria.– Ikastetxeak sare publikoan sartzea.

Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak, bere plangintzako oinarritzako beharren arabera eta legeari jarraituz, ikastetxe pribatuak titulartasun publikoko sarean sartzeko araubidea garatuko du, ikastetxe horien adostasuna jaso ondoren.

Hirugarren xedapen gehigarria.– Eskola-segregazioaren aurkako Ituna.

Eusko Jaurlaritzan hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak elkarrizketa aktiboko prozesu bat abiaraziko du hezkuntza-komunitatearekin, eskola-segregazioaren aurkako itun bat lortzeko.

Laugarren xedapen gehigarria.– Lan-baldintzei buruzko Aholku Batzordea eratzea.

1. Lege hau indarrean sartu eta urtebete baino lehen eratuko da Aholku Batzordea. Organo aholku-emailea hezkuntzaren arloko eskumena duen sailari atxikiko zaio, eta haren helburu nagusia izango da hezkuntzako langileei aholkuak ematea, analisiak egitea eta hobekuntza-proposamenak adostea.

2. Aholku Batzordearen buru hezkuntzaren arloko eskumena duen saileko burua izango da, eta sail horren, itunpeko ikastetxeetako ordezkariak handieneko enpresa-erakunde eta Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoa ematen duten ikastetxe guztien artean % 10eko presentzia edo handiagoa duten sindikatuen ordezkariak izango dira batzordekideak.

3. Dagokion araudiak zehaztuko ditu Aholku Batzordearen eginkizunak, kideak eta funtzionamendu-arauak.

XEDAPEN IRAGANKORRAK.

Lehenengo xedapen iragankorra.– Euskadiko Eskola Kontseilua.

Lege hau indarrean sartu eta gehienez ere bi urteko epean arautuko da Euskadiko Eskola Kontseilua, erregelamendu bidez. Horretarako, egiturazko diseinu berri batekin batera, egokiak diren neurri iragankorrak aurreikusiko dira.

Bigarren xedapen iragankorra.– Euskal Eskola Publikoaren Kontseilua.

Eusko Jaurlaritzak Euskal Eskola Publikoaren Kontseilua eratzea ahalbidetzen duen araudia onartuko du, lege hau indarrean jarri eta gehienez ere urtebeteko epean.

XEDAPEN INDARGABETZAILE BAKARRA.

1.– Indargabetuta geratzen dira lege honetan ezarritakoaren aurka doazen lege eta erregelamenduzko xedapen guztiak.

2.– Berriaz indargabetuta geratzen da 1993ko otsailaren 19ko 1/1993 Legea, Euskal Eskola Publikoari buruzkoa.

AZKEN XEDAPENAK

Azken xedapenetako lehenengoa.– Legearen arauzko garapena.

1.– Ahalmena ematen zaio Eusko Jaurlaritzari bere eskumenen esparruan lege hau garatzeko beharrezkoak diren erregelamendu-xedapen guztiak eman ditzan, baita ere arau-testu honetan jasotako aurreikuspenak erabat aplikatzea bermatuko duten beharrezko neurriak ere har ditzan.

2.– Aurreko apartatuan ezarritako ahalmenek ez dituzte eragotziko hezkuntzaren arloko eskumena duen saileko buruak zenbait gai jakin arautzeko lege honen arabera duen erregelamenduzko araugintzarako gaikuntza berriazkoak. Gai horiek gaur egun araututa badaude, lege hau indarrean sartu ondoren aldatu edo indargabetu ahal izango dira, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailaren erregelamenduzko araudiaren bidez.

Azken xedapenetako bigarrena.– Indarrean jartzea.

1.– Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hilabetera jarriko da indarrean.

2.– Hala ere, azken xedapen honen hirugarren apartatuan aurreikusten den arauko garapena eragotzi gabe, Euskal Eskola Publikoari buruzko 1993ko otsailaren 19ko 1/1993 Legea garatzeko emandako araugintza-xedapenak eta lege hau indarrean sartu aurretik onartu eta argitaratutako gainerako xedapenak, Euskal Autonomia Erkidegoak hezkuntzaren arloan duen eskumen osoa baliatuz onartutakoak, erabat aplikagarriak izango dira lege honek ezarritakoaren aurka ez dauden alderdi guztietan. Nolanahi ere, lege honetan ezarritako printzipio eta helburuetatik abiatuta interpretatuko da erregelamenduzko xedapen horien norainokoa.

3.– Eusko Jaurlaritzak edo hezkuntzaren arloko eskumena duen saileko buruak —gai jakin bat garatzeko araugintza-eskumena nork duen— lege hau indarrean jartzen denetik gehienez ere bi urteko epean onartu beharko dituzte arau-testu hau garatzeko aurreikusten diren erregelamendu-xedapenak.

4.– Aurreko apartatuan ezarritako ondorioetarako, eta bertan ezarritako gehienezko epeak betetzearren, xedapen orokorrak urgentziaz egiteko prozedura erabili ahal izango da, Eusko Legebiltzarraren Legeak gai horri buruz ezarritakoaren arabera.